

Vuosikertomus

17

Solidium on
pitkäjänteinen
suomalainen
omistaja, joka
aktiivisesti edistää
omistamiensa
yhtiöiden
arvonkehitystä.

Sisältö

Solidium

Solidium lyhyesti.....	2
Tilikausi 2016–2017	4
Hallituksen puheenjohtajan katsaus.....	6
Toimitusjohtajan katsaus.....	8
Solidium omistajana	10
Vastuullisuus	16

Omistukset

Solidiumin omistukset	23
Elisa.....	30
Kemira	32
Konecranes	34
Metso.....	36
Outokumpu.....	38
Outotec.....	40
Sampo.....	42
SSAB.....	44
Stora Enso	46
Talvivaara	48
Telia Company.....	50
Tieto.....	52
Valmet	54

Hallinnointi

Hallitus	56
Henkilöstö.....	58

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	60
Tilinpäätös	64
Tilintarkastuskertomus.....	75

GRI-indeksi löytyy Solidiumin verkkosivuilta osoitteesta
www.solidium.fi/fi/yritysvastuu/gri-indeksi/

Solidium lyhyesti

Solidiumin tehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti merkittävissä yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistustensa taloudellista arvoa. Visiomme on, että omistusyhtiömme menestyvät verrokkiyhtiöitään paremmin.

Solidium on Suomen valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, joka omistaa vähemmistöosuuksia kansallisesti merkittävissä pörssinoteeratuissa yhtiöissä. Solidium voi myös omistaa vähemmistöosuuksia yhtiöissä, joilla on selkeä lähiajan tavoite listautua pörssiin.

Solidium toimii markkinaehtoisesti ja sijoituspäätöksiä tehdään vain taloudellisten edellytysten täyttyessä. Lisäksi Solidiumin omistamiin yhtiöihin liittyy kansallinen intressi. Kansallinen intressi voi muodostua taloudellisista näkökulmista, osaamisesta, infrastruktuuri- tai huoltovarmuuskennöistä, yhtiön asemasta Suomelle tärkeässä klusterissa, Suomen kansallisomaisuuden hyödyntämisestä tai muusta merkityksestä Suomelle. Intressi voi täytyä joko yksittäisen kriteerin mukaan tai useamman kriteerin yhdistelmänä.

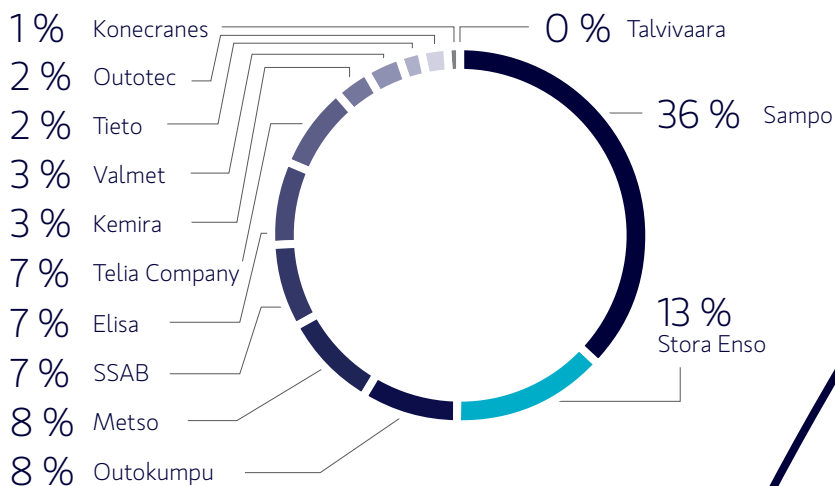
Solidiumin toiminnan tarkoituksena on edesauttaa omistamiensa yhtiöiden kehitystä ja kasvua aktiivisen omistajuuden keinoin tähdäten omistusyhtiöidensä verrokkiyhtiöitä parempaan kehitykseen. Aktiivisena omistajana Solidium tukee ja haastaa omistusyhtiöidensä hallitusta ja johtoa ja edellyttää jatkuvaa kehittymistä ja tuloksellisuutta. Solidium käy aktiivista dialogia tapaamisissaan omistusyhtiöiden johdon kanssa. Tapaamisissa käydään läpi yhtiöiden tilannetta ja näkymiä ja viestitään Solidiumin näkemystä ja tavoitteita yhtiön kehityksen suhteen.

Solidiumin rooliin kuuluu myös ammattimaisen omistamisen kulttuurin edistäminen ja toimintatapojen kehittäminen Suomessa. Solidium toimii pääomamarkkinoiden ja hyvän hallintokäytännön edistämiseksi muun muassa aktiivisesti osallistumalla alansa eri yhdistysten ja työryhmien toimintaan.

OMISTUKSET

ELISA Televiestintäpalvelut	SSAB Erikois- ja standarditeräkset, teräs-rakentamisen tuotteet
Omistuosuus 10,0 %	Omistuosuus 17,1 %
KEMIRA Teollisuuskemikaalien valmistus	STORA ENSO Pakkaus-, biomateriaali-, puu- ja paperiteollisuuden tuotteet
Omistuosuus 16,7 %	Omistuosuus 12,3 %
KONECRANES Nostoratkaisut ja huoltopalvelut	TALVIVAARA Etsii uutta liiketoimintaa ja rahoitusta tätä varten
Omistuosuus 3,2 %	Omistuosuus 7,6 %
METSO Teknologiaratkaisut kaivos-, kivenmurskaus-, öljy- ja kaasuteollisuudelle	TELIA COMPANY Televiestintäpalvelut
Omistuosuus 14,9 %	Omistuosuus 3,2 %
OUTOKUMPU Ruostumattoman teräksen valmistus	TIETO Tietotekniikka-, tuotekehitys ja konsultointipalvelut
Omistuosuus 23,8 %	Omistuosuus 10,0 %
OUTOTEC Mineraalien ja metallien jalostusteknologiat	VALMET Sellu-, paperi- ja energia-teollisuuden teknologiat, automaatio ja palvelut
Omistuosuus 14,9 %	Omistuosuus 11,1 %
SAMPO GROUP Vahinkovakuutus-, henkivakuutus- ja pankkiliiketoiminta	
Omistuosuus 11,9 %	

Osakeomistusten jakauma 30.6.2017

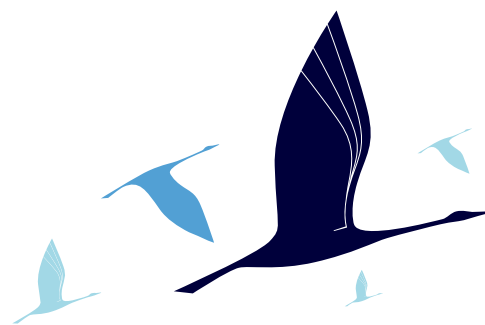
Solidiumin avainluvut tilikaudella 2016–2017

35,5 % Osakeomistusten tuotto

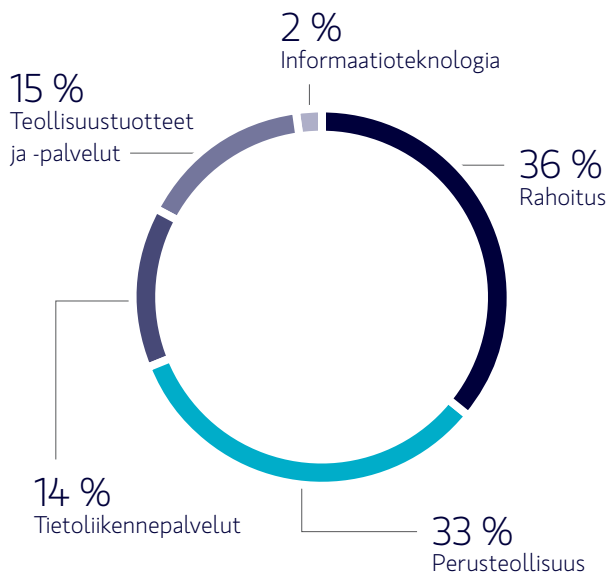
307 milj. € Voitonjakoehdotus valtiolle tilikaudelta

314 milj. € Saatu voitonjako ennen veroja

7 695 milj. € Substanssiarvo

Osakeomistukset toimialoittain 30.6.2017

Tilikausi 2016–2017

Tilikauden aikana Solidiumille valittiin uusi hallitus 1.8.2016 ja nimitettiin uusi toimitusjohtaja 2.5.2017 alkaen. Syyskuussa 2016 talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli Solidiumin uuden toimiohjeen, joka määrittelee Solidiumin suomalaiseksi ankkuriomistajaksi, jolla on kansallinen intressi toiminnassaan.

Solidiumille uusi hallitus

Solidiumin ylimääräinen yhtiökokous, jossa valittiin Solidiumille uusi hallitus 1.8.2016 alkaen, pidettiin 29.7.2016. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Harri Sailas ja varapuheenjohtajaksi Eija Ailasmaa sekä varsinaisiksi jäseniksi Aaro Cantell, Markku Hyvärinen, Paula Lehtomäki ja Marjo Miettinen.

Voitonjako

Solidiumin varsinainen yhtiökokous 7.9.2016 päätti hallituksen esityksen mukaisesti valtiolle maksettavan osingon suuruudeksi 278 miljoonaa euroa. Päättäneeltä tilikaudelta hallituksen esittämän voitonjaon suuruus on 307 miljoonaa euroa.

Solidiumin uusi toimiohje

Talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli 15.9.2016 Solidiumin uuden toimiohjeen. Sen mukaan Solidium on suomalainen ankkuriomistaja, jolla on kansallinen intressi toiminnassaan. Solidiumilla on sekä oikeus että velvollisuus kehittää omistuksiaan ja sijoituspäätösten sekä luopumisten tulee olla taloudellisesti perusteltavissa. Osakemyynneistä syntyvät varat käytetään pääsääntöisesti uusiin kohteisiin tai nykyisten omistusten vahvistamiseen. Lisäksi Solidiumilla tulee olla valmius niin päätetäessä vastata omistamiensa yhtiöiden pääomahuollosta ja osallistua niiden osakeanteihin tai muihin rahoitusjärjestelyihin omistustensa mukaisesti.

Outokummun osakkeiden myynti

Helmikuun ja huhtikuun 2017 välisenä aikana Solidium laski omistusosuuksensa Outokummussa 26,2 prosentista 23,8 prosenttiin myymällä 94 miljoonalla eurolla.

Solidiumin hallitus nimitti tammikuussa 2017 Antti Mäkisen Solidiumin uudeksi toimitusjohtajaksi. Antti Mäkinen aloitti tehtävässään 2.5.2017.

Rahavirrat

tilikaudella 2016–2017

Saadut osingot

314 milj. €

Osakkeiden myynnit

169 milj. €

Verojen maksu ja palautus

3 milj. €

SOLIDIUMIIN

+486 milj. €

SOLIDIUMISTA

−442 milj. €

RAHAVAROJEN MUUTOS

+43 milj. €

Osakkeiden
hankinnat

162 milj. €

Voitonjako
valtiolle
tilikaudella

278 milj. €

Kulut rahoituserien jälkeen

3 milj. €

Konecranesin osakkeiden hankinta

Toukokuussa 2017 Solidium hankki 3 prosenttia Konecranes Oyj:n osakkeita 93 miljoonan euron kauppahinnalla. Solidiumin sijoitus Konecranesin osakkeisiin vahvistaa ja vakauttaa yhtiön kotimaista omistajuutta. Konecranesin osakkeiden hankinnan myötä Solidium on omistajana kolmessatoista pörssi-listatussa yhtiössä.

Ääniosuuden lisäys Stora Ensossa

Kesäkuussa 2017 Solidium lisäsi ääniosuuttaan Stora Ensossa ostamalla yhtiön A-osakkeita ja myymällä samalla yhtiön R-osakkeita. Kauppojen jälkeen Solidiumin osuus äänistä nousi 27,3 prosenttiin aiemmasta 25,1 prosentista. Osuus osakkeiden lukumäärästä pysyi ennallaan 12,3 prosentissa.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Solidiumin hallitus hyväksyi elokuun lopussa 2017 yhtiön uuden strategian.

Uusien alkujen vuosi

HARRI SAILAS | HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

Päättynyt tilikausi oli monella tapaa Solidiumille uuden alku. Yhtiön ympärillä muutaman vuoden vallinnut epävarmuus on väistynyt ja usko Solidiumiin on vahvistunut.

Toimintavuoden alussa elokuussa 2016 yhtiö sai uuden hallituksen, jonka jäsenistä suurin osa oli uusia. Hallituksessa on nyt hyvä kokoonpano yritysjohdon kokemusta ja yhteiskunnallisen toimintaympäristön osaamista. Jatkuvuudesta vastasivat kaksi "paluumuuttajaa", jotka olivat olleet jäseninä aiemmissa hallituksissa.

Hallitukselle kulunut vuosi on ollut yhtiöön tutustumisen ja strategisten linjausten tekemisen aikaa. Strategiaa päivitettäessä tärkeimpiä kysymyksiä ovat, mitä Solidium omistaa ja miten se omistaa.

Omistajan tahtotila Solidiumin roolin suhteen päivittyi tilikauden alussa, jolloin maan hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta hyväksyi Solidiumin uuden toimiohjeen. Se antoi yhtiön hallitukselle kiintopisteen, jonka varaan se saattoi rakentaa Solidiumin roolia ja strategiaa.

Yhtiön olemassaolon tarkoitus pysyi uudessa toimiohjeessa ennallaan: Solidium on suomalainen ankkuriomistaja, jonka tarkoituksena on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti merkittävässä pörssi-yhtiöissä.

Solidium on itsenäinen toimija

Uusi toimiohje kuitenkin selkeytti Solidiumin roolia ja vakautti sen asemaa. Solidiumilla on sekä oikeus että velvollisuus kehittää omistustaan. Yhtiö voi vähentää omistuksiaan tai tarvittaessa hankkia lisää omistuksia, kuten se on kuluneella tilikaudella tehnytkin. Sijoituspäätösten ja luopumisten tulee olla aina taloudellisesti perusteltavissa.

Merkittävä oli toimiohjeen toteamus, jonka mukaan Solidiumin tulee tilittää kohdeyhtiöistä saadut osingot valtiolle, mutta osakemyynneistä tulevat varat käytetään pääsääntöisesti uusiin kohteisiin tai nykyisten omistusten vahvistamiseen. Solidium ei ole valtion budjettitalouden jatke, vaan itsenäinen toimija, joka voi etsiä uusia kansallisesti tärkeitä kohteita ja joka pystyy rahoittamaan hankinnat itse.

Uusi strategia määrittää toimintaa

Uuden hallituksen ja toimiohjeen lisäksi yhtiö sai toimintavuoden aikana uuden toimitusjohtajan. Toimitusjohtajana kahdeksan vuotta toimineen Kari Järvisen aikana Solidium oli lunastanut paikkansa valtion omistajayhtiönä. Yhtiön siirtyessä seuraavaan vaiheeseen haluttiin muutos ulottaa myös toimivaan johtoon. Solidiumin uutta strategiaa luomaan ja toteuttamaan valittiin helmikuussa Antti Mäkinen, joka aloitti toimitusjohtajana toukokuussa 2017. Antti on alusta alkaen osoittanut intohimoa saada tuloksia aikaiseksi.

Jatkossa
Solidium asettaa
ehdolle omia
ehdokkaitaan hallituksen
jäseniksi. Aktiivisinta
vaikuttaminen on siellä,
missä päätökset tehdään.

Solidium seuraa aktiivisesti Suomen arvopaperimarkkinaa ja yrityskenttää ja on valmis tekemään muutoksia omistuksissaan. Kaikkien sijoituspäätösten tulee kuitenkin täyttää sijoitustoimintaamme ohjaavat kriteerit. Sijoituksilla tulee olla merkittävä kansallinen intressi ja hyvä pitkän ajan tuotto-odotus. Solidiumille voi olla tilausta ankkuriomistuksen turvaamiseen tilanteessa, jossa omistus on hajaantunut.

Ankkuriomistus ei tarkoita sitä, että kotimaisen omistuksen puolesta taisteltaisiin haudan partaalle eikä omistuksia missään tilanteissa myytäisi ulkomaisille ostajille. Myyminen on mahdollista, jos se on edullista yhtiölle ja sen osakkeenomistajille.

Mukaan päätöksentekoon

Toimiohjeesta ei löydy suoraan ohjeistusta siihen, miten Solidiumin tulisi toimia omistajana ja miten se voi vaikuttaa kohdeyritysten menestykseen ja arvon myönteiseen kehitykseen. Toistaiseksi keskeisiä vaikuttamisen foorumeita ovat olleet nimitystoimikunnat, jotka tekevät yhtiökokouksille ehdotuksen hallituksen jäseniksi. Omistajien keskuudestaan valitsema nimitystoimikunta on lähes kaikissa Solidiumin salkkuyhtiöissä.

Solidium on aktiivinen omistaja. Strategiatyöemme aikana olemme verranneet useiden Solidiumin verrokki-ryhmään kuuluvien instituutioiden määritelmiä aktiiviselle omistajuudelle. Kriteereitä on kaksi: ne haluavat olla suurin tai toiseksi suurin omistaja ja ne haluavat olla kohdeyhtiöissään hallituksessa. Jatkossa myös Solidium asettaa yhtiökokouksiin ehdolle omia ehdokkaitaan hallituksen jäseniksi. Aktiivisinta vaikuttaminen on siellä, missä päätökset tehdään.

Tilikausi oli tuottomielessä erinomainen

ANTTI MÄKINEN | TOIMITUSJOHTAJA

Aloitin Solidiumin toimitusjohtajana tilikauden viimeisellä neljänneksellä. Vuosi oli ollut tuottojen suhteen erittäin hyvä. Positiivista kehitystä nähtiin jo syksyllä mm. terästeollisuudessa, ja osakemarkkinoiden positiivinen vire jatkui keväällä.

Vaikka Solidiumin osakeomistusten arvon ja tuoton kehitys tasaantui tilikauden loppua kohden, tulos on hyvä: osakeomistusten tuotto kasvoi 35,5 prosenttia. Suurimpia nousijoita olivat sykliset osakkeet kuten Outokumpu ja SSAB. Yhtiöiden arvon kehityksessä näkyivät metallimarkkinoiden elpyminen sekä yhtiöiden omat kannattavuutta tukeneet toimenpiteet. Myös Stora Enson, Outotecin ja Metson yhtiökohtainen tuotto oli 50 prosentin tuntumassa.

Solidiumin osakeomistusten arvo oli tilikauden päättyessä 8,2 miljardia euroa, ja yhtiön hallitus esittää, että päättäneeltä tilikaudelta jaetaan voittoa omistajalle eli Suomen valtiolle 307 miljoonaa euroa. Suunta on jo toista vuotta ollut ilahduttavasti ylöspäin.

Uudistunut strategia lisää aktiivisuutta

Tulin toimitusjohtajaksi yhtiöön, joka edeltäjäni Kari Järvisen aikana on vakiinnuttanut asemansa ja edennyt johdonmukaisesti omistajaroolin kehittämisessä. Samalla toiminta on koko ajan muuttunut aktiivisemmaksi.

Tätä kehitystä olemme jatkaneet kuluneen tilikauden aikana. Perustan sille antoi syyskuussa 2016 hyväksytty toimiohje ja sen perusteella aloitettu strategian päivitys. Uudistetun strategian toteuttaminen on toimitusjohtajana keskeinen tehtäväni.

Konkreettisia osoituksia uudesta aktiivisuudesta nähtiin jo vuoden 2017 alussa, kun Solidium kevensi omistustaan Outokummussa noin 94 miljoonalla eurolla. Omistusosuutemme yhtiössä oli 26 prosenttia – yli tavoittelemamme – ja saatoimme myydä oikeaan aikaan ja hyvällä hinnalla. Kesäkuussa 2017 Solidium lisäsi ääniosuuttaan Stora Ensossa 27,3 prosenttiin ostamalla A-sarjan osakkeita ja myymällä samalla R-sarjan osakkeita, joilla on vähemmän äänivaltaa kuin A-sarjalla.

Konecranesista uusi omistusyhtiö

Toukokuussa 2017 omistusyhtiöidemme määrä kasvoi yhdellä, kun ostimme Terexiltä kolme prosenttia Konecranesin osakkeista noin 93 miljoonan euron kauppahinnalla. Konecranes täyttää kaikki Solidiumin sijoitusstrategian kriteerit: se on kansallisesti merkittävä yritys, sillä on hyvät pitkän tähtäimen tuotto-odotukset ja sen kotimainen ankkuriomistus kaipasi vahvistamista.

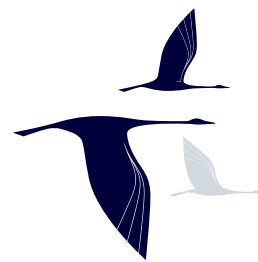
Konecranes on erinomainen lisäys Solidiumin omistamiin yhtiöihin. Sen vahvat markkina-asemat ja yliverlainen teknologinen osaaminen ja johtava asema laitteiden huoltoliiketoiminnassa ovat erittäin houkuttelevia tekijöitä.

Perusteellista taustatyötä

Solidiumissa työskentelee pieni, tehokas ja ammattitaitoinen sijoitusammattilaisten tiimi. Heidän tapansa toimia, käyttämänsä laatuksiteerit ja huolellisuus ovat tuttuja myös aiemmista työtiimeistäni.

Sijoitusorganisaatiomme tekee jatkuvasti paljon julkisuuteen näkymätöntä työtä perehtyessään kohdeyhtiöihin, niiden kansainvälisiin verrokkeihin ja omistus-

Osakeomistusten tuotto oli 35,5 prosenttia.

yhtiöiden kannalta keskeisten toimialojen yleiseen kehitykseen. Lisäksi seuraamme mahdollisten uusien sijoituskohteiden kehitystä.

Keväällä tehty Konecranesin osakkeiden kauppa on osoitus siitä perusteellisesta työstä, mitä Solidiumissa tehdään ennen merkittävää investointia. Oma sijoitusorganisaatiomme perehtyi syvällisesti yhtiöön, toimialaan ja kilpailijoihin julkisia lähteitä hyödyntäen. Sen lisäksi teetimme ulkopuolisella konsulttiyhtiöllä laajan tutkimuksen muun muassa Konecranesin loppumarkkinasta ja kilpailutilanteesta Aasiassa, Amerikassa ja Euroopassa.

Vastuu läpäisee koko toiminnan

Yritystoiminnan vastuullisuus kuuluu osana Solidiumin aktiiviseen omistajuuteen. Yritysvastuun hyvä hoito on tärkeä osa menestyksellistä yritystoimintaa, pitkäjänteistä kilpailukykyä ja omistaja-arvon luontia niin Solidiumissa kuin sen omistusyhtiöissä. Yritysvastuu ei ole erillinen osa yritysten toimintaa, vaan sen tulee läpäistä kaikki prosessit. Sen johtamisesta ja integroinnista osaksi liiketoimintaa vastaa kunkin yhtiön hallitus.

Kuluneella tilikaudella Solidium päivitti yritysvastuun toimintaohjelmansa. Teetimme tueksi taustaselvityksiä ja haimme sidosryhmistä palautetta. Olemme jatkossakin aktiivinen omistaja yritysvastuuasioissa, mutta entistä tarkoituksenmukaisemmalla tavalla. Säännölliset yhtiökohtaiset analyysit ja jatkuva dialogi omistusyhtiöiden operatiivisen johdon kanssa omistaja-arvon kannalta keskeisistä vastuullisuusasioista on jatkossakin yritysvastuutyömme perusta.

Aktiivinen omistaja

Uuden strategiamme mukaisesti Solidium on jatkossa aktiivisempi. Pitkäjänteisenä ja vahvan analyysikyvyyn omaavana omistajana tunnemme yhtiöimme, niiden toimialan ja kilpailijat erittäin hyvin. Tämän vuoksi pystymme luomaan selkeän näkemyksen yhtiöiden kehittämisestä ja tulevaisuuden mahdollisuuksista.

Käymme jatkuvaa dialogia omistamiemme yhtiöiden hallitusten ja toimivan johdon kanssa. Dialogin ja oman yhtiöseurannan avulla pyrimme varmistumaan siitä, että yhtiöiden kehitys on kunkin yhtiön omaa viiteryhmiä parempi ja ne hyödyntävät markkinoiden tarjoamat mahdollisuudet. Yhtiöiden jatkuva kehitys on sekä yhtiön että sen omistajien eduksi. Aktiivisena omistajana asetamme jatkossa myös omia hallituksen jäseniä ehdolle yhtiöiden hallituksiin.

Solidium omistajana

Solidium on valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, joka omistaa vähemmistöosuuksia pörssinoteeratuissa yhtiöissä. Solidium on suomalainen ankkuriomistaja, jolla on kansallinen intressi toiminnassaan.

Solidium on omistajana 13 yhtiössä, ja on näissä yhtiöissä suurin tai yksi suurimmista omistajista. Osakeomistusten kokonaisarvo oli kesäkuun 2017 lopussa 8,2 miljardia euroa.

Suomen valtiolla on edelleen vahva asema suomalaisten pörssiyritysten omistajana. Valtion pörssi-omistusten hallinnoinnin organisointi, tavoitteet ja läpinäkyvyys vaikuttavat merkittävästi suomalaisten pääomamarkkinoiden toimivuuteen. Solidiumin omistukseen ei liity valtion näkökulmasta strategista intressiä eikä omistuksista luopuminen edellytä eduskunnan päätöstä.

Solidiumin toiminnan puitteet

Valtioneuvoston 13.5.2016 hyväksymän valtion omistaja-politiikkaa koskevan periaatepäätöksen mukaan valtio tavoittelee yhtiöomaisuutensa hoidossa mahdollisimman hyvää taloudellista ja yhteiskunnallista kokonaistulosta. Taloudellinen tulos muodostuu yhtiöiden arvon pitkäjänteisestä kehityksestä sekä voitonjaosta.

Solidiumin toiminnan puitteet ja itsenäisen päätöksenteon raamit määritellään valtioneuvoston talouspoliittisen ministerivaliokunnan antamassa yksityiskohtaisessa toimiohjeessa. Vaikka toimimme politiikan rajapinnassa, emme ole poliittisten viestien viejä, vaan annamme omistamillamme yhtiöille omistaja-arvon näkökulmasta perustellun näkemyksemme.

Valtioneuvoston talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli 15.9.2016 Solidiumin uuden toimiohjeen. Sen mukaan Solidium on suomalainen ankkuriomistaja, jolla on kansallinen intressi toiminnassaan. Solidiumilla on sekä oikeus että velvollisuus kehittää omistuksiaan.

Solidium on kansallinen omistusyhtiö, joka varmistaa itse tai yhteistyökumppanien kanssa, että Suomelle

tärkeiden yhtiöiden omistus on riittävässä määrin kotimaissa käsissä.

Solidium toimii markkinaehtoisesti ja sijoituspäätöksiä tehdään vain taloudellisten edellytysten täytyessä. Lisäksi Solidiumin omistamiin yhtiöihin liittyy kansallinen intressi, joka voi muodostua taloudellisista näkökulmista, osaamisesta, infrastruktuuri- tai huoltovarmuuskysymyksistä, yhtiön asemasta Suomelle tärkeässä klusterissa, Suomen kansallisomaisuuden hyödyntämisestä tai muusta merkityksestä Suomelle. Intressi voi täytyä joko yksittäisen kriteerin mukaan tai useamman kriteerin yhdistelmänä.

Solidiumin sijoituspäätökset tekee yhtiön hallitus, jolla on omistajan antama laaja toimivalta tehdä omistusyhtiöitä ja uusia sijoituksia koskevia päätöksiä. Pidämme omistajaohjauksesta vastaavia virkamiehiä ja poliittisia päättäjiä tietoisina Solidiumiin ja yhtiöihimme liittyvistä ajankohtaisista asioista sisäpiirisääntelyn mahdollistamissa puitteissa.

Solidiumin toimintamalli pitkäjänteisenä omistajana poikkeaa merkittävästi portfoliosijoittamisesta. Tavoitteena ei ole salkun tuoton lyhytjänteinen optimointi suhteessa pörssi-indekseihin, vaan omistettujen yhtiöiden omistaja-arvon kehityksen pitkäjänteinen tukeminen.

Solidiumin rooli ankkuriomistajana ja osingonmaksajana

Solidiumia perustettaessa vuonna 2008 tavoitteeksi asetettiin valtion pörssiyhtiöiden omistusta koskevan päätöksenteon nopeuttaminen ja läpinäkyvyyden lisääminen. Solidiumin perustamisella eriytettiin toisistaan poliittinen ja pörssiyhtiöiden omistamiseen liittyvä taloudellinen päätöksenteko. Päämääränä oli luoda

omistamiseen malli, joka mahdollistaa ammattimaisen ja pitkäjänteisen toiminnan.

Itsenäinen päätöksenteko sekä vahva tase ja rahoitus- asema luovat edellytykset sijoituspäätösten tekemiselle sekä osallistumiselle omistusyhtiöiden rahoitusjärjestelyihin nopeallakin aikataululla.

Solidiumin tavoitteena on pitkäjänteisellä aktiivisella omistajuudella kasvattaa omistaja-arvoa omistamissaan yhtiöissä tähdäten omistusyhtiöidensä verrokkiyhtiöitä parempaan kehitykseen. Näin ollen tavoitteemme ovat yhdensuuntaisia muiden pitkäjänteisesti toimivien sijoittajien tavoitteiden kanssa.

Solidiumin saamat osinkotulot tilitetään mahdollisimman täysimääräisinä valtiolle. Osakemyynneistä syntyvät varat käytetään pääsääntöisesti uusiin kohteisiin tai nykyisten omistusten vahvistamiseen. Solidium on toiminta-aikanaan syksyyn 2017 mennessä tulouttanut valtiolle yhteensä noin 5,0 miljardia euroa voitonjakona sisältäen päättäneeltä tilikaudelta ehdotetun voitonjaon. Yhtiöltä saadun voitonjaon kokonaismäärä samana ajanjaksona on ollut noin 3,1 miljardia euroa.

Vaikka Solidiumin arvo valtiolle konkretisoituu näkyvimmin voitonjaon kassavirtana, niin toiminnan merkitys ilmenee vahvimmin omistusyhtiöihin kohdistuvassa työssä, jonka tavoitteena on omistusten markkina-arvon kasvu. Roolimme on olla yritysten toiminnan tukija ja samalla haastaja kannattavaan kasvuun. Olemme vakiinnuttaneet asemamme yhtiöissä omistajana, joka tukee yritysten tuloksellisuuden parantamista pitkäjänteisesti.

Solidiumin toimintamalli poikkeaa merkittävästi portfoliosijoittamisesta, tavoitteena on omistaja-arvon kasvun pitkäjänteinen tukeminen.

Kansallisen intressin merkitys

Suomi on pieni periferiamarkkina, joka on herkkä maailmantalouden muutoksille ja erilaisille murroksille. Suuri osa merkittävistä suomalaisyhtiöistä toimii suhdanneherkillä aloilla. Suomessa ei juurikaan ole Solidiumin kaltaisia, saman mittaluokan toimijoita, joiden tavoitteena on merkittävien suomalaisyhtiöiden pitkäjänteinen omistajuus.

Valtion omistajuus on yksi väline suomalaisen omistajuuden turvaamiseksi. Omistajuudella tähdätään yhtiö-

Case Konecranes

Solidiumin sijoitus Konecranesiin

Solidium hankki 3,0 prosenttia Konecranesin osakkeista 93 miljoonalla eurolla Terexin myydessä osan omistuksesta nopeutetussa tarjousmenettelyssä toukokuun lopussa 2017. Oston seurauksena Solidiumin omistusyhtiöiden määrä kasvoi 13 yhtiöön.

Konecranes on erinomainen lisäys Solidiumin portfolioon. Sen vahva markkina-asema ja ylivertainen teknologinen osaaminen koko kone- ja metallituoteteollisuuden arvoketjussa ovat houkuttelevia tekijöitä hyvän, pitkäaikaisen arvonnousupotentiaalin lisäksi. Solidiumin sijoitus Konecranesiin vahvistaa ja vakauttaa yhtiön kotimaista omistajuutta.

Konecranes tiedotti kesäkuussa 2017 päätöksestään mitätöidä yhtiön hallussa olevia omia osakkeitaan, minkä seurauksena Solidiumin omistusosuus yhtiön osakkeista kasvoi 3,2 prosenttiin.

MHPS -liiketoiminnan integraatio

Konecranes sai tammikuussa 2017 päätökseen toukokuussa 2016 ilmoitetun Terexin Material Handling & Port Solutions ("MHPS") -liiketoiminnan oston aiemmin suunnitellun koko konsernien liiketoimintojen yhdistämisen sijaan. MHPS:n osto tukee Konecranesin kasvua ja vahvistaa yhtiön asemaa johtavana maailmanlaajuisena nostolaite- ja satamaratkaisujen sekä niiden kunnossapidon toimittajana erityisesti Pohjois-Amerikan ja Euroopan markkinoilla. Yritysostosta tavoitellaan yhteensä noin 140 miljoonan euron vuotuisia synergioita. Näistä 45 miljoonaa euroa on tavoitteena saavuttaa vuoden 2017 loppuun mennessä.

öiden pitkäjänteisen arvon kasvattamiseen. Keskeistä on myös varmistaa toimintaedellytykset yhtiöille, joilla on Suomesta käsin globaalit kasvumahdollisuudet. Haluamme olla osaltamme varmistamassa, ettei tällaisten yhtiöiden ankkuriomistus tai pääkonttori siirry pois Suomesta ilman hyviä perusteita sekä pitkän aikavälin näkökulmasta perusteltua arvostusta.

Vaikka Solidium on suurimpia suomalaisten pörssilistattujen yritysten omistajia, sillä on käytössään sijoitettavaa pääomaa vain rajallisesti. Tätä pääomaa sijoitettaessa arvioimme omistusyhtiön tai uuden sijoituskohteen sekä sen toimialaan liittyvät osaamistarpeet ja kasvumahdollisuudet. Sijoituspäätöksen kannalta on myös keskeistä, että voimme omistajana saavuttaa riittävän vaikutusvallan tavoitteidemme varmistamiseksi.

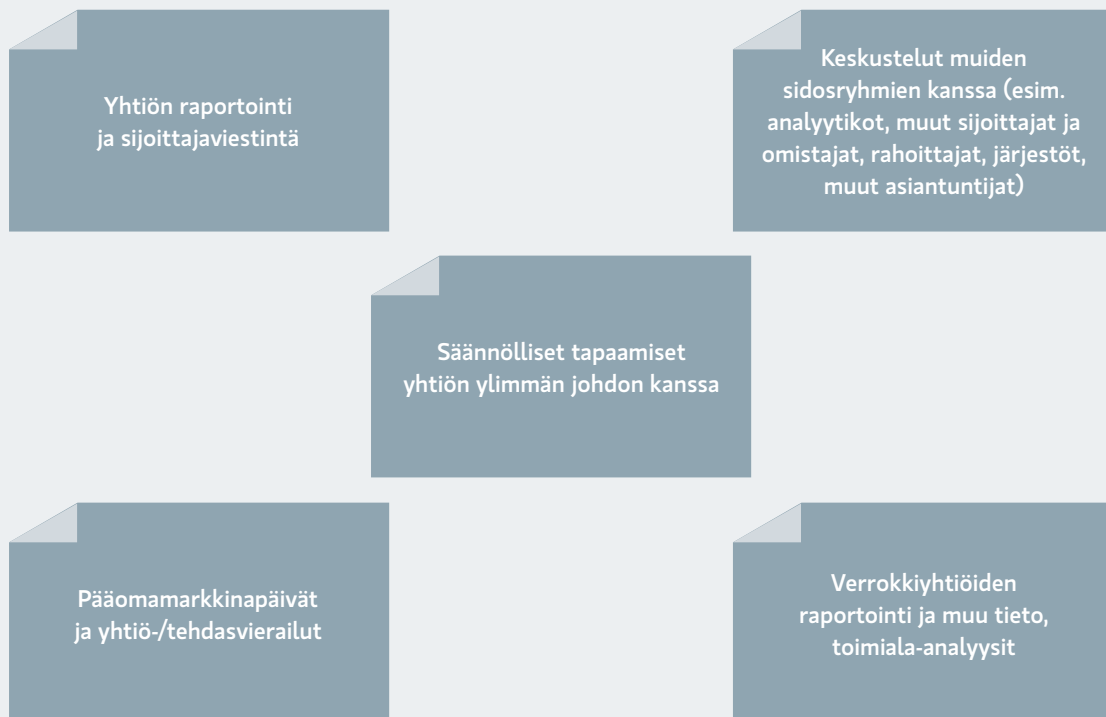
Syvällinen analyysi näkemyksen pohjana

Solidiumin toimintamalli aktiivisena vähemmistöomistajana edellyttää merkittäviä panostuksia omistettujen yhtiöiden ja niiden toimialojen ymmärtämiseen. Perehdymme syvällisesti kunkin yhtiön ja sen toimialan tilanteeseen, ja muodostamme käsityksen omistaja-arvon kannalta keskeisistä strategisista kysymyksistä. Omistajastrategisen näkemyksen muodostaminen kustakin yhtiöstä on keskeinen osa Solidiumin hallituksen työtä.

Solidium omistaa vähemmistöosuuksia kansallisesti merkittävissä pörssinoteeratuissa yhtiöissä. Solidium voi myös omistaa vähemmistöosuuksia yhtiöissä, joilla on selkeä lähiajan tavoite listautua pörssiin. Sijoitamme yrityksiin, joissa meillä on mahdollisuus hankkia riittävä omistusosama ja vaikutusvalta arvonaluontisuunnitelmien kehittämistä ja toteuttamista varten. Solidiumin omistuksessa olevat yhtiöt ovat ensi sijassa yksittäisiä omistuksia, joten ne eivät muodosta lyhyellä aikavälillä harkittua sijoitussalkkua riski-tuotto-näkökulmasta. Pidemmällä

Solidiumin toimintamalli omistaja-arvon luomiseen

Tiedonlähteet

aikavälillä ja salkkumuutoksia harkittaessa tavoitteena on kuitenkin tasoittaa mahdollisuuksien mukaan merkittäviä yli- tai alipainoja sektoreittain.

Aktiivisena omistajana Solidium tukee ja haastaa omistusyhtiöidensä hallitusta ja johtoa ja edellyttää jatkuvaa kehittymistä ja tuloksellisuutta. Solidium käy aktiivista dialogia tapaamisissaan omistusyhtiöiden johdon kanssa. Säännölliset keskustelut yhtiöiden hallitusten puheenjohtajien kanssa ovat suurin vaikutuskanavamme ja omistajatyön tehokkaimpia keinoja yhtiöiden kehittämiseksi. Vaikka Solidiumin toimintaan kohdistuu huomattavia julkisuusodotuksia, emme kommentoi julkisuuteen omistusyhtiöiden hallitusten ja johdon kanssa käytyjä keskusteluita, sillä näitä keskusteluita voidaan käydä ainoastaan luottamuksellisesti.

Omistamiemme yhtiöiden syvälinen analyysi on välttämätöntä ottaen huomioon toimintamme tavoitteet, omistusten merkittävä koko ja portfoliosijoittajaa merkittävästi pidempi sijoitushorisontti. Solidiumin yhtiöanalyysiin kuuluvat muun muassa yhtiön liiketoimintamalli ja -strategia, yhtiön kilpailuedut ja -asema, markkinaympä-

ristö ja hallinto. Näiden pohjalta muodostamme näkemyksen yhtiön operatiivisesta ja taloudellisesta kehityksestä, arvostuksesta, yhtiön kansallisesta merkityksestä ja omistaja-arvoon mahdollisesti vaikuttavista yritysvastuuasioista. Solidiumin vastuullisuustyötä käsitellään tämän vuosikertomuksen sivuilla 16–22.

Sijoituspäätöksistä vastaa Solidiumin hallitus

Solidium on valtion työkalu kotimaisen omistuksen vahvistamiseksi ja vakauttamiseksi pörssiyhtiöissä. Tässä tarkoituksessa Solidium voi järjestää omistuksiaan uudelleen siten, että olemme omistajana useammassa yhtiössä ja omistusosuutemme ovat enemmän vakauttavia kuin määräysvaltaan oikeuttavia.

Solidium seuraa sen sijoitusstrategiaan potentiaalisesti sopivia yhtiöitä. Seurannan ansiosta pysymme ajan tasalla mahdollisesti kiinnostavien yhtiöiden kehityksestä ja pystymme seulomaan ne yhtiöt, jotka siirretään

Analyyysityö Sijoitustiimi

- | analysoi yhtiön liiketoimintamallin ja strategian
- | analysoi markkinaa, jolla yhtiö toimii, sekä kysynnän ajureita
- | analysoi toimialan kilpailutilanteen ja keskeiset kilpailijat
- | muodostaa näkemyksen yhtiön kilpailueduista ja -asemasta
- | muodostaa näkemyksen yhtiön operatiivisesta ja taloudellisesta kehityksestä, pääomarakenteesta sekä arvostuksesta ja osingoista
- | laatii analyysin yhtiön hallituksesta, toimivasta johdosta ja organisaatiosta
- | muodostaa näkemyksen yhtiön kansallisesta merkityksestä
- | tekee analyysin yritysvastuuasioista, jotka voivat vaikuttaa omistaja-arvoon

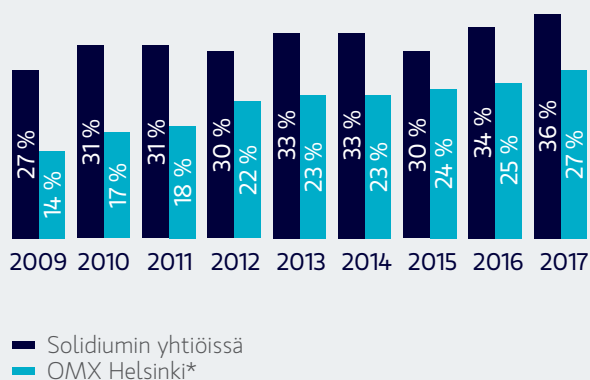
Vaikuttaminen

**Säännölliset tapaamiset
hallituksen puheenjohtajan
kanssa**

**Keskustelut ja analyysien
läpikäynti yhtiöiden johdon
kanssa**

**Hallitusvalintojen
valmistelu yhteistyössä muiden
suurten omistajien kanssa
nimitystoimikunnissa sekä muu
omistajien välinen dialogi**

Naisten osuus hallituksissa

* Perustuu Keskuskauppakamarin ilmoittamiin lukuihin

Naisten osuus sekä Solidiumin omistamien yhtiöiden että suomalaisten pörssiyhtiöiden hallituksissa on noussut viime vuosien aikana. Valtiovalta on asettanut tavoitteeksi 40 prosenttia, mutta taso on vielä saavuttamatta. Viime tilikaudella naisten osuus kasvoi kolmestatoista Solidiumin omistamasta yhtiöstä kuudessa, ja Solidiumin omistamissa yhtiöissä naisten osuus onkin selvästi pörssin keskiarvoa korkeampi. Nimitystoimikuntatyöskentely on omistajille toimiva keino vaikuttaa hallituksen kokoonpanoon.

tarkempaan, mahdollista sijoitusta valmistelevaan analyysivaiheeseen. Tällöin selvittämme, täyttääkö kyseinen yhtiö sijoituskriteerimme.

Solidiumin hallitus tekee sijoituspäätökset yleistöimivaltansa perusteella. On tavanomaista, että kaikki sijoitusprosessit eivät johda sijoituspäätökseen monista eri syistä, eivätkä ne siten myöskään tule julkiseen tietoon.

Hallitusvalinnat keskeisessä asemassa

Omistamiemme yhtiöiden hallitusvalinnat ovat keskeisiä vaikutuskanaviamme. Solidium osallistuu tiiviisti hallitusvalintoja valmistelevien nimitystoimikuntien työskentelyyn ja niiden kehittämiseen. Kokemuksemme mukaan nimitystoimikunnan puheenjohtajuus tai jäsenyys on tehokas tapa vaikuttaa hallitusvalintojen kautta yhtiön strategiseen suuntaan ja omistaja-arvon kasvattamiseen. Tavoitteena on, että pidemmällä aikavälillä Solidiumilla on edustaja jokaisen omistusyhtiön hallituksessa.

Solidiumin tavoitteena on muodostaa omistaja-arvon luomisen kannalta mahdollisimman hyvin toimiva ja yhtiön tarpeita palveleva hallituskokoonpano, jossa jäsenten osaaminen, kokemus ja ominaisuudet täydentävät toisiaan. Hallitusvalinnoilla pyritään löytämään oikeanlaista osaamista niihin strategisiin haasteisiin, joita yhtiön hallitus joutuu seuraavien vuosien aikana ratkaisemaan. Tämä edellyttää hallitusvalintojen valmistelijoilta yhtiön ja sen toimialan kehityksen syvällistä ymmärtämistä ja jatkuvaa seuraamista. Lisäksi hallituksen sisäisen

toimivuuden kannalta on tärkeää, että hallituksen jäsenten henkilökohtaiset ominaisuudet tukevat mahdollisimman tehokasta ja laadukasta hallitustyöskentelyä.

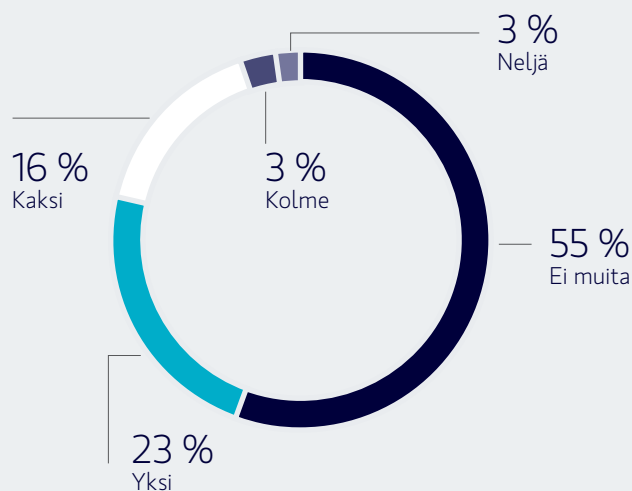
Ammattimainen nimitystoimikuntatyön kehittäjä

Useimmissa Solidiumin omistamissa yhtiöissä hallituksen jäsenten valintaa koskevaa ehdotusta varsinaiselle yhtiökokoukselle valmistelee osakkeenomistajien nimitystoimikunta. Nimitystoimikunta koostuu yhtiön suurimmista osakkeenomistajista ja yleensä hallituksen puheenjohtajasta. Se soveltuu hyvin yhtiöihin, joissa on suuria ja aktiivisia omistajia, jotka haluavat osallistua pitkäjänteisesti hallitusvalintojen valmisteluun.

Solidium osallistuu aktiivisesti nimitystoimikuntien työskentelyyn ja nimitystoimikuntatyön kehittämiseen. Tilikaudella 2016–2017 edustajamme toimi puheenjohtajana seitsemässä ja jäsenenä neljässä nimitystoimikunnassa. Tilikauden aikana nimitystoimikuntatyössä oli erityisesti esillä digitalisaatio ja toimialaosaaaminen sekä hallituksen puheenjohtajan seuraajasuunnittelu.

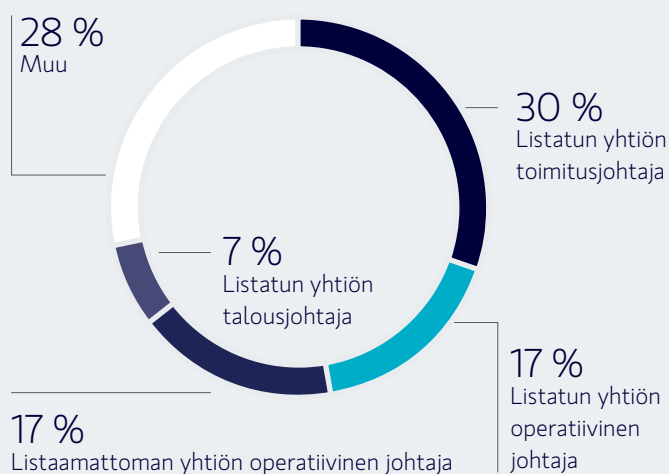
Nimitystoimikuntien työskentelyä on pyritty kehittämään mahdollisimman ammattimaiseksi ja läpinäkyväksi kaikille osakkeenomistajille sekä muille sidosryhmille. Nimitystoimikunnilla on pääosin yhtiökokouksen hyväksymä työjärjestys, ja ne esittelevät laajasti toimintansa tavoitteita ja tuloksia kaikille osakkeenomistajille vuosittain yhtiökokouksessa. Nimitystoimikunnat voivat tarvittaessa käyttää neuvonantajia hallituksen jäsenten kartoittamiseen

Muut hallitusjäsenyydet pörssiyrityksissä

Solidiumin omistamissa yrityksissä neljällä viidestä hallituksen jäsenestä on enintään yksi muu hallituspaikka pörssiyrityksessä.

Hallitusjäsenien taustat

Tyypillisiä hallitusjäsenelle hyödyllisiä taustoja ovat kokemus toimitusjohtajana, talousjohtajana tai operatiivisesti vastuullisena johtajana.

ja arvioimiseen. Nimitystoimikuntien puheenjohtajalle ja jäsenille ei makseta palkkioita. Omistamiemme kahden ruotsalaisen yhtiön kautta saamme arvokasta kokemusta myös ruotsalaisesta nimitystoimikuntakäytännöstä.

Yhtiöissä, joissa nimitystoimikuntaa ei ole valittu, ehdotus hallituksen jäsenten valinnasta valmistellaan yleensä hallituksen jäsenistä koostuvassa nimitysvaliokunnassa. Solidiumin omistamia yhtiöistä vain Konecranesissa ja Sammossa on tällä hetkellä nimitysvaliokunta. Näissä tilanteissa Solidium pitää tärkeänä, että valiokunta kuulee ehdotuksen valmistelun yhteydessä suurimpia omistajia ja että valiokunta esittelee työskentelyään kattavasti kaikille osakkeenomistajille yhtiökokouksessa.

Hallitusten kokoonpano ja monimuotoisuus

Hallitusvalintoja koskevan valmistelutyön tavoitteena on varmistaa, että yhtiön hallitus muodostaa toimivan kokonaisuuden ja hallituksen osaaminen tukee yhtiön toiminnan kehittämistä ja strategisia tavoitteita. Toimiva, monimuotoinen hallituskokoonpano hahmottaa eri tavoin liiketoimintaympäristöä ja kykenee monipuolisten hiljaisten signaalien ja odottamattomien riskien tunnistamiseen. Hallituksen monimuotoisuus tulee kuitenkin voida turvata kasvattamatta hallituksen jäsenten lukumäärää tarpeettomasti.

Hallituksen jäsenten valintakriteereitä ovat muun muassa ammattitaito, osaaminen ja kokemus, sitoutuneisuus sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa hallitus-

tehtävien hoitamiseen. Hallitusten kokoonpanoja valittaessa huomioidaan muun muassa riittävä monimuotoisuus, toimiala-, talous- ja teknologiaosaamisen sekä relevanttien maantieteellisten markkinoiden ymmärryksen saaminen hallituksen käyttöön.

Hallitukseen valittavien henkilöiden henkilökohtaisilla ominaisuuksilla on hallitustyöskentelyn dynamiikan kannalta keskeinen merkitys. Erityisen tärkeä on hallituksen puheenjohtajan valinta. Hallituksen puheenjohtaja organisoii ja rytmittää hallituksen työskentelyä. Puheenjohtajan rooliin kuuluu myös keskustelu suurimpien omistajien kanssa yhtiön strategisista kysymyksistä. Hallitusten puheenjohtajien valmius dialogiin omistajien kanssa on keskeinen edellytys aktiiviselle omistajatyöskentelylle. Hyvä yhteistyö omistaja-arvon luomisessa on omiaan edistämään yhtiön etua.

Hallituksen jäsenen rooli on vaativa ja siitä on maksettava asianmukainen ja kilpailukykyinen korvaus. Hallitusten jäsenten vastuut ja velvollisuudet ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosina. Tämän myötä ajankäyttö on myös kasvanut huomattavasti. Useimmissa yhtiöissä nimitystoimikunta valmistelee ehdotuksen hallituspalkkioista yhtiökokoukselle. Solidiumin lähtökohdaksi on, että kaikki palkkiopäätökset tehdään yhtiökohdallisen arvioinnin ja vertailun pohjalta. Tällöin arvioidaan vastaavia pörssiyrityksiä Suomessa ja myös kansainvälisesti, erityisesti muissa Pohjoismaissa.

Omistaja ja yritysvastuu

Kulunut tilikausi oli vakaata aikaa Solidiumin toiminnalle vastuullisena omistajana. Päähanke oli yritysvastuuohjelman uudistaminen vuosille 2017–2021.

Yritysvastuun hyvä hoito on yksi menestyksekkään yritystoiminnan ja pitkäjänteisen taloudellisen arvon tuottamisen keskeisiä edellytyksiä. Solidiumin keskeisimmät vaikutukset yritysvastuuasioissa toteutuvat sen omistajatehtävän kautta.

Yritysvastuun johtamisen järjestämisestä ja integroimisesta osaksi liiketoimintaa Solidiumin omistusyhtiöissä vastaa kunkin yhtiön hallitus. Omistusyhtiöiden yritysvastuukysymykset voivat kuitenkin kasvaa niin suuriksi, että niillä on vaikutusta omistaja-arvoon. Siksi Solidium seuraa omistusyhtiöiden yritysvastuun toteutumista ja raportointia sekä tarvittaessa vaikuttaa epäkohtiin aktiiviselle osakkeenomistajalle kuuluvia kanavia käyttäen.

Yritysvastuu on integroitu osaksi Solidiumin toimintaa. Omistusyhtiöiden vastuullisuusanalyysistä vastaa kunkin yhtiön sijoitustiimi. Yritysvastuuasioiden olennaisuuden ja vaikutusten arviointi on integroitu muuhun omistusyhtiöistä tehtävään taloudelliseen ja strategiseen analyysiin.

Yritysvastuutyötämme kehittää yksi sijoitusjohtajista työparinaan analyytikko – kumpikin oman toimensa ohella – ja sitä koordinoi sisäinen tiimi. Työtä valvoo Solidiumin hallitus. Solidiumin hallitus on vahvistanut yritysvastuun tavoitteet ja toimintaperiaatteet osana Solidiumin strategiaa.

Solidiumin vastuullisen omistajuuden vuosikatsaus 2016–2017

Katsaus Solidiumin yritysvastuutyöhön tilikaudella 2016–2017 on jaettu kolmeen osaan yritysvastuuohjelman mukaisesti:

1. Omistaja-arvon kasvattaminen ja suojaaminen
2. Sidosryhmävuorovaikutus omistajana
3. Integroitu yritysvastuutyö ja Solidiumin oman toiminnan vastuullisuus.

1. Omistaja-arvon kasvattaminen ja suojaaminen

Solidium jatkoi kuluneella tilikaudella yritysvastuutyönsä toteuttamista omistusyhtiöiden parissa. Merkittäviä, omistajaa työllistäneitä vastuullisuuskysymyksiä ei omistusyhtiöissä tilikauden aikana noussut.

Laadimme omistusyhtiöistä tilikaudella vastuullisuusanalyysit sekä verojalanjälki- ja CO₂-jalanjälkitarkastelut. Tuloksista järjestettiin Solidiumin sijoitustiimien kesken työpaja, jossa tiimit esittelivät analyysiensä tulokset ja perustelivat teemavalintansa. Tällä tavalla varmistettiin analyysien yhdenmukainen tulkinta läpi omistussalkun.

Vastuullisuusanalyysi on työkalu, jonka avulla Solidium seuraa yritysvastuun toteutumista ja raportointia omistusyhtiöissään. Se on temaattinen eli painottuu kunkin yhtiön omistaja-arvon kasvattamisen ja suojaamisen kannalta tärkeimpiin yritysvastuuteemoihin. Teemat arvioidaan omistaja-arvon kehitykseen vaikuttavina riskeinä tai mahdollisuuksina. Teemavalinnoista ja -analyysistä vastaavat kunkin yhtiön sijoitustiimit. Analyysin johtopäätöksiä hyödynnetään dialogissa kunkin yhtiön johdon kanssa. Tarvittaessa Solidium vaikuttaa epäkohtiin aktiiviselle osakkeenomistajalle kuuluvia kanavia käyttäen.

Teema-analyysit

Sijoitustiimien näkemykset omistaja-arvon kannalta olennaisiksi arvioiduista yritysvastuuteemoista säilyivät edellisen vuoden kaltaisina. Toimitusketjun hallinta, Lahjonnan ja korruption vastaisuus sekä Tuotevastuu ja tietosuoja olivat yleisimmin tunnistettuja omistaja-arvoon vaikuttavia yritysvastuuriskejä Solidium-salkussa. Tuotteiden ja ratkaisuiden positiiviset ympäristövaikutukset arvioitiin yleisimmäksi omistaja-arvoa vahvistavaksi yritysvastuun mahdollisuudeksi.

Verojalanjälkianalyysi

Solidium on seurannut omistusyhtiöidensä veronmaksu-raportointia vuodesta 2012. Analyysin painotus on veronmaksun raportoinnissa ja verokäytönnoissa. Veroja-lanjälkiraportoinnin avoimuus ja kattavuus ovat kehitty-neet suotuisasti Solidium-salkun yhtiöissä vuosien varrella, joskin tekemistä tällä saralla vielä riittää.

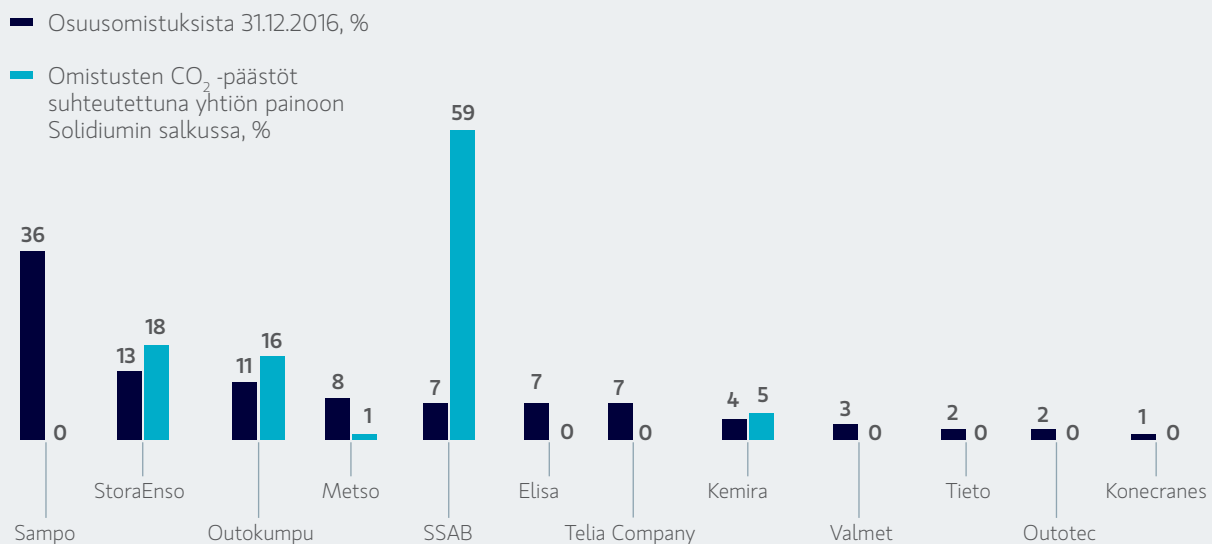
Solidiumin toimintaperiaatteet ja sen omaa veronmaksua koskevat tiedot on kuvattu yhtiön verkkosivuilla.

Hiilijalanjälkianalyysit

Solidium laati tilikauden aikana koko omistussalkkunsaa laajuisen analyysin yhtiökohtaisista sekä koko salkkutason hiilijalanjäljistä ja -riskeistä. Tulokset on esitetty oheisessa kuviossa.

Solidiumin omistussalkun hiilijalanjälki

Salkun hiilijalanjäljessä näkyy prosessiteollisuuspainotus

Solidiumin näkökulmasta on tärkeää tunnistaa, mistä omistus-salkun hiilijalanjälki koostuu. Tämä auttaa tunnistamaan mahdol-liset yhtiökohtaiset hiiliriskit ja niiden mahdolliset vaikutukset yhtiöiden liiketoimintaan ja jopa arvonekehitykseen saakka. CO₂-asioiden taloudellinen merkitys vaihtelee yhtiökohtaisesti ja tulee ajankohtaisemmaksi hiilijalanjälkikeskustelun ja käytettävien mittarien vakiintuessa. Pidemmällä tähtäimellä ilmastonmuutos voi tuoda mukanaan myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille.

Solidiumin omistussalkun hiilijalanjälki koostuu pääosin suurten prosessiteollisuusyritysten, kuten SSAB:n, Stora Enson ja Outokummun, CO₂-päästöistä. Samalla on kuitenkin huomioitava yhtiöiden suhteellinen CO₂-päästöaso. Esimerkiksi Solidiumin

omistussalkun suurin CO₂-päästäjä SSAB on jo yksi toimialansa vähäpäästöisimmistä yhtiöistä. Jokaisen CO₂-tonnin vähentäminen nykyisiltä tasoilta on SSAB:lle yhä haasteellisempaa. Myöskään positiiviset kontribuutiot, kuten Stora Enson metsävarannot hiilinieluina, eivät tule mitatuiksi nykyisissä malleissa.

Solidiumin omistussalkun CO₂-päästöjä voidaan vertailla myös muihin sijoittajiin. Näissä vertailuissa Solidiumin sijoitus vaihtelee, riippuen siitä, mitä mittareita käytetään. Mittareita voivat olla esimerkiksi hiili-intensiteetti tai omistusten CO₂-päästöt suhteutet-tuna sijoitusvarallisuuteen. Hiilijalanjäljen mittaamiseen liittyy vielä paljon haasteita. Käytännöt ovat verrattain uusia ja osin vakiintu-mattomia, minkä seurauksena vertailu ei ole aina kovinkaan yksinkertaista.

2. Sidosryhmävuorovaikutus omistajana

Ulkoinen sidosryhmävuorovaikutus

Vastuullisen omistajuuden pitkän tähtäimen ohjelman uudistaminen vuosille 2017–2021 näkyi tilikaudella ulkoisen sidosryhmätyön aktiivisuuteena. Haimme palautetta ja ajatuksia yritys vastuutyömme päivittämiseen erityisesti muilta sijoittajilta ja omistajilta.

Osallistuimme yritys vastuun ja vastuullisen sijoittamisen tapahtumiin. Solidiumin edustaja piti esitykset kahdessa merkittävän laajuisessa suomalaisessa yritys vastuutapahtumassa (Vastuullisuusraportointikilpailu 2016 ja Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston Yritys vastuuseminaari 2017). Solidiumin puheenvuorot painotuivat omistaja-arvon näkökulmaan.

Jatkoimme vaikuttamista vastuullisen sijoittamisen kehittämiseen Suomessa FINSIF ry:n toiminnan parissa. Solidiumin sijoitusjohtaja toimi FINSIF ry:n hallituksen jäsenenä. Solidium esiteltiin case-esimerkkinä FINSIFin Vastuullisen sijoittamisen oppaassa. Edustajamme toimi Aalto-yliopiston yritys vastuuaiheisen opiskelijakurssityön kommentaattorina.

Solidiumia haastateltiin useampiin vastuullista sijoittamisesta ja yritys vastuuta koskeviin tutkimuksiin.

Sisäinen sidosryhmävuorovaikutus

Sisäistä sidosryhmätyötä leimasi vastuullisen omistajuuden pitkän tähtäimen ohjelman uudistaminen. Solidiumin henkilöstö osallistui ohjelman työpajoihin ja kyselyyn, jonka avulla määriteltiin uuden ohjelman tavoitetaso ja tekemisen konkreettiset muodot.

Solidiumin hallitus käsitteli yritys vastuuasioita tilikaudella kerran, aiheenaan omistusyhtiöiden vastuullisuusanalyysit sekä yhtiö- että salkkutasolla. Hallitus käsittelee ja hyväksyy myös yritys vastuun vuosikatsauksen ja yritys vastuuhjelman.

3. Integroitu analyysi ja oman toiminnan vastuullisuus

Tilikaudella jatkettiin integroitua toimintamallia, jossa Solidiumin sijoitusammattilaiset tekevät vastuullisuusanalyysit omistusyhtiöistä osana työtään. Vastuullisuusanalyysi antaa teemapainotuksensa takia sijoitustiimeille aiempaa paremmat mahdollisuudet syventää niin yhtiöasioiden tuntemusta kuin omaa osaamistaan. Samalla se edellyttää henkilöstöltä hyvää yritys vastuun osaamista ja säännöllistä osaamisen päivittämistä. Näkemyksellistä omistajuutta pyrittiin vahvistamaan syventymällä yhtiökohtaisiin teemoihin ja hyödyntämällä FIBS ry:n ja FINSIF ry:n tilaisuustarjontaa.

Uudet Solidiumin työntekijät perehdytettiin vastuullisen omistajuuden näkökulmiin ja toimintatapoihin. Solidiumin uudelle hallitukselle järjestettiin perehdytystä vastuullisuusasioihin.

Solidiumin ja sen omistusyhtiöiden yritys vastuun toimintaympäristöä muokkaavien kansallisten ja ylikansallisten uudistusten etenemisen seuranta jatkettiin.

Oman toiminnan vastuullisuudessa painopiste oli vastuullisissa henkilöstökäytännöissä. Solidium on asian tuntijaorganisaatio, jonka tärkein voimavara on osaava ja motivoitunut henkilöstö.

Solidiumin yritys vastuuhjelma uudistettiin

Ensimmäisessä yritys vastuuhjelmassaan 2010–2013 Solidium määritteli yritys vastuutyönsä painopistealueet, kehitti omistusyhtiöidensä yritys vastuuasioiden analysointimallin ja rakensi vuorovaikutusta keskeisten sidosryhmiensä kanssa. Osassa omistusyhtiöitä – Telia, Talvivaara, Stora Enso – yritys vastuukysymyksiä nousi merkittävässä määrin omistajan asioiksi saakka.

Toisen yritys vastuuhjelmakauden aikana vuosina 2013–2016 Solidium vakiinnutti yritys vastuuseen liittyvät toimintatapansa ja saavutti tunnustetun aseman osana suomalaista vastuullisen omistamisen ja sijoittamisen kenttää. Solidium aktivoitui yritys vastuun verkostoissa (FIBS, FINSIF). Julkinen keskustelu Solidiumin omistusyhtiöiden yritys vastuuasioissa tasaantui ja omistajan rooli yritys vastuuasioissa sai lisää tunnettua. Omistusyhtiöiden analysointimalli uudistettiin teemapohjaiseksi. Kauden loppua kohti kehittämisresurssit kohdennettiin yritys vastuuhjelman uudistamiseen.

Kolmas yritys vastuuhjelma luo vakaat puitteet yhtiön vastuullisuustyölle vuosille 2017–2021. Ohjelmassa määritellään Solidiumin yritys vastuutyön tavoitteet, painopistealueet ja keskeiset toimenpiteet.

Päivitysprosessi

Yritys vastuuhjelman päivitysprosessi oli aloitettu edellisellä tilikaudella ja saatettiin kuluneella kaudella päätökseen. Taustatiedot päivitettiin ja palautetta hankittiin eri tavoin.

Ohjelmavalmistelun lähtökohdan muodostivat valtio-omistajan linjaukset. Niitä täydennettiin selvityksellä sijoittaja- ja omistajakentän uusista teemoista, aloitteista ja sitoumuksista. Päivitimme myös katsauksen erilaisista tavoista toteuttaa vastuullista omistamista. Toteutimme keskustelu- ja palautekierroksen muiden – pääasiassa kotimaisten – sijoittajien parissa. Laadimme arvion yritys vastuutyömme nykytilasta ja kehittämistarpeista sekä suunnittelimme yhdessä tavon toimia jatkossa.

Uusi yritys vastuuhjelma

Yritys vastuuhjelman 2017–2021 tavoitteena on tukea Solidiumin tehtävää kasvattaa pitkäjänteisesti omistustensa taloudellista arvoa. Ohjelma myös vahvistaa Solidiumin vastuullisen omistajuuden toimintamallia. Se keskittyy edellisten ohjelmakausien aikana kehitetyn ja vakiinnutetun toimintamallin täysimääräiseen ja tehokkaaseen hyödyntämiseen Solidiumin liiketoiminnassa. Ohjelma korostaa keskittymistä omistusyhtiöiden olen-

Yhteenvedot yritys vastuuhjelman taustaselvityksistä ja -tapaamisista

VALTIO-OMISTAJAN LINJAUKSET

- Valtion omistajapolitiikkaa koskevassa valtioneuvoston päätöksessä yhteiskuntavastuu on nostettu valtionyhtiöiden perusarvoksi
- Linjaus edellyttää olennaisuusanalyysiin perustuvaa tavoitteellista ja mitattavaa yritys vastuun johtamista. Valtio-omistaja korostaa hallituksen vastuuta yritys vastuun johtamisen järjestämisestä ja integroimisesta osaksi liiketoimintaa
- Valtionyhtiöiltä odotetaan raportointia yritys vastuusta ja veroalan jäljestä
- Omistajaohjaus laatii vuosittain yhtiökohtaisen vastuullisuusanalyysin ja arvioi yritys vastuun johtamista ja yritys vastuutoimien taloudellisia vaikutuksia
- Solidium on kartoittanut Tase töihin -ohjelman yritys vastuuvaatimusten täyttymisen osaltaan

JOHTOPÄÄTÖS:

Valtio-omistaja edellyttää tavoitteellista yritys vastuun johtamista ja on linjannut valtionyhtiöille konkreettiset yritys vastuun vaatimukset, jotka Solidiumin tulee täyttää

SOLIDIUMILAISTEN PALAUTE:

- Systemaattinen ja integroitu lähestymistapa ovat Solidiumin yritys vastuutyön vahvuuksia
- Yritys vastuutyöstä on ollut hyötyä erityisesti salkkuyhtiöiden liiketoiminnan ymmärtämisessä
- Solidium on kehittänyt ja vakiinnuttanut yritys vastuun toimintamallinsa
- Yritys vastuutyön haasteena on kuitenkin riittävä ajankäyttö ja osaamisen varmistaminen. Yritys vastuuasioita tulee hallita asioissa ja tasolla, jolla pystyy omistajanäkulmasta arvioimaan salkkuyhtiöiden toimintaa yritys vastuuasioissa
- Siksi on tärkeää seurata ajankohtaisia yritys vastuun teemoja ja niiden merkitystä salkkuyhtiöiden liiketoiminnalle sekä ylläpitää teemoihin liittyvää osaamista

JOHTOPÄÄTÖS:

Yritys vastuutyö koetaan hyödyllisenä erityisesti salkkuyhtiöiden kannalta. Integroitu toimintamalli on toimiva, mutta sen haasteita ovat näkemyksellisyyden ja osaamisen kehittäminen sekä riittävä resurssointi. Keskusteluissa omistus yhtiöiden kanssa tulisi sijoitus ammattilaisilla olla jatkossakin riittävästi teemaosaamista, jotta dialogiin ja analyysiin on edellytykset olemassa

SIOITTAJA- JA OMISTAJAKENTÄN TEEMAT & RAPORTOINTI:

- Teemapohjainen tarkastelu sijoittajakentässä on yleistynyt. Keskeisiä erityisteemoja ovat olleet ilmastonmuutoksen hillintä, hiiliriskit ja energia-asiat. Ympäristöteemoista nousussa ovat vesiriskit, resurssitehokkuus ja kiertotalous sekä sijoitusten positiiviset ympäristövaikutukset. Sosiaalisen vastuun teemoista korostuvat toimitusketjun työoloihin ja ihmisoikeuksiin liittyvät riskit sekä kehittyvien talouksien toimintatavat. Yksityisyyden suojan ja tietoturvan merkitys kasvaa edelleen. Muita sijoittajakentän korostamia teemoja ovat palkitseminen ja verojen maksu. Osa sijoittajista on myös alkanut tarkastella vaikuttamiskäytäntöjä (lobbaus) omana vastuullisuusteemana
- Yritys vastuuseen liittyvien aloitteen määrä sijoittajakentässä kasvaa, erityisesti YK:n globaaleihin kestävyystavoitteisiin liittyvän SDG-sijoittaminen
- Myös yritys vastuutietojen rooli muuttuu: hallitus vastaa tiedoista ja raportointi on pakollista ja määrämuotoisempaa. Yritys vastuutietojen saatavuus paranee

JOHTOPÄÄTÖS:

Sijoittaja- ja omistajakentän ajankohtaiset teemat vastaavat hyvin Solidiumin tunnistamia teemoja. Uusia yritys vastuun teemoja ja keskeisiä aloitteita tulee aktiivisesti seurata, erityisesti omistus yhtiöiden yritys vastuukysymyksiin liittyvän osaamisen varmistamiseksi

SOLIDIUM-VERROKKIEN BENCHMARK-ANALYYSI:

- Yritys vastuun merkitys jatkaa kasvuaan omistaja- ja sijoittajakentässä. Muiden omistus yhtiöiden lähestymistavoissa ja aktiivisuustasossa on kuitenkin edelleen paljon aste-eroja. Osa yhtiöistä on vasta aktivoitumassa yritys vastuuasioissa. PRI-allekirjoittajia ovat vain harvat. Omistus yhtiö-verrokkeihinsa nähden Solidiumin toimintatapa yritys vastuussa on monin osin edellä muita
- Sen sijaan yhä suurempi määrä portfoliosijoittajia integroi ympäristöä, yhteiskuntaa ja hallinnointia (ESG) koskevat kriteerit sijoitus prosesseihinsa. Lähestymistavat vaihtelevat poissulkevista kriteereistä aktiivisen omistajan toimenpiteisiin. Portfoliosijoittajilla on laajasti käytössään erilaisia vastuullisuuden arviointimalleja ja yhtiöt ovat aktiivisesti mukana vastuullisen sijoittamisen aloitteissa, kuten PRI. PRI:stä ne kokevat saavansa hyötyä, jos pystyvät siihen panostamaan
- Muiden sijoittajien (portfoliosijoittajat) tapaamiset
- Portfoliosijoittajat integroivat vastuullisuusnäkökulman yhä laajemmin kaikkiin sijoitusinstrumentteihinsa ja se tehdään ESG-ajattelun kautta. Analyysin tukena käytetään reititajien tuottamaa dataa. Salkunhoitajilla on keskeinen rooli toteutuksessa, jota vastuullisen sijoittamisen asiantuntija tukee. Yhtiöarvioinnissa ja vaikuttamisessa keskitytään valittuihin teemoihin, joista voidaan myös julkaista linjauksia
- Yritys vastuun on osa vaikuttamisprosesseja, joissa välineinä ovat omistajapolitiikka, osallistumiset yhtiökokouksiin ja keskustelut yhtiöiden johdon kanssa. Vaikuttamistyötä tehdään myös yhdessä toisten sijoittajien kanssa

JOHTOPÄÄTÖS:

Verrokkeihinsa nähden Solidiumin toimintatapa on edistyskellinen ja analyysi syvällä tasolla. Osalla portfoliosijoittajia on käytössään pitkälle vietyjä vastuullisuuden prosesseja ja siksi keskusteluyhteyttä muihin sijoittajiin yritys vastuuasioissa on hyödyllistä jatkaa. Solidium ei toistaiseksi harkitse liittymistä PRI-allekirjoittajiin

naisimpiin yritysvastuuriskeihin ja -mahdollisuuksiin ja niiden vaikutusten arviointiin.

Solidiumin keskeisimmät vaikutukset yritysvastuuasioissa toteutuvat sen omistajatehtävän kautta. Salkkuyhtiötyössä painottuvat omistaja-arvoon vaikuttavat yritysvastuuasiat ja ennakoivan huolellisuusvelvoitteen täyttäminen.

Painopistealueina säilyvät

1. omistaja-arvon kasvattaminen ja suojaaminen,
2. sidosryhmävuorovaikutus omistajana ja
3. integroitu yritysvastuutyö ja Solidiumin oman toiminnan vastuullisuus. Kullekin niistä on kuvattu nykytila, asetettu tavoittila sekä määritelty toteutustavat ja vaikutusmalli. Konkreettiset toimenpiteet on kuvattu tavoiteaikatauluineen.

Solidiumin toimintamalli yritysvastuuasioissa perustuu integroituun lähestymistapaan. Solidiumilla ei ole päätoimista yritysvastuun asiantuntijaa.

Solidiumin tavoitteena on ylläpitää ja kehittää vastuullisen omistajuuden toimintamalliaan. Visiona on olla ammattimainen ja vastuullinen omistaja, joka toteuttaa yritysvastuuta pitkäjänteisesti ja arvoa lisäävällä tavalla. Tavoitteena on hyvä ja tarkoituksenmukainen resurssitehokkaasti toteutettu toiminnan taso. Lisäämme vastuullisen omistajuuden tunnettuutta oman toimintamme kautta.

Valtio-omistajan edellyttämänä yritysvastuun KPI-mittaristona toimii Solidiumin yritysvastuuohjelman toteuttaminen sen kunkin painopistealueen osalta.

Mikä muuttuu?

Yritysvastuun toimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto on vaatinut aiempina vuosina ajallisesti kohtuullisen merkittävän panostuksen. Tämä on ollut tarpeen yritysvastuuasioiden haltuun ottamiseksi riittävällä syvyydellä ja laajuudella. Pitkän tähtäimen ohjelman 2017–2021 myötä lisätään fokusta: kehittämisvaiheen jälkeen siirrytään vakiinnutetun toimintatavan hyödyntämisen vaiheeseen, samalla kun saavutetusta tasosta pyritään pitämään kiinni.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että laajat ja täysmittaiset vastuullisuusanalyysit omistusyhtiöistä laaditaan joka toinen vuosi aiemman jokavuotisen sijaan. Välivuosiakin tehdään peruspäivitys, johon kuuluu aina vähintään omistusyhtiön yritysvastuuraportin läpikäynti ja keskustelut yritysvastuujohdon kanssa. Muutos antaa tilaa muille tavoille vahvistaa Solidiumin asiantuntemusta ja näkemystä yritysvastuuasioissa.

Solidium jatkaa integroidun analyysin mallilla eli sijoitustiimit tekevät yritysvastuuanalyysit itse. Sijoitustiimeillä on vastuu myös oman osaamisensa ylläpitämisestä ja kehittämisestä salkkuyhtiöidensä yritysvastuuasioissa.

Sidosryhmävuorovaikutuksessa Solidiumin oma proaktiivisuus painottuu kaikkein keskeisimpiin Solidiumin sidosryhmiin, erityisesti omistusyhtiöihin. Solidiumin on kuitenkin kyettävä jatkossakin tunnistamaan ja ottamaan huomioon sidosryhmäympäristöstään nousevat keskeiset uudet odotukset.

Solidium jatkaa oman toimintansa vastuullisuuden ylläpitämistä ja kehittämistä. Jatkamme läpinäkyvää ja avointa yritysvastuun raportointia valtio-omistajan linjausten mukaisesti.

Ohjelman 2017–2021 painopistealueet

Samat painopistealueet ovat edelleen relevantit – sisältöä fokusoitu

Tavoitetilä

Vaikutusmalli

- Salkkuyhtiöiden yritysvastuuasioiden tuntemus ja näkemyksen vahvistaminen
- Omistaja-arvon kasvattaminen ja suojaaminen yritysvastuutyön perustana

Omistaja-arvon kasvattaminen ja suojaaminen

- Aktiivinen omistajuus osakkeenomistajan vaikutuskanavien kautta
- Keskustelut yhtiöiden kanssa

- Aktiivinen dialogi keskeisten sidosryhmien kanssa
- Sidosryhmäpalautteen huomiointi yritysvastuutyössä
- Vastuullisen omistajuuden tunnettuuden lisääminen oman toiminnan kautta

Sidosryhmävuorovaikutus omistajana

- Tapaamiset eri sidosryhmien kanssa
- Verkostoituminen
- Sidosryhmäpalautteen kerääminen

- Osaamisen kehittäminen omistajan kannalta keskeisissä yritysvastuuasioissa
- Oman toiminnan vastuullisuuden ylläpitäminen
- Läpinäkyvä ja avoin raportointi

Integroitu analyysi ja Solidiumin oman toiminnan vastuullisuus

- Integroitu toimintamalli
- Yritysvastuun johtaminen ja tavoitteet
- Yritysvastuuraportointi

Valtio-omistajan odotukset jalkautettiin osaksi toimintaamme

Solidiumin omistaja – valtio – nimesi vuonna 2016 yhteiskuntavastuun valtionyhtiöiden perusarvoksi. Kuluneen tilikauden aikana Solidium jalkautti Valtioneuvoston "Tase töihin" periaatepäätöksen toimintaansa. Periaatepäätös nostaa yhteiskuntavastuun valtionyhtiöiden perusarvoksi ja yhteiskuntavastuun kantamisen osaksi yritysten pitkäjänteisen kilpailukyvyyn kasvattamista. Se vahvistaa Solidiumin toimintaa vastuullisena omistajana ja antaa suuntaviivat yritys vastuutyön kehittämiseksi. Taulukossa kuvataan yritys vastuuperiaatteiden toteutuminen Solidiumin toiminnassa.

KESKEISET YRITYSVASTUUPERIAATTEET TASE TÖIHIN -OHJELMASSA	TOTEUTUS SOLIDIUMISSA
Valtio-omistaja odottaa yrityksiltä yritys vastuun vahvaa integroimista liiketoimintaan sekä tavoitteellista yritys vastuun johtamista, mikä perustuu yritysten olennaisten asioiden tunnistamiseen	Yritys vastuunäkökulma on osa Solidiumin toimintaa aktiivisena omistajana. Vastuullista omistajuutta ohjaa olennaisuuteen pohjaava yritys vastuuhjelma. Uusi ohjelma – kolmas järjestyksessään – vuosille 2017–2021 laadittiin katsauskaudella
Yritys vastuun johtamisen järjestämisestä ja integroimisesta osaksi liiketoimintaa vastaa yhtiön hallitus	Solidium toteuttaa olennaisten yritys vastuuasioden integrointia omistajatehtäväänsä omistusyhtiöiden vastuullisuusanalyysin kautta. Yhtiöiden yritys vastuuasiat saattavat kasvaa niin suuriksi, että ne vaikuttavat omistaja-arvoon saakka. Analyysin laatimisesta vastaa kunkin omistusyhtiön sijoitustiimi. Tarvittaessa Solidium vaikuttaa epäkohtiin aktiiviselle osakkeenomistajalle kuuluvia kanavia käyttäen. Yritys vastuutyötä Solidiumissa valvoo hallitus. Se käsittelee omistusyhtiöiden vastuullisuusanalyysit, Solidiumin yritys vastuun vuosikatsauksen sekä yritys vastuuhjelman
Yritykset raportoivat yhtiökokouksissa asettamiensa mitattavien yritys vastuutavoitteiden saavuttamisesta, tehdyistä toimenpiteistä tavoitteiden saavuttamiseksi sekä seuraavien vuosien tavoitteista	Yritys vastuun tavoitteet on määritelty osana Solidiumin pitkän tähtäimen yritys vastuuhjelmaa vuosille 2017–2021. Solidium jatkaa vuonna 2010 aloittamaansa käytäntöä raportoida tehdyistä toimenpiteistä yritys vastuutavoitteiden saavuttamiseksi sekä seuraavien vuosien tavoitteista
Valtio-omistaja edellyttää, että yhtiöt raportoivat yritys vastuusta vuosikertomuksessaan. Raportoinnin olisi hyvä integroitua yhä enemmän osaksi muuta liiketoiminnan raportointia	Yritys vastuuasiat raportoidaan osana Solidiumin vuosikertomusta. Noudatamme Global Reporting Initiative -mallin mukaista GRI (4.0) -raportointia peruslaajuuden (core) mukaisesti. GRI-näkökohtien lisäksi raportissa nostetaan esille Solidiumin ja erityisesti sen omistajaroolin kannalta keskeisiä vastuullisuusnäkökulmia
Osana yritys vastuuraportointia valtio-omistaja edellyttää, että yritykset raportoivat veroalanjärjestään maakohtaisesti	Solidium raportoi veronmaksuaan koskevat tiedot ja toimintaperiaatteet verkkosivuillaan osoitteessa www.solidium.fi/fi/yritysvastuu
Yritysten on huomioitava ihmisoikeudet vastuullisesti ja läpinäkyvästi sekä omassa toiminnassaan että alihankintaketjuissaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden mukaisesti. Eri sidosryhmillä on oltava luotettava tapa tuoda yritys johdon tietoon mahdolliset ihmisoikeusloukkaukset	Pienen asiantuntijaorganisaation tärkein voimavara on osaava ja motivoitunut henkilöstö. Ihmisoikeusnäkökohdat on huomioitu relevantein osin osana Solidiumin HR-johtamista. Solidiumin hankintaketjuun ei liity merkittäviä ihmisoikeusriskejä. Solidiumin omistusyhtiöt vastaavat itse ihmisoikeuksien huomioimisesta omassa toiminnassaan ja alihankintaketjuissaan
Osana olennaisten asioiden tunnistamista yritysten on tunnistettava liiketoiminnan yritys vastuuriskit sekä omassa toiminnassaan että arvoketjussaan ja liitettävä yritys vastuuriskit osaksi riskienhallintajärjestelmää	Olennaiset yritys vastuuriskit on huomioitu Solidiumin riskienhallintajärjestelmässä
Valtio-omistaja pitää hyvänä, että yritykset hyödyntävät toiminnassaan kansainvälisesti tunnustettuja yritys vastuun ohjeita ja periaatteita	Solidium seuraa yritys vastuun toimintaympäristöä muokkaavien kansallisten ja ylikansallisten uudistusten etenemistä
Valtio pitää hyvänä, että yhtiöt hyödyntävät kansallista kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumusta ja tekevät oman toimenpidesitoumuksen liiketoimintatarpeiden ja -vaatimusten puitteissa	Seuraamme yhteiskuntasitoumushankkeen kehittystä Solidiumin liiketoimintatarpeiden ja resurssoinnin näkökulmista

Omistukset

Solidiumin omistukset

	 elisa Televiestintä- palvelut	 kemira Teollisuus- kemikaalien valmistus	 KONEGRANES Nosto- ratkaisut ja huolto- palvelut	 metso Teknologia- ratkaisut kaivos-, kiven- murskaus-, öljy- ja kaasuteollisuudelle	 outokumpu Ruostumat- toman teräksen valmistus	 Outotec Mineraalien ja metallien jalostus- teknologiat
Liikevaihto milj. €	1 636	2 363	2 118	2 586	5 690	1 058
Suomen osuus	92 %	13 %	8 %	3 %	4 %	n/a*
Liikevoitto milj. €	339	147	85	227	103	-68
Henkilöstö	4 301	4 818	10 951	11 542	10 600	4 192
Suomen osuus	84 %	17 %	10 %**	14 %	22 %	31 %**
Oman pääoman tuotto	27 %	8 %	8 %	9 %	6 %	-15 %
Osakekannan markkina-arvo mrd. € 30.6.2017	5,4	1,7	2,9	4,6	2,9	1,1
Nettovelkaantumisaste	116 %	54 %	29 %	-2 %	51 %	-1 %
Maksetut verot kassa- virtalaskelmasta milj. €	65	23	30	21	9	6

* Tietoa ei saatavilla. ** Suomen osuus perustuu arvioon. *** Tulos ennen veroja. Sampo ei raportoi liikevoittoa.

Solidium oli tilikauden päättyessä vähemmistöomistajana kolmessatoista pörssi-yhtiössä. Yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2016 oli noin 50 miljardia euroa ja ne työllistivät yhteensä hieman yli 140 000 henkilöä. Omistettujen yhtiöiden yhteenlaskettu markkina-arvo 30.6.2017 oli 78 miljoonaa euroa.

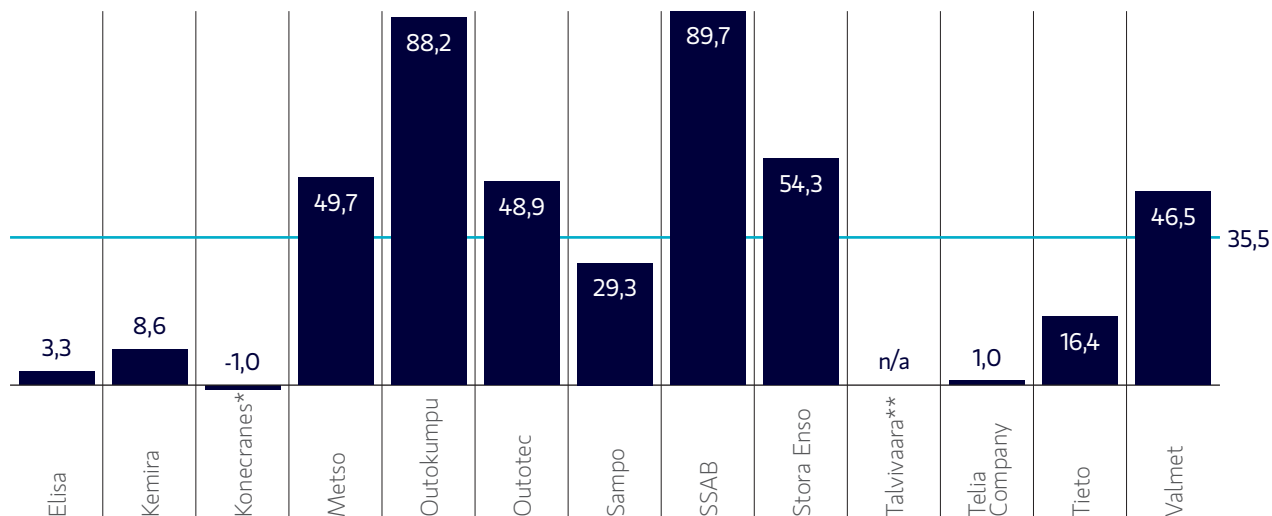
Tilikauden lopussa Solidiumin osakeomistusten markkina-arvo oli 8 223 miljoonaa euroa. Markkina-arvoltaan suurimmat omistukset olivat Sampo, Stora Enso ja Outokumpu. Tilikauden aikana Solidium sijoitti Konecranesiin ja myi Outokummun sekä SSAB:n osakkeita. Tämän lisäksi Solidium lisäsi ääni-osuuttaan Stora Ensossa.

Osakeomistusten lisäksi Solidiumilla oli tilikauden lopussa rahamarkkinasijoituksia yhteensä 707 miljoonan euron edestä. Huomioiden sekä osakeomistukset että rahamarkkinasijoitukset, omistusten tuotto oli 32,4 prosenttia. Tilikauden aikana parhaiten tuottivat SSAB, Outokumpu ja Stora Enso. Heikoimmin tuottivat Telia Company, Elisa ja Kemira.

SAMPO GROUP	SSAB	STORA ENSO	TALVIVAARA	Telia Company	tieto	Valmet
Vahinko- vakuutus, henkivakuutus ja pankkiliike- toiminta	Erikois- ja standardi- teräkset, teräs- rakentamisen tuotteet	Pakkaus-, biomateriaali-, puu- ja paperi- teollisuuden tuotteet	Etsii uutta liiketoimintaa ja rahoitusta tätä varten	Televiestintä- palvelut	Tietotekniikka-, tuotekehitys- ja konsultointi- palvelut	Sellu-, paperi- ja energia- teollisuuden teknologiat, automaatio ja palvelut
5 375	5 846	9 802	0	8 890	1 493	2 926
39 %	11 %	7 %	n/a	15 %	45 %	14 %**
1 871***	128	783	214	2 227	141	147
6 780	14 980	25 447	20	26 017	13 876	12 012
32 %	31 %	25 %	100 %	13 %	26 %	37 %**
15 %	2 %	7 %	n/a	5 %	22 %	9 %
25,1	3,6	9,0	0,1	17,4	2,0	2,5
n/a	34 %	47 %	n/a	59 %	23 %	6 %
271	8	92	0	69	38	40

Solidiumin osakeomistusten tuotot, %

1 vuosi

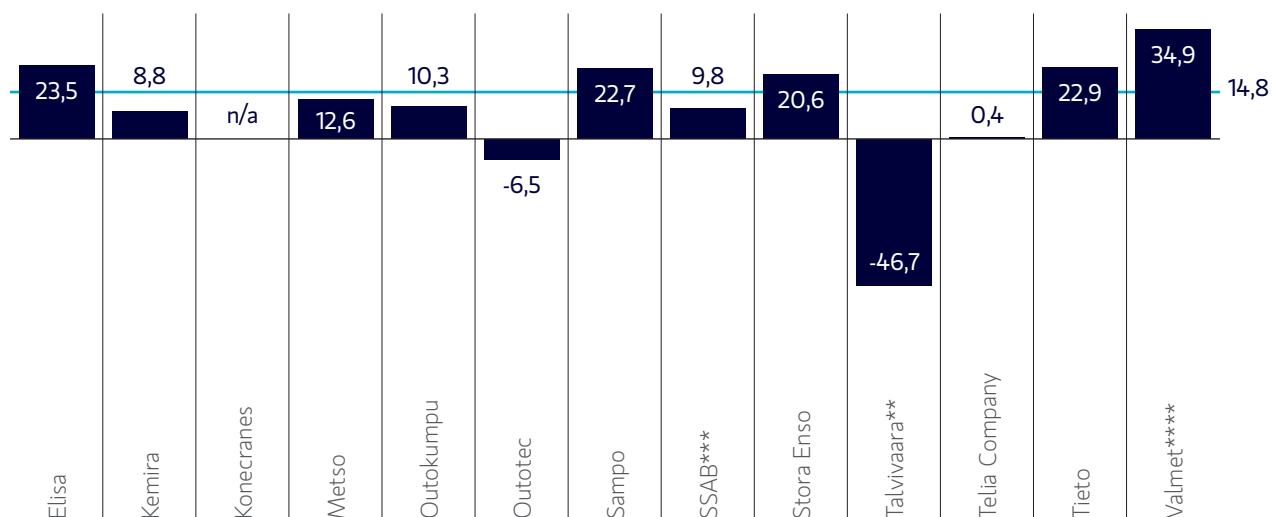

— Solidiumin osakeomistusten tuotto

Tilikauden aikana SSAB:n ja Outokummun tuottokehitys oli erinomaista. Teräsmarkkinan kehitys oli suosiollinen ja Outokummun toimet oman operatiivisen tehokkuuden parantamiseksi etenivät, mikä näkyy yhtiön osakkeen

tuotossa. SSAB:n ja Rautaruukin onnistuneen yhdistymisen synergiaedut tukivat SSAB:n tuottokehitystä. Kokonaisuudessaan Solidiumin osakeomistukset tuottivat vuoden aikana 35,5 %.

5 vuotta (vuotuinen tuotto)

— Solidiumin osakeomistusten tuotto

Viiden vuoden ajanjaksolla parhaiten ovat tuottaneet Elisa, Sampo ja Tieto. Myös Valmetin tuottokehitys on ollut erinomaista yhtiön kaupankäyntihistorian ajan.

* Tuotto on laskettu sijoituksen alusta. Sijoitus Konecranesiin tehtiin 05/2017.

** Kaupankäynti Talvivaaran osakkeilla Helsingin pörssissä keskeytettiin 6.11.2014.

*** SSAB:n tuotto on laskettu käyttäen Rautaruukin tietoja 31.7.2014 asti.

**** Valmet listautui Helsingin pörssiin 2.1.2014. Tuotto on laskettu listauksen alusta.

Osakeomistusten arvomuutos tilikaudella, milj. €

Yhtiö	Markkina-arvo 30.6.2016	Transaktiot	Osinko	Arvomuutos	Markkina-arvo 30.6.2017	Osuus osake- omistuksista
Elisa	578		25	17	570	6,9 %
Kemira	276		14	24	286	3,5 %
Konecranes*	0	93	0	-1	92	1,1 %
Metso	471		23	232	679	8,3 %
Outokumpu	410	-94	10	387	693	8,4 %
Outotec	110		0	54	164	2,0 %
Sampo	2435		153	709	2991	36,4 %
SSAB	318	-8	0	282	592	7,2 %
Stora Enso	742	1	36	401	1109	13,5 %
Talvivaara	10		0	0	10	0,1 %
Telia Company	577		35	11	552	6,7 %
Tieto	182		10	29	201	2,4 %
Valmet	200		7	91	284	3,5 %
Yhteensä	6 308	-7	314	2 236	8 223	100,0 %

* Konecranesiin sijoitettiin 05/2017

Transaktiot tilikausittain

Tärkeimmät tapahtumat**

■ Myynnit, milj. € ■ Hankinnat, milj. €

2016/2017

- Stora Enson A-osakkeiden ostot (69 milj. €) ja R-osakkeiden myynnit (67 milj. €)
- Sijoitus Konecranesiin (93 milj. €)
- Outokummun osakkeiden myynnit (94 milj. €)
- SSAB:n osakkeiden myynnit (8 milj. €)

-169 162

2015/2016

- Osallistuminen SSAB:n merkintätuoikeusantiin (97 milj. €)
- Lisäsijoitukset Metsoon (61 milj. €) ja Outoteciin (13 milj. €)
- Vuonna 2012 liikkeeseenlasketun vaihdettavan jvk-lainan takaisinmaksu (600 milj. €)

172

2014/2015

- Lisäsijoitukset Metsoon (55 milj. €) ja Outoteciin (28 milj. €)
- Outokummun osakkeiden myynnit (yhteensä 95 milj. €)
- TeliaSoneran osakkeiden myynnit (yhteensä 1 615 milj. €)

-1 711 83

2013/2014

- Valmetin eriyttäminen Metsosta osittaisjakautumisen kautta
- Outokummun osakkeiden osto ThyssenKruppilta (9 milj. €) ja osallistuminen merkintätuoikeusantiin (199 milj. €)
- Sammon osakkeiden myynti (449 milj. €) ja vaihdettavan joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlasku (350 milj. €)
- TeliaSoneran osakkeiden myynti (366 milj. €)

-815 235

2012/2013

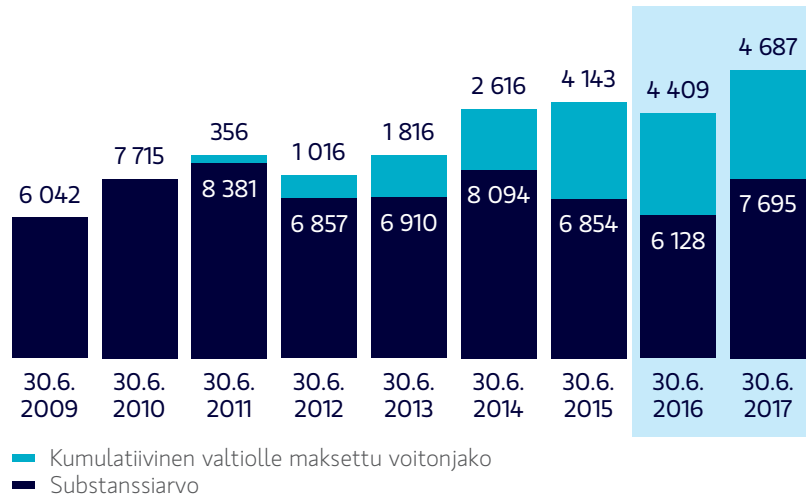
- Sponda-omistuksen myynti (148 milj. €)
- Lisäsijoitus Outoteciin (64 milj. €)
- Osallistuminen Talvivaaran merkintätuoikeusantiin (47 milj. €)

-148 111

** Tarkemmat tiedot transaktioista löytyvät Solidiumin verkkosivuilta.

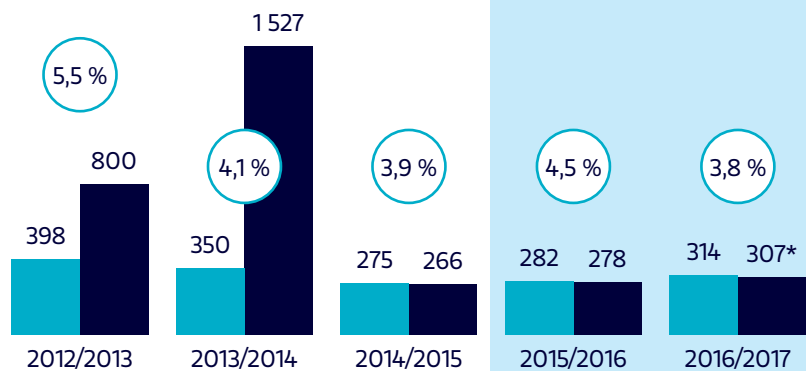
Substanssiarvon kehitys, milj. €

Hyvän osakemarkkinakehityksen ansiosta substanssiarvo nousi selvästi tilikauden aikana. Kumulatiivinen voitonjako valtiolle Solidiumin toiminna alusta tilinpäätöshetkeen on 4,7 miljardia euroa. Voitonjakokorjattu substanssiarvo on noussut 105 prosenttia 2009–2017 eli keskimäärin 9,4 prosenttia vuosittain.

Saatu ja maksettu voitonjako tilikausittain, milj. €

Solidium tulee tulouttamaan tilikauden aikana saamansa netto-osinkotuoton 307 miljoonaa euroa valtiolle. Hyvä osakemarkkinakehitys kasvatti selvästi Solidiumin osakeomistusten kokonaisarvoa ja laski osinkotuoton 3,8 prosenttiin.

* Hallituksen esitys valtiolle maksettavasta voitonjaosta.

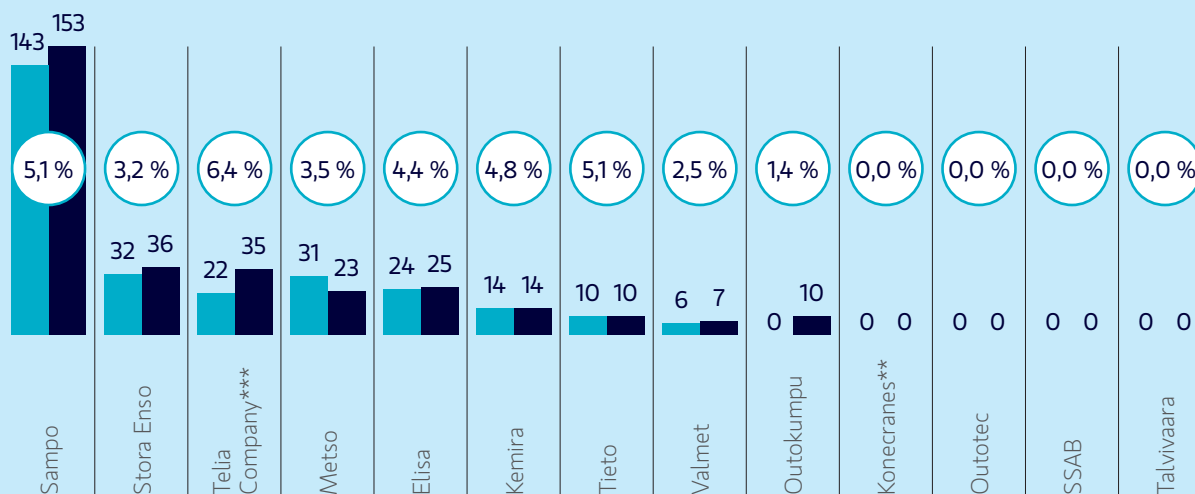
** Koko salkun osinkotuotot on laskettu jakamalla kullakin tilikaudella käteisenä saatu voitonjako vastaavan tilikauden päätöspäivän osakeomistusten kokonaisarvolla.

Substanssiarvolaskelma, milj. €

Julkisesti noteeratut arvopaperit ja rahasto-osuudet on arvostettu viimeiseen kaupankäyntikurssiin ja kaikki muut tase-erät kirjanpito-arvoonsa. Laskennallinen vero on 20 prosenttia markkina-arvon ja verotuksen hankintamenon erotuksesta. Vahvistettujen tappioiden laskennallinen verosaaminen on huomioitu.

	30.6.2016	30.6.2017
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	0,1	0,2
Osakesijoitukset	6 307,8	8 223,5
Lyhytaikaiset saamiset	9,1	0,8
Laskennallinen verosaaminen	57,8	0,0
Rahamarkkinasijoitukset	662,5	706,8
Varat yhteensä	7 037,3	8 931,3
Lyhytaikaiset velat	-0,7	-110,0
Pitkäaikaiset velat	-350,0	-350,0
Laskennallinen verovelka	-558,7	-776,2
Velat yhteensä	-909,4	-1 236,3
Substanssiarvo	6 127,9	7 695,0
Muutos tilikauden aikana	-725,7	1 567,1
Muutos tilikauden aikana, %	-10,6 %	25,6 %

Yhtiöiltä saatu voitonjako tilikaudella, milj. €

- Saatu voitonjako tilikaudella 2015–2016
- Saatu voitonjako tilikaudella 2016–2017
- Osinkotuotto vuonna 2017*

* Yhtiökohtaiset osinkotuotot on laskettu jakamalla kultakin yhtiöltä tilikauden aikana saatu voitonjako yhtiöomistuksen arvolla tilikauden päätöspäivänä.

** Sijoitus Konecranesiin tehtiin 05/2017.

*** Solidiumin saama Telia Companyn osinko ennen Ruotsiin maksettavaa 15 % lähdeveroa on 35 milj. euroa, lähdeveron jälkeen osinko on 30 milj. euroa. Yhtiöltä saatiin osinkoa sekä syksyllä 2016 että keväällä 2017.

Kasvua yrittäjäsostojsta

Elisa on tietoliikenne-, ICT- ja online-palveluyritys, joka toimii Suomen lisäksi Virossa.

Elisalle kulunut vuosi oli vaiheikas toimintaympäristön muutosten ja yritysjärjestelyjen takia. Kesäkuun 2017 puolivälistä lähtien teleoperaattorit eivät enää saa periaasiakkailtaan lisämaksua puheluista, tekstiviesteistä tai mobiilidatasta toisessa EU-maassa kotimaan hintojen päälle, edellyttäen käytön olevan kohtuullista. Sääntely on lähtökohtaisesti ongelmallinen etenkin suomalaisille operaattoreille, sillä Suomessa käytössä on monesta muusta maasta poikkeava hinnoittelumalli. Dataa voi käyttää samalla hinnalla rajattomasti eikä siitä makseta käytön mukaan. Osana sääntelyä oleva kestävyysmekanismi mahdollistaa kuitenkin paikalliselle viranomaiselle mahdollisuuden poikkeusjärjestelyihin tiettyjen reuna-ehtojen täyttyessä. Johtuen edellä mainituista Suomen markkinan erityispiirteistä, kestävyysmekanismi otettiin käyttöön. Tämän ja operaattoreiden toteuttaminen hinnoittelumuutosten ja valmistautumisen seurauksena sääntelyn vaikutukset operaattoreiden tuloksiin jäänevät maltillisiksi. Sääntelyn lisäksi muutoksia tapahtui niin ikään myös kilpailijakentässä, kun Suomen kolmanneksi suurin operaattori DNA listautui Helsingin pörssiin ja Telia luopui Sonera-nimen käytöstä.

Yrittäjäsostojlla entistä vahvempi markkina-asema

Elisa on jatkanut aktiivista alan konsolidaatioon osallistumista myös Anvia-yrittäjäsoston jälkeen. Loppuvuodesta 2016 yhtiö julkisti hankkivansa kaapeli-tv-operaattori Starmanin Viron liiketoiminnan. Starman on Viron suurin maksullisten TV-palveluiden operaattori ja toiseksi suurin kiinteän verkon laajakaistaoperaattori. Yrittäjäsostolla Elisa vahvisti markkina-asemaansa kotimarkkinoillaan ja laajensi tarjontaansa kiinteän verkon palveluihin Virossa. Tämän merkitys korostuu jatkossa sekä liiketoiminnassa että verkkoinvestoinneissa. Myös yritysasiakkaatliiketoimintaa vahvistettiin hankkimalla turvallisiin tieto-

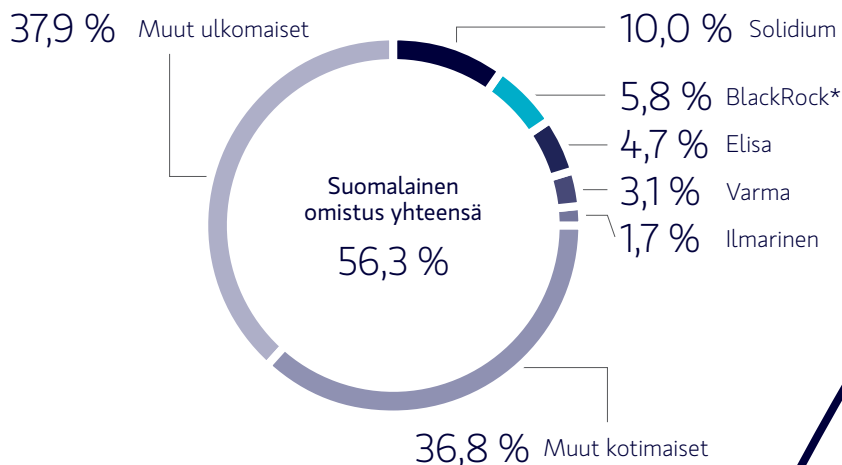
verkko- ja konesaliratkaisuihin keskittyvän Santa Monica Networks (SMN) Suomen ja Viron liiketoiminnat. Järjestely toi Elisalle merkittävää uutta verkkoarkkitehtuuriin liittyvää osaamista. Molemmat järjestelyt tarjoavat merkittäviä synergioita ja tuottanevat Elisan omistajille ja asiakkaille lisäarvoa. Vuoden 2017 alkupuolella Elisa luopui myös 13,1 prosentin omistuksestaan ohjelmistotalo Comptelissa Nokian tehtyä osakkeista ostotarjouksen. Kaupan tuloksena Elisa sai noin 44 miljoonaa euroa.

Katse digitaalisissa palveluissa

Vuosi 2016 oli Elisalle jälleen vahva ja päättynyt tilikausi kaikkien aikojen paras. Yhtiö on menestynyt hyvin myös verrokkieihinsa nähden jo useamman vuoden ajan. Loka-kuussa 2016 järjestetyssä pääomamarkkinapäivässä Elisa julkisti uudet taloudelliset tavoitteensa. Käyttökatemarginaalia koskevaa tavoitetta nostettiin 36 prosentista 37 prosenttiin, mutta liikevaihdon kasvua, investointeja ja pääomarakennetta koskevat tavoitteet pidettiin ennallaan. Ajurit kannattavuuden parantamiseen löytyvät pääosin mobiililiiketoiminnasta ja uusista digitaalisista palveluista sekä tehdyistä yritysostojsta saatavista synergioista. Tavoite on kunnianhimoinen, mutta saavutettavissa markkinatilanteen jatkuessa suosiollisena ja digitaalisten palveluiden kannattavuuden kehittyessä hyvin.

Kuluneen vuoden aikana Elisa investoi aiempien vuosien tapaan verkkojen kattavuuden ja nopeuden parantamiseen kuin myös digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Pysyminen digitaalisen kehityksen kärjessä edellyttää jatkuvia panostuksia myös tulevaisuudessa. Uskomme, että Elisalla on hyvät edellytykset olla tämän kehityksen aallonharjalla niin yhteydentarjoajana kuin ainakin joissakin verkkoa hyödyntävissä digitaalisissa palveluissa.

Omistajat 30.6.2017

* Perustuu liputusilmoitukseen 28.2.2017

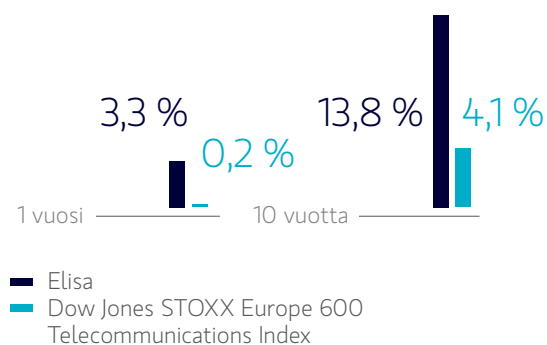
Hallitus

Raimo Lind
Mika Vehviläinen
Clarisse Berggårdh
Petteri Koponen
Leena Niemistö
Seija Turunen
Antti Vasara

Toimitusjohtaja

Veli-Matti Mattila

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Kaapeli-tv-operaattori Starmanin Viron liiketoiminnan osto
- ① Santa Monica Networks (SMN) Suomen ja Viron liiketoiminnan osto
- ① Käyttökattavuutta nostettiin 36 %:ista 37 %:iin
- ① Elisa sai 700 MHz:n huutokaupassa tavoittelemansa taajuuudet

6,9 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

25,2 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

570 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Elisa on jatkanut aktiivista alan konsolidaatioon osallistumista myös Anvia-yritysoston jälkeen."

Pauli Anttila
Sijoituspäällikkö
Solidium

kemira

Toimia kannattavuuden parantamiseksi

Kemianyhtiö Kemira tarjoaa räätälöityjä kemikaaleja ja asiantuntemusta runsaasti vettä käyttäville teollisuudenaloille ympäri maailmaa. Yhtiö keskittyy massa- ja paperi-, öljy- ja kaasu- sekä kaivosteollisuuteen, mutta myös kunnalliseen ja teolliseen vedenkäsittelyyn.

Kemira jatkoi investointeja kasvuhankkeisiinsa ja lanseerasi syksyllä 2016 uudet keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteensa. Kannattavuuden suhteen yhtiö tavoittelee nyt 14–16 prosentin operatiivista käyttökatemarginaalia ja kasvun suhteen tavoitteena on markkinoita nopeampi liikevaihdon kasvu. Samalla käynnistettiin uudet tehostamistoimet, joilla pyritään parantamaan konserninlaajuista tehokkuutta erityisesti toimitusketjuprosessia optimoimalla. Ottaen huomioon yhtiön laajan tuotantolaitosverkon ja viime vuosikymmeninä tehdyt lukuisat yrityskaupat on tällä puolella varmasti vielä tekemistä. Kustannussäästöjä haetaan myös keväällä 2017 julkistetulla organisaation virtaviivaistamisella ja siirtymällä kahteen raportointisegmenttiin entisen kolmen sijaan.

Segmentit eri vaiheissa

Kemiran suurin segmentti Pulp & Paper on kehittynyt uusien investointien seurauksena suotuisasti ja etenkin Brasiliassa sijaitsevan Klabinin sellutehtaan kylkeen rakennettu natriumklooraattitehdas on hyvä esimerkki uudesta kasvuinvestoinnista. Yhtiö on myös investoinut kasvuun Pohjoismaissa, pystyäkseen vastaamaan uuden sellunvalmistuskapasiteetin myötä kasvaneeseen sellukeemikaalien kysyntään. AkzoNobelilta ostetun paperikemikaaliliiketoiminnan myötä Kemiran markkina-asema Aasiassa vahvistui, mutta pysyi silti selvästi pienempänä kuin sen perinteisillä markkinoilla. Aasiassa markkina kasvaa nopeimmin, joten tulevaisuuden kasvun kannalta on tärkeää vahvan markkina-aseman rakentaminen myös tällä markkinalla. Toimialalla on historiassa tapahtunut myös paljon konsolidaatiota ja tämä kehitys tulee luultavasti jatkumaan myös tulevaisuudessa. Turvatakseen vahvan markkina-asemansa jatkuvuuden on Kemiran

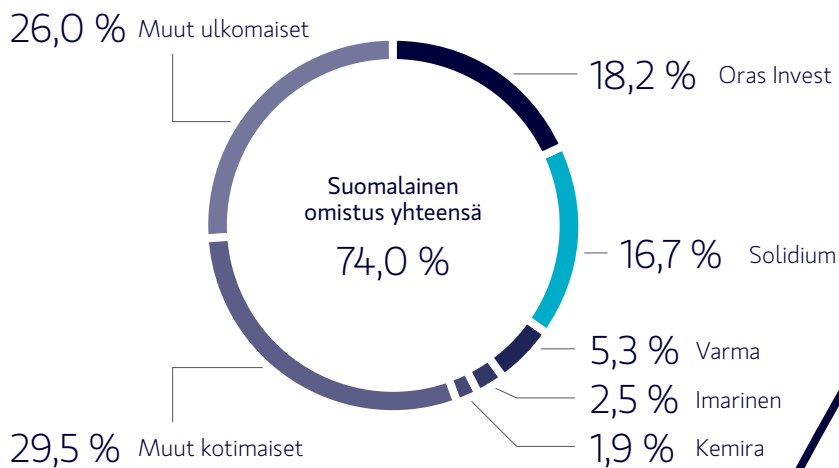
oltava aktiivisesti mukana tutkimassa mahdollisia arvoa luovia yritysjärjestelyitä.

Municipal & Industrial -segmentti on aiemmin hyötynyt etenkin öljypohjaisten raaka-aineiden hinnanlaskun seurauksena alhaisemmista muuttuvista kustannuksista. Nyt raaka-ainesykli näyttää kääntyneen, eivätkä myyntihinnat ole pysyneet nousevien raaka-ainekustannusten perässä, mikä vaikuttaa negatiivisesti kannattavuuteen lyhyellä aikavälillä. Pidemmällä aikavälillä kehittyvillä markkinoilla voi avautua mahdollisuuksia vedenkäsittelyssä, mutta infrastruktuuriin ja vastuullisuuteen liittyvät tekijät rajoittavat vielä tällä hetkellä potentiaalın hyödyntämistä. Toisaalta, öljyn hinnan nousu taas hyödyttää Oil & Mining -liiketoimintaa, varsinkin liuskeöljyn kasvaneen potentiaalın seurauksena. Uusista soveluksista kemiallisesti tehostettu öljyn talteenotto (CEOR) ei ole lähtenyt kehittymään odotetulla tavalla.

Investointeja ja tehostamistoimia

Kemira on edelleen maksanut tasaista ja verrokkeihin nähden korkealla tasolla olevaa osinkoa. Kuitenkin yhtiön osakkeen pidemmän aikavälin tuotto on jäänyt verrokkeja heikommaksi. Suurimpana syynä tähän on ollut heikohko kannattavuuskehitys, jonka kanssa yhtiöllä riittää vielä selkeästi tekemistä. Myös kassavirran tuotto on jäänyt verrokkeja heikommaksi suurehkojen investointien seurauksena. Viime vuosien investoinnit vaikuttavat kuitenkin perustelluilta ja tuottanevat Kemiran omistajille lisäarvoa tulevina vuosina. Raaka-aineiden hintakehityksestä saatujen kannattavuushyötyjen hävitessä onkin toivottavaa, että Kemira saa uusien kasvuhankkeiden ja tehostamistoimenpiteiden seurauksena kannattavuutensa kasvu-uralle.

Omistajat 30.6.2017

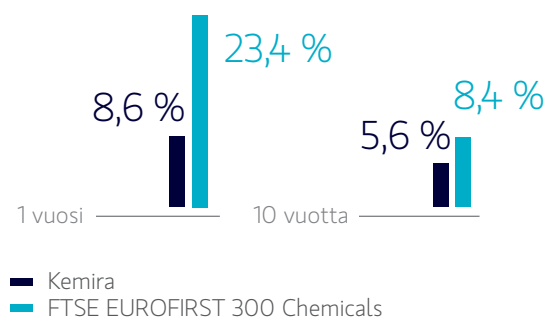
Hallitus

Jari Paasikivi
Kerttu Tuomas
Wolfgang Büchele
Shirley Cunningham
Kaisa Hietala
Timo Lappalainen

Toimitusjohtaja

Jari Rosendal

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Taloudellisten tavoitteita tarkennettiin
- ② Muutoksia johtoryhmässä

3,5 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

13,7 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

286 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Pulp & Paper -segmentin kasvuinvestoinnit ovat valmistuneet."

Jesse Väisänen
Analyytikko
Solidium

Suurten muutosten VUOSI

Konecranes on yksi maailman johtavista nostolaittevalmistajista, ja sen keskeisiä asiakkaita ovat koneenrakennus- ja prosessiteollisuus, telakat, satamat ja terminaalit. Yritys toimittaa asiakkailleen toimintaa tehostavia nostoratkaisuja ja huoltopalveluita kaikille nosturimerkeille ja työstökoneille.

Ajanjakso heinäkuusta 2016 kesäkuun loppuun 2017 oli Konecranesille tapahtumarikas. Päähuomio vuoden aikana oli yritysjärjestelyissä sekä kustannussäästö- ja uudelleenjärjestelytoimenpiteissä. Markkinatilanne jatkui haastavana, mutta laitemarkkinoiden hidas elpyminen heijastui jo nosturilaitetilauksiin ja kunnossapitoliiketoiminnan kehitys jatkui hyvänä.

Kauden aikana Konecranes sai päätökseen touko-kuussa 2016 ilmoittamansa Terex Corporationin Material Handling & Port Solutions ("MHPS") -liiketoiminnan oston aiemmin suunnitellun koko konsernien liiketoimintojen yhdistämisen sijaan. MHPS toimittaa teollisuustureita, niiden komponentteja, palveluita sekä satamateknologiaa muun muassa Demag- ja Gottwald-tuotemerkkien alla.

Tehty yritysosto tukee Konecranesin kasvua ja vahvistaa sen asemaa johtavana maailmanlaajuisena nostolaitte- ja satamaratkaisujen sekä niiden kunnossapidon toimittajana erityisesti Pohjois-Amerikan ja Euroopan markkinoilla. Yrityskaupan myötä entisestään kasvanut asennettujen laitteiden kanta luo yhtiölle merkittäviä ansaintamahdollisuuksia kunnossapitoliiketoiminnassa, joka on laitekauppaa korkeakatteisempaa. Saadakseen Euroopan komission hyväksynnän MHPS-liiketoiminnan ostolle oli Konecranesin luovuttava nostinteknologiaa ja nosturikomponentteja valmistavasta STAHL CraneSystems -liiketoiminnastaan, jonka se myi amerikkalaiselle Columbus McKinnonille.

Integraatioprosessi etenee suunnitellusti

MHPS-kaupalla tavoitellaan yhteensä noin 140 miljoonan euron vuotuisia synergiahyötyjä, joiden arvioidaan toteu-

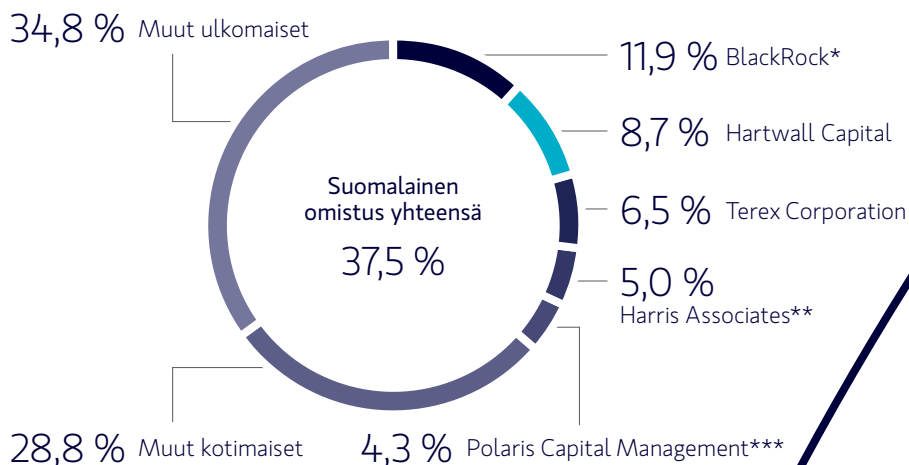
tuvan seuraavan kolmen vuoden aikana. Näistä 45 miljoonaa euroa on tavoitteena saavuttaa vuoden 2017 loppuun mennessä. Integraatioprosessi on edennyt paikoittain jopa suunniteltua nopeammin, mikä on vahvistanut johdon jo ennustettua korkeaa luottamusta synergia-tavoitteen saavuttamiseen. Konecranes on samaan aikaan toteuttanut myös sisäisiä kustannussäästötoimenpiteitä, joiden vaikutusten odotetaan näkyvän parantuvassa kannattavuudessa. Seuraavien vuosien tavoitteet ovatkin vahvasti sidoksissa synergiahyötyjen realisointiin ja kannattavuuden parantamiseen entisestään.

Yritysoston jälkeinen aika on näkemyksemme mukaan alkanut suotuisasti. Parantuneiden markkinanäkymien ja omien toimenpiteiden ansioista saadut tilaukset ovat kehittyneet hyvin ja yhtiön kannattavuuskehitys on ollut oikeasuuntaista. Tämä vahvistaa Solidiumin näkemystä siitä, että yhtiö on nykymuodossaan entistä vahvempi vastaamaan kilpailijoidensa haasteisiin ja hyödyntämään digitalisaation tuomia mahdollisuuksia liiketoiminnassaan.

Erinomainen lisäys salkkuun

Solidium hankki kolme prosenttia Konecranesin osakeista Terexin myydessä osan omistuksestaan nopeutetussa tarjousmenettelyssä toukokuun lopussa 2017. Konecranes on erinomainen lisäys Solidiumin salkkuun. Sen vahva markkina-asema ja yliverlainen teknologinen osaaminen koko kone- ja metallituoteteollisuuden arvoketjussa ovat erittäin houkuttelevia tekijöitä hyvän, pitkä-aikaisen arvonnousupotentiaalin lisäksi. Solidiumin sijoitus vahvistaa ja vakauttaa Konecranesin kotimaista omistajuutta.

Omistajat 30.6.2017

* Perustuu liputusilmoitukseen 21.6.2017

** Perustuu liputusilmoitukseen 6.10.2016

*** Perustuu liputusilmoitukseen 9.1.2017

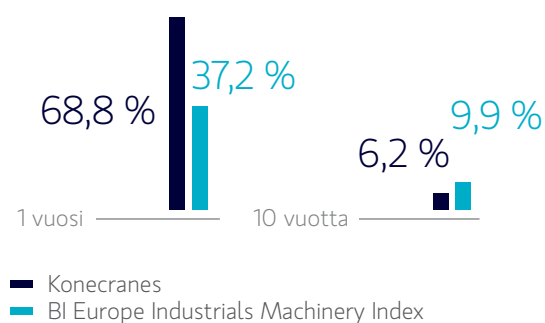
Hallitus

Christoph Vitzthum
Ole Johansson
Bertel Langenskiöld
Malin Persson
Janina Kugel
Ulf Liljendahl

Toimitusjohtaja

Panu Routila

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Solidiumin sijoitus Konecranesiin toukokuussa 2017
- ① Konecranes sai päätökseen Material Handling & Port Solutions -liiketoiminnan oston Terex Corporationilta
- ① Yritystollalla tavoitellaan 14:0 miljoonan euron vuotuisia synergiahöytyjä

1,1 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

0 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

92 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Yhtiö on nykymuodossaan entistä vahvempi vastaamaan kilpailijoidensa haasteisiin."

Annareetta Lumme-Timonen
Sijoitusjohtaja
Solidium

Tehostamisesta kohti kannattavaa kasvua

Metso kuuluu alallaan maailman johtaviin teollisuusyrityksiin. Yhtiö palvelee kaivos-, kivenmurskaus-, kierrätys-, öljy-, kaasu-, massa-, paperi- ja prosessiteollisuuksia.

Monet Metson asiakastoimialat ovat pitkään olleet vaikeassa tilanteessa. Etenkin kaivosyhtiöt ovat sopeuttaneet toimintaansa heikkoon markkinatilanteeseen ja keskittyneet kustannusten alentamiseen investointien sijaan, mikä on heijastunut mineraalinkäsittelysegmentin toimintaan. Kivenmurskausteollisuudessa kehitys on puolestaan ollut myönteistä kysynnän hyötyessä globaalin rakennusteollisuuden elpymisestä aikaisempien vuosien heikolta tasolta. Virtauksensäätösegmentin kasvuun ovat vaikuttaneet negatiivisesti etenkin öljy- ja kaasuteollisuuden alhaiset hinnat ja asiakkaiden varovainen investointiaktiiviteetti. Tulevaisuuden näkymät ovat kuitenkin valoisammat ja selkeitä merkkejä markkinoiden elpymisestä on jo näkyvissä.

Kohti seuraavaa kehitysvaihetta

Markkinoiden haastavasta tilanteesta ja liikevaihdon laskusta huolimatta Metson kannattavuus on säilynyt tyydyttävällä tasolla. Yhtiön vahva markkina-asema ja laitepuolta vakaampi palveluliiketoiminta luovat vankan perustan ja toimivat tukijalkana vaikeassa markkinatilanteessa. Palveluliiketoiminta tuokin jo yli 60 prosenttia Metson liikevaihdosta. Palveluliiketoiminnan kehittämisen lisäksi Metso on jatkanut toimintansa sopeuttamista matalampaan kysyntätasoon ja toteuttanut mittavia tehostamistoimia myös kuluneen vuoden aikana. Suunnitellut tehostamistoimenpiteet on nyt toteutettu ja yhtiöllä onkin edessään uusi vaihe.

Strategiset hankkeet sekä seuraajasuunnittelu ovat olleet vahvasti esillä viime aikoina. Digitaalisten ratkai-

sujen yleistyessä toimintaympäristössä nopeasti, on yhtiölle elintärkeää pysyä mukana tässä kehityksessä. Metson digitalisaatio-ohjelman (Metso Digital Program) painopisteenä ovat teollisen internetin (IoT) ja analytiikkatyökalujen käytännönläheiset sovellukset, ja digitalisaation osalta Metson tavoitteena on kuulua toimialansa kärkeen.

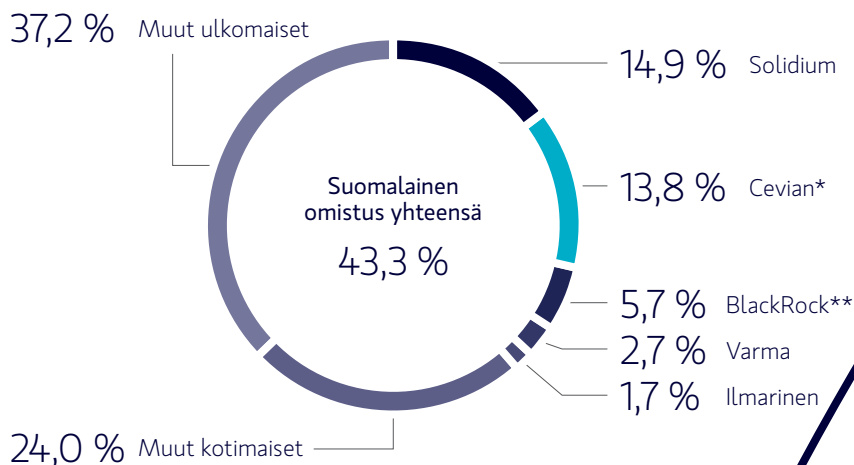
Osana seuraajasuunnittelua on Metson hallitus nimittänyt aiemmin Atlas Copcon globaalista paineilma-kompressoriliiketoiminnasta vastanneen Nico Delvaux'n yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi. Laajaa kansainvälistä kokemusta omaavan toimitusjohtajan valinta on näkemyksemme mukaan hyvä askel kohti uutta vaihetta.

Kasvua yritysostoista

Metso on vahvasta markkina-asemastaan huolimatta suhteellisen pieni globaali toimija, ja epäorgaaninen kasvu on ollut yhtenä yhtiön strategisista painopisteistä jo pidemmän aikaa. Yhtiö on kertonut tavoittelevansa aktiivista roolia alan konsolidaatiossa, mutta merkittäviä yritysostoja ei tähän mennessä ole toteutunut. Molemmilla segmenteillä löytyy näkemyksemme mukaan useampi mahdollisesti Metsolle sopiva kohdeyritys. Metson tase on vahva mahdollista suuremmatkin yritysostot.

Metson tuotto kuluneena vuonna on ollut erinomaista, kuten myös sen pohjoismaisilla verrokkiyhtiöillä. Yhtiö on onnistunut säilyttämään kannattavuutensa suhteellisen hyvin liikevaihdon merkittävästä laskusta huolimatta.

Omistajat 30.6.2017

* Perustuu liputusilmoitukseen 6.2.2015

** Perustuu liputusilmoitukseen 16.5.2017

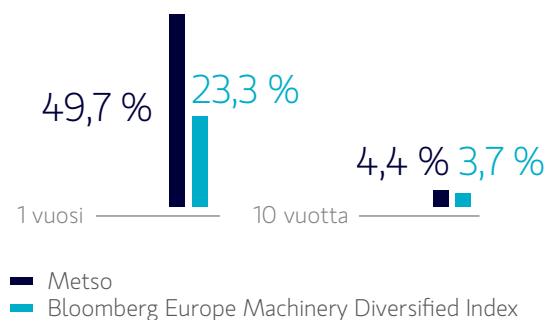
Hallitus

Mikael Lilius
Christer Gardell
Ozey K. Horton Jr.
Arja Talma
Peter Carlsson
Lars Josefsson
Nina Kopola

Toimitusjohtaja

Matti Kähkönen
Nico Delvaux (1.8.2017 alkaen)

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Nico Delvaux nimitettiin uudeksi toimitusjohtajaksi
- ① Rakenteiden uudistamista ja toimintojen sopeuttamista jatkettiin ja suunnitelmien toteutus eteni onnistuneesti
- ① Metso julkisti digitalisaatio-ohjelman (Metso Digital Program)

8,3 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

23,5 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

679 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Metson vahva tase mahdollistaa suuremmatkin yritysostot."

Heidi Janoff
Analyytikko
Solidium

Matkalla kohti hyvää kannattavuutta

Outokumpu on maailman suurimpia ruostumattoman teräksen tuottajia. Yhtiöllä on lisäksi kromikaivos Kemissä ja omaa ferrokromituotantoa Torniossa.

Vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla Outokummun toimet oman operatiivisen tehokkuuden parantamiseksi etenivät ja markkinaympäristö oli kohtuullisen suosiollinen. Yhdessä nämä mahdollistivat käyttökattteen yli kaksinkertaistumisen vuoden ensimmäiseen puoliskoon verrattuna, vaikka yleensä toinen vuosipuolisko on kausiluonteisesti ensimmäistä heikompi.

Kehitys Outokummun Amerikan toiminnoissa on ollut oikeasuuntaista viime vuosien Calvertin tehtaan operatiivisen ja kaupallisen ylösajon vastoinkäymisten ja markkinakehityksessä tapahtuneiden pettymysten jälkeen. Tuotanto- ja myyntivolyymit saatiin vuoden 2016 aikana hyvään kasvuun ja myös tuotannon laatu paranemaan. Tämä johti segmentin käyttökattteen kääntymiseen vihdoinkin positiiviseksi. Vuoden 2017 puolella kehitys on jatkunut edelleen myönteisenä ja Americas parantaneen kannattavuuttaan jatkossakin Calvertin tuotantoprosessin optimoinnin ja toisaalta koko segmentin kaupallisen toiminnan kehittymisen seurauksena.

Osakkeenomistajalla vihdoinkin aihetta iloon

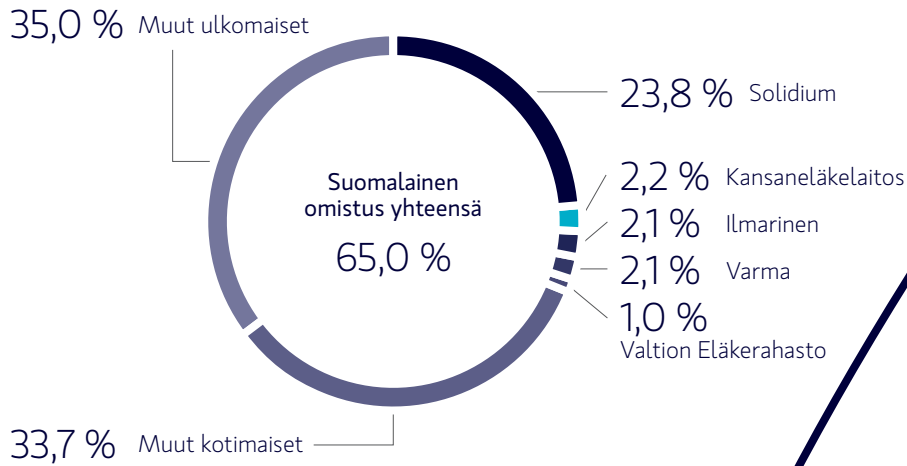
Outokummun oman toiminnan kehittyessä oikeaan suuntaan ja suosiollisen markkinakehityksen seurauksena osakekurssi lähti kesällä 2016 koko syksyn jatkuneeseen voimakkaaseen nousuun. Tätä kehitystä tuki ja voimisti loppuvuonna 2016 hyvät näkymät alkuvuodelle 2017 niin kysynnän, perushintakehityksen kuin erityisesti ferrokromin hinnan suhteen. Tämä johti siihen, että

Outokumpu teki pelkällä vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä lähes saman verran käyttökattetta kuin koko vuonna 2016.

Hyvän kehityksen seurauksena yhtiön velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut paranivat. Outokummun hallitus koki myös perustelluksi ehdottaa kevään 2017 yhtiökokoukselle osingonmaksua. Edellisestä osingonmaksusta oli aikaa peräti kuusi vuotta, jona aikana järjestettiin kaksi isoa merkintätuoikeusantia. Harva omistaja uskalsi odottaa osinkoa vielä tältä keväältä. Se toimi myös hyvänä signaalina yhtiön haasteellisten vuosien päättymisestä.

Keväällä 2017 Outokummun osakekurssi lähti laskuun, kun ruostumattoman teräksen markkinanäkymät heikentyivät hieman, arviot ferrokromin tulevasta hintakehityksestä muuttuivat alhaisemmiksi ja toisaalta Tornion ferrokromisulatolla ilmeni jälleen tuotanto-ongelmia. Vaikka ongelmien syyt ovat vaihdelleet, on kyseessä jo neljäs perättäinen vuosi, kun ferrokromin tuotanto jää selkeästi alle täyden kapasiteetin mukaisen tuotantotason. Ferrokromitoiminnan osuus yhtiön tulospaannuksesta on kuitenkin huomattava myös suunniteltua alhaisemmillä tuotantovolyymeilla. Tuotanto-ongelmat ja nopeat muutokset markkinaympäristössä ovat muistutus siitä, että volatiliiteetti Outokummun ympäristössä jatkunee myös tulevina vuosina. Vaihtelu tapahtunee kuitenkin selkeästi viime vuosia paremmilla kannattavuus- ja osakekurssitasoilla. Näin ollen omistaja saanee Outokummulta osinkoa myös tulevina keväinä.

Omistajat 30.6.2017

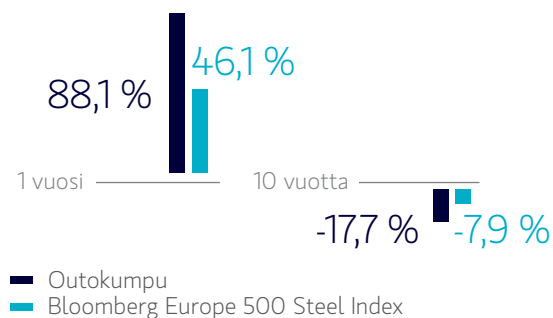
Hallitus

Jorma Ollila
 Olli Vaartimo
 Markus Akermann
 Roberto Gualdoni
 Kati ter Horst
 Heikki Malinen
 Eeva Sipilä

Toimitusjohtaja

Roeland Baan

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Merkittävä tulosparannus
- ① Americasin käyttökate nousi positiiviseksi
- ① Ensimmäinen osinko kuuteen vuoteen

8,4 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

10,0 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

693 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Outokummun toimet oman operatiivisen tehokkuuden parantamiseksi etenivät."

Petter Söderström
 Sijoitusjohtaja
 Solidium

Kahtiajakoinen vuosi takana

Outotec toimittaa mineraali- ja metallinjalostuksen koneita, laitteita ja prosessiratkaisuja sekä huolto-, kunnossapito- ja operointipalveluita maailmanlaajuisesti. Se on alallaan johtava yritys maailmassa.

Kulunut vuosi oli Outotecille kahtiajakoinen. Markkina-ympäristössä alkoi näkyä piristymistä kaivosasiakkaiden tilauskysynnän osoittaessa elpymisen merkkejä, mikä nosti pääomamarkkinoiden odotuksia ja samalla kaivos-laitevalmistajien kursseja. Parantunut markkina-aktiiviteetti näkyi Outotecille erityisesti sen arvoketjun alkupäässä Minerals Processing -liiketoimintayksikössä, jonka uudet tilaukset kasvoivat selvästi edellisestä vuodesta. Asiakkaiden kiinnostus hankkia uusia mineraalien jauhamisen ja rikastamisen laitteistoja ja huoltaa vanhoja kasvoi. Myös kulutus- ja varaosamyynti oli hyvää. Sen sijaan arvoketjun loppupäässä metallien jalostuksessa kysyntä ei juurikaan parantunut, minkä seurauksena Metals, Energy & Water -liiketoimintayksikön uudet tilaukset laskivat edelleen ja yksikön tulos painui tappiolliseksi. Vetoapua ei tullut myöskään energialaitostilauksista, kuten edellisenä vuonna.

Huolimatta markkinoiden elpymisestä Outotecin oma tulokunto säilyi heikkona ja tulos jäi jo toista vuotta peräkkäin tappiolliseksi. Yhtiön toteuttamat mittavat säästötoimenpiteet paransivat kannattavuutta, mutta vaikeudet riskienhallinnassa realisoituivat jälleen ja tulos painui roimasti tappiolle.

Syklisyyden pienentämistä palveluihin panostamalla

Suurin haaste Outotecin arvonaluonnin kannalta on ollut suhdanteet kestävä liiketoimintamallin luominen. Uusi toimitusjohtaja Markku Teräsvasara aloitti Outotecissa syksyllä 2016. Hänen johdolla yhtiö on pyrkinyt vähentämään toimintansa syklisyyttä keskittämällä palvelut omaan Services-liiketoimintayksikköön. Yhtiön jatkamat kustannussäästötoimenpiteet ovat parantaneet kannattavuutta, joka on edelleen heikolla tasolla. Toimenpiteet

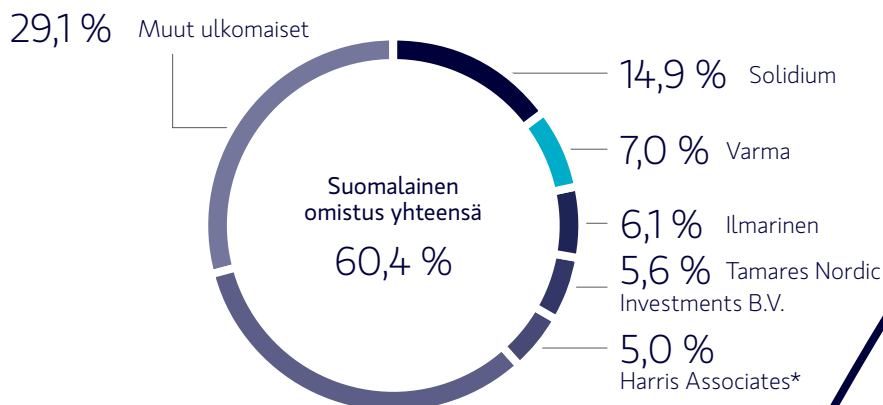
ovat oikeansuuntaisia, mutta yhtiö ei ole vielä selvinnyt ahdingostaan. Outotecin päätös vuosi sitten laskea liikkeelle 150 miljoonan euron hybridilaina on osoittautunut tarpeelliseksi ja se on parantanut yhtiön likviditeettiä. Hybridilaina on kuitenkin omistajan näkökulmasta kallis ja luonteeltaan väliaikainen rahoitustyökalu. Tehtävää riittää, jotta yhtiö saa tulokuntonsa kestäväälle pohjalle.

Paljon tapahduttava tavoitteiden saavuttamiseksi

Markkinaympäristö on parantunut vuodentakaisesta, mutta kasvu ei vaikuta olevan yhtä voimakasta, kuin alan edellisessä noususuhdanteessa vuosina 2002–2012. Näyttää siltä, että Outotecin asiakkaiden investoinnit keskittyvät korvaaviin investointeihin ja tuottavuuden parantamiseen, eikä uuteen kapasiteettiin juuri investoida. Outotecilla on alansa johtavaa teknologia- ja prosessiosaimista, mutta laajan teknologiaportfolion kysynnässä on vaihtelua. Outotecin tulee jatkaa panostuksiaan palveluliiketoimintaan ja hyödyntää täysimääräisesti projektiliiketoimintaa tasaavat mahdollisuudet. Mikäli kysyntä ei vahvistu, lienee tarpeellista arvioida teknologiasalkun kattavuutta uudessa valossa.

Outotecin tavoitteleva 10 prosentin kannattavuus on toistaiseksi kaukainen tavoite, mutta säästötoimenpiteiden myötä keventynyt kustannusrakenne antaa paremmat edellytykset kannattavuuden parantumiselle. Pysyvästi paremman kannattavuustason saavuttaminen edellyttää markkinan elpymisen lisäksi riskienhallinnan parantumista. Vaikka Outotecin tuotto oli kuluneen vuoden aikana erinomainen, on se pidemmällä aikavälillä hävinnyt selkeästi verrokeilleen.

Omistajat 30.6.2017

* Perustuu liputusilmoitukseen 5.12.2016

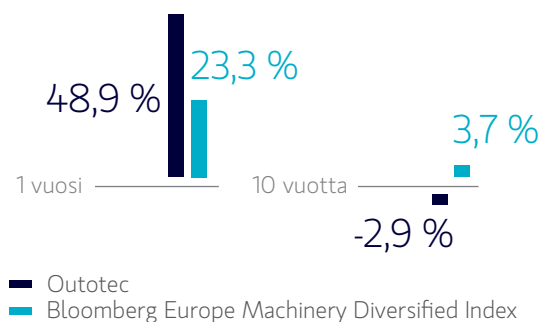
Hallitus

Matti Alahuhta
Timo Ritakallio
Eija Ailasmaa
Klaus Cawén
Anja Korhonen
Patrik Nölåker
Ian W. Pearce

Toimitusjohtaja

Markku Teräsvasara

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Markku Teräsvasara aloitti toimitusjohtajana
- ① Perustettiin Services-liiketoimintayksikkö
- ① Outotec teki 40 miljoonan euron riskivaruksen yhden projektitoimituksen ongelmien takia

2,0 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

0 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

164 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Outotecin tulee jatkaa panostuksiaan palveluliiketoimintaan projekti-liiketoiminnan suhteellisen osuuden pienentämiseksi."

Ilkka Tawast
Analyttikko
Solidium

Edistystä monilla rintamilla

Sampo-konserni toimii vahinko- ja henkivakuutusten liiketoiminta-alueilla. Sampo on myös Pohjoismaiden suurimman pankin Nordean suurin osakkeenomistaja. Sammon Nordea-omistuksen markkina-arvo muodostaa noin 40 prosenttia Sammon markkina-arvosta.

Sampo luo omistajillensa arvoa pitkällä aikavälillä omistamalla pohjoismaisia finanssialan yhtiöitä. Tavoitteena on ylläpitää liiketoiminta-alueilla sellaista tuloksen, riskien ja pääoman tasapainoa, joka tukee niiden kykyä maksaa vakaita osinkoja. Konserni pyrkii hyödyntämään markkinoilla avautuvia mahdollisuuksia esimerkiksi yritysjärjestelyihin. Viimeisen 10 vuoden aikana Sammon osakkeen kokonaistuotto on ollut erinomainen, noin 14 prosenttia vuosittain ja siten verrokkiryhmänsä korkein. Viime vuosien aikana Sampo-konserniin on kertynyt merkittävä pääomapuskuri, jota voidaan hyödyntää mahdollisiin yritysjärjestelyihin tai hyvän osinkovirran ylläpitoon tilanteessa, jossa yleinen markkinakehitys ei mahdollista hyvää toiminnallista kannattavuutta.

Sampo Oyj:n saamasta noin 1,27 miljardin euron osinkotuotosta vahinkovakuutusyhtiö Ifin osuus on suurin (586 miljoonaa euroa) ja Nordean osuus lähes yhtä suuri (559 miljoonaa euroa). Henkivakuutusyhtiö Mandatumin osingonjakokyky tulee entisestään parantumaan kun noin 3 miljardin euron kannansiirto Danske Bankille toteutuu vuonna 2018. Siirtyvään vakuutuskantaan sisältyy yli 150 000 sopimusta ja se koostuu pääosin sijoitussidonnaisista sopimuksista ja lainaturvasopimuksista.

Ifin kannattavuus ennätystasolla

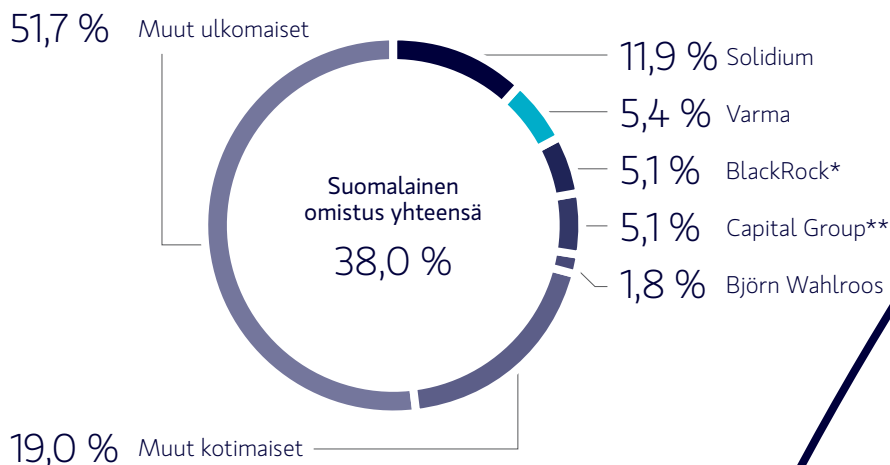
Ifin vakuutustoiminnan kannattavuus säilyi erinomaisella tasolla, kun taas sijoitustoiminnan tuotot olivat matalat alhaisen korkotason takia. Bruttomaksutulo kääntyi hienoiseen nousuun valuuttakurssimuutokset huomioon ottaen alkuvuonna 2017; vuonna 2016 maksutulo oli pienessä laskussa. Suurasiakastoiminnoissa maksutulo laskee, mutta nousee selvästi Henkilöasiakastoiminnossa.

Sampo Oyj nosti syksyllä 2016 omistussuutensa Topdanmark A/S:ssä yli 1/3 ja teki pakollisen ostotarjouksen, jonka perusteella omistussuus nousi edelleen noin 8 prosenttiyksiköllä. Ostotarjouksen toteuttamisen ja markkinaostojen seurauksena Sampo omistaa yli 49 prosenttia osakkeiden tuottamista äänistä. On todennäköistä, että Topdanmark tulee jatkossa maksamaan osinkoa, eikä enää osta takaisin omia osakkeitaan. Tämä kasvattaisi nykyomistuksella Sampo Oyj:n osinkotuottomäärää noin 50 miljoonalla eurolla vuosittain.

Nordean uudistamishankkeesta kustannuspaineita

Nordean tuotot ovat kasvaneet etenkin palkkiotuottojen hyvän kehityksen ansiosta. Nordea uskoo maailmantalouden kasvun olevan laaja-alaisesti kiihtymässä, mutta koska inflaatio on kurissa, niin Nordea odottaa korkojen pysyvän matalalla vielä pitkään. Tämä heijastuu edelleen kielteisesti yhtiön rahoituskatteeseen. Kustannuspuolella on ollut merkittäviä nousupaineita käynnissä olevan liiketoiminnan muutoksen sekä compliance-toimintoihin tehtyjen panostusten vuoksi. Nordean vakavaraisuus on edelleen huomion kohteena, sillä kansainvälinen Basel-komitea on mahdollisesti edelleen nostamassa vakavaraisuuslaskennassa käytettäviä riskipainoja. Toisaalta kotipaikan siirtäminen Suomeen saattaa alentaa vakavaraisuusvaatimuksia jossain määrin. Nordean ydinvakavaraisuussuhde on tosin jo noussut yli 19 prosenttiin, kun se vielä vuoden 2014 lopussa oli alle 15 prosenttia, vaikka osakekohtaista osinkoa on nostettu vuosi vuodelta.

Omistajat 30.6.2017

* Perustuu liputusilmoitukseen 28.3.2017

** Perustuu liputusilmoitukseen 25.5.2016

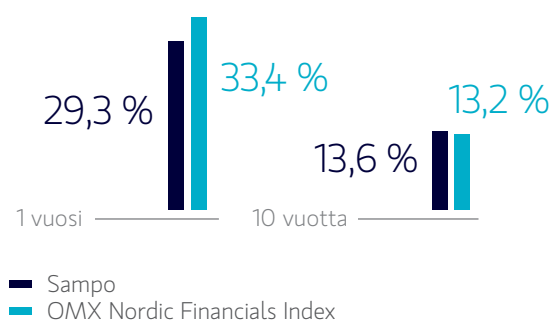
Hallitus

Björn Wahlroos
Eira Palin-Lehtinen
Christian Clausen
Jannica Fagerholm
Adine Grate Axén
Veli-Matti Mattila
Risto Murto
Per Arthur Sørlie

Konsernijohtaja

Kari Stadigh

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Sammon ääniosuus Topdanmarkissa nousi yli 49 prosenttiin
- ① Mandatumilta 3 miljardin euron kannansiirto Danske Bankille
- ① Nordean hallitus päätti siirtää emoyhtiönsä kotipaikan Helsinkiin

36,4 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

153,3 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

2991 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Ifin vakuutustoiminnan kannattavuus säilyi erinomaisella tasolla."

Petter Söderström
Sijoitusjohtaja
Solidium

Suotuisa vuosi

SSAB on pitkälle erikoistunut pohjoismainen hiiliteräsyhtiö, jolla on tuotantoa myös Pohjois-Amerikassa. Yhtiöllä on vahva asema erikoisteräksissä maailmanlaajuisesti, ja se tuottaa lisäksi nauha-, levy- ja putkituotteita sekä rakentamisen ratkaisuja.

Kulunut vuosi oli monessa mielessä suotuisa SSAB:lle. Teräshinnat palautuivat ja markkinatilanne helpotti etenkin Euroopassa, jossa kysyntä oli vakaata. Pohjois-Amerikan markkinoiden toipuminen oli puolestaan hieman hitaampaa. Teräksen hintatasoja palauttivat Kiinan ylikapasiteetin käynnistämisen teräsviennin takia asetetut tuontitullit sekä Euroopassa että Amerikassa. Euroopan teollisen valmistustoiminnan kasvu ja viimeaikaiset suunnitelmat infrastruktuuri-investointien kasvattamiseksi Yhdysvalloissa tukivat teräskysyntää. Viime aikoina katseet ovat kääntyneet Euroopassa käynnissä oleviin terästeollisuuden konsolidaatiosuunnitelmiin ja niiden mahdollisiin toimialavaikutuksiin.

Yhdistyminen onnistui erinomaisesti

SSAB:n ja Rautaruukin integraatio ja siihen liittyvien synergiaetujen toteuttaminen saatiin päätökseen suunniteltua aiemmin vuoden 2016 puoliväliin mennessä. Alkuperäinen synergiat sisältävä kokonaiskustannuksien säästötavoite ylittyi ja vuotuinen vaikutus oli 3,0 miljardia kruunua. Myös tavoiteltu henkilöstön vähennys saavutettiin vuoden 2016 lopussa kokonaisvähennyksen ollessa yli 2 500 henkilöä. Yhdistymisvaihe on nyt kokonaisuudessaan ohi ja SSAB on yksi yhtiö sekä operatiivisesti että toimintatavoiltaan.

Kausauskauteen SSAB lähti vahvistetulla taseella. Alkukesällä 2016 kerätyn noin 5 miljardin kruunun merkintätuomioikeusannin ja 10 miljardin kruunun arvoisen pankkirahoituksen uudelleenjärjestelyn ansiosta yhtiö onnistui laskemaan nettovelkaisuutensa lähelle 30 prosentin tavoitetasoaan.

Tehokkaat ja joustavat tuotantoprosessit

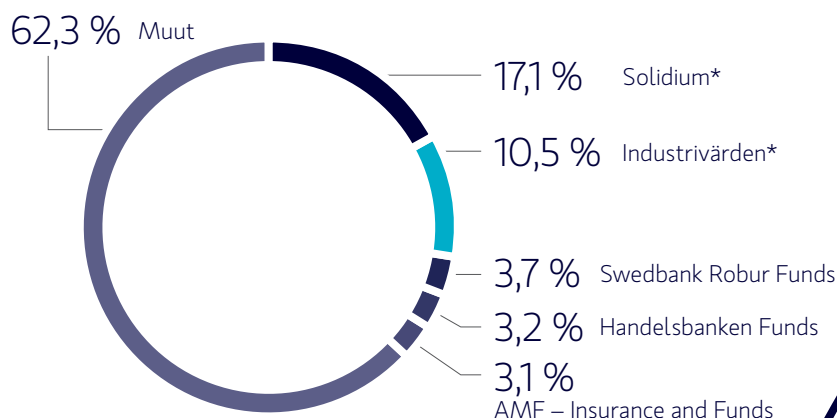
SSAB:n kannattavuus parani edellisvuodesta pääosin synergiaetujen saavuttamisen ja säästöohjelman ansiosta. Myös toimitusten kasvu ja kapasiteetin korkeampi käyttöaste tukivat kehitystä. Neljännesvuositasolla yhtiö osoitti parhaimmillaan pääsevänsä korkeaan kannattavuuteen, etenkin tuotannon sujuessa tehokkaasti ja ongelmitta. Matkaa kohti yhtiön tavoitetta toimialansa kannattavimmaksi yritykseksi on kuitenkin vielä jäljellä.

Liiketoiminnan tehokkuuden parantaminen on toinen tärkeä askel kannattavuustavoitetta kohti. Osoitus aiempaa joustavammasta tuotantojärjestelmästä oli SSAB Europe -segmentin kyky paikata mittavia tuotannonmenetyksiä. Muut tuotantolaitokset pystyivät toimitamaan tilauksia, kun SSAB Special Steelsin Oxelösundin tehtaan alkuvuoden 2017 huoltoseisokki venyi laitetoimintahäiriön takia suunniteltua pidemmäksi.

Kasvun tukemiseksi yhtiö on panostanut uusien tuotteiden kehittämiseen erityisesti autoteollisuudelle. Nopeasti kasvava segmentti tarjoaa houkuttelevaa markkinapotentiaalia ja mahdollisuuden kasvattaa paremman hintapidon tuotteiden osuutta tarjoomasta perusterästen hintaheilahtelujen jatkuessa varmasti tulevaisuudessakin.

Yksi suurimmista terästeollisuuden haasteista on vähentää fossiilisten polttoaineiden määrää. Aiemmin käynnistetyn hankkeen jatkotoimenpiteenä SSAB, LKAB ja Vattenfall ilmoittivat yhteisyrityksen perustamisesta hiilidioksidipäästöttömän teräsvalmistuksen kehittämiseksi. Ruotsin energjavirasto tukee hanketta.

Omistajat 30.6.2017

* Osuudet osakkeista ja äänistä poikkeavat toisistaan, koska yhtiöllä on kaksi osakesarjaa. Solidiumin osuus äänistä on 11,0 % ja Industrivärdenin 16,8 %.

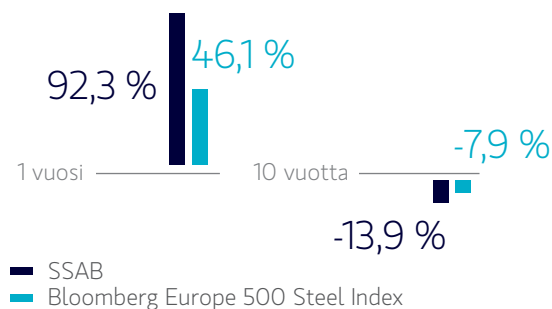
Hallitus

Bengt Kjell
Petra Einarsson
Marika Fredriksson
Pasi Laine
Matti Lievonen
Martin Lindqvist
Annika Lundius
John Tulloch
Lars Westerberg

Toimitusjohtaja

Martin Lindqvist

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat:

- ① SSAB:n ja Rautaruukin yhdistyminen saatiin päätökseen
- ① Solidiumin osakemyynti markkinalle elokuussa 2016 (omistusosuuden muutos -0,4 %)
- ① Ei osinkoa tilikaudelta 2016

7,2 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

0 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

592 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

”Vahvempi tase sekä tehokkaat ja joustavat tuontantoprosessit ovat tärkeitä askelia kohti kannattavuustavoitetta.”

Heidi Janoff
Analyttikko
Solidium

Mistä kasvu tulevaisuudessa?

Stora Enso on yksi maailman suurimmista pakkaus-, biomateriaali-, puutuote- ja paperiteollisuuden tuotteiden ja ratkaisujen toimittajista.

Stora Enson liikevaihto on pitkään kärsinyt paperin kysynnän vähenemisestä, mikä on pakottanut yhtiötä uudelleensuuntaamaan toimintaansa. Tämän muutostyön tulokset alkavat nyt konkreettisesti näkyä, kun kasvuinvestoinnit ovat kypsymässä ja kehityshankkeet alkavat tuottaa tulosta. Stora Enso onnistuikin katsauskauden loppua kohti kääntämään liikevaihtonsa kasvuun ensimmäistä kertaa vuosiin.

Kuluttajapakkauskartonkeja valmistavan, Kiinassa sijaitsevan Beihain tehtaan ylösajo on edennyt suunnitelmien mukaisesti tai jopa hiukan nopeammin. On hyvä muistaa, että ylösajoon ja sen pitkään kestoon vaikuttavat huomattavasti kuluttajapakkauskartonkien erilaiset lupaprosessit. Kysyntä tehtaan tuotteille on olemassa ja kasvaa entisestään globaalien trendien ajamana.

Varkauden kraftliner-koneeksi muutetun entisen paperikoneen volyymit ovat kasvussa ja kannattavuus paranee. Puurakentamisen puolella Stora Enso pyrkii kasvamaan erilaisten innovatiivisten lisäarvotuotteiden avulla, mistä hyvänä esimerkkinä toimii samaiselle Varkauden tehdasalueelle rakennetun LVL-viilupuun tuotantolaitoksen käynnistyminen. LVL-viilupuu ja muut innovatiiviset puuelementtiratkaisut mahdollistavat puun käytön uusissa kohteissa ja kilpailevat näin ollen perinteisten rakennusmateriaalien kanssa. Digitalisaation avulla yhtiö pyrkii tehostamaan toimitusketjunsä hallintaa metsästä loppuasiakkaille. Erilaisten palveluiden ja kulutuskäyttötymisen digitaalisen seurannan kautta voidaan hakea kasvua liiketoiminnalle.

Paperiliiketoiminnan tilanne ei ole muuttunut oleellisesti ja kysyntä sekä hinnat laskevat. Vaikka paperiliiketoiminnan kannattavuus oli katsauskauden aikana kohtalaitasella tasolla, vallitsevassa markkinatilanteessa tultaneen jatkossakin tarvitsemaan konekannan hallinta- ja tehostamistoimia.

Uudet investoinnit haussa

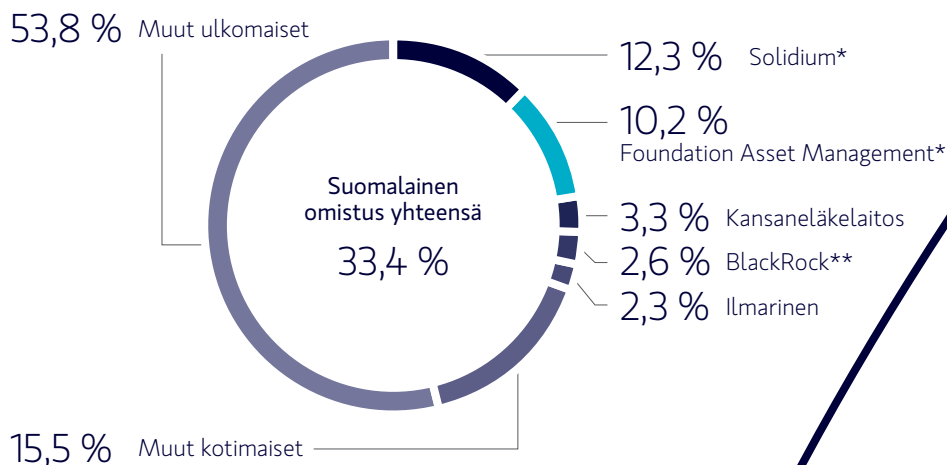
Stora Enson läpikäymä iso muutosprosessi alkaa olla päätöksessään ja tarvittavat investoinnit tehty. Paperin kassavirta on ollut tärkeä muutoksen rahoittaja, eikä sen rooli ei ole enää yhtä kriittinen yhtiön investointitason laskiessa. Tärkeä kysymys seuraavaksi onkin, mihin Stora Enso aikoo käyttää kassavirtaansa jatkossa.

Katsauskaudella yhtiö ennemminkin tiedotti eräiden suunnitelmien peruuntumisista. Stora Enso päätti olla toteuttamatta Ostrolekan kierrätyskuitupohjaista aaltopahvin raaka-ainetta valmistavan tehtaan laajennuksen. Beihain tehtaaseen liittyen yhtiö käynnisti kauden aikana toimenpiteet, joiden seurauksena kemiallisesta lehtipuu-sellutehtaasta tultaneen luopumaan.

Puurakentamisen lisäarvotuotteiden lisäksi uusia kasvumahdollisuuksia Stora Enso on hakenut investoimalla biomateriaaliliiketoiminnan kasvuhankkeisiin. Varsinkin biomateriaalistrategiaan odotamme yhtiöltä lisäavauksia ja konkretiaa, jotta liiketoiminnan tulevaisuuden näkymiä voisi hahmottaa paremmin. Merkittävän liiketoiminnan luominen näistä hankkeista vie kuitenkin aikaa jo pelkästään siksi, että teollisten prosessien ylösajo täyteen kapasiteettiinsa voi kestää useita vuosia.

Stora Enson tuottokehitys oli kuluneen kauden aikana hyvä, mikä näkyi myös osingon nostona. Kannattavuuden parantuessa yhtiön tase on vahvistunut edelleen. Keskeisiin kilpailijoihin verrattuna Stora Ensolla on kuitenkin vielä tehtävää kannattavuuden parantamisessa. Kauden aikana yhtiö ilmoittikin 50 miljoonan euron kustannussäästöohjelmasta. Myös jo toteutetut kasvuinvestoinnit parantavat kannattavuutta onnistuessaan, mutta jatkosakin kasvun ajurit perustuvat tuotekehityksen tuloksiin ja arvoa luovien investointien onnistumiseen.

Omistajat 30.6.2017

* Osuudet osakkeista ja äänistä poikkeavat toisistaan, koska yhtiöllä on kaksi osakesarjaa. Solidiumin osuus äänistä on 27,3 % ja FAMin 27,3 %.

** Perustuu liputusilmoitukseen 29.6.2016

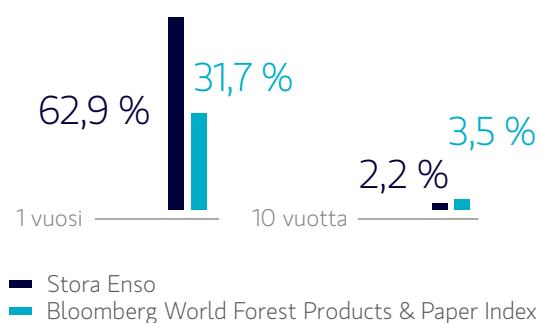
Hallitus

Jorma Eloranta
Hans Stråberg
Anne Brunila
Elisabeth Fleuriot
Hock Goh
Christiane Kuehne
Mikael Mäkinen
Richard Nilsson
Göran Sandberg

Toimitusjohtaja

Karl-Henrik Sundström

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- Hallitukselle uusi puheenjohtaja
- Hallitusvalinnoissa painottui kasvuliiketoimintojen osaaminen
- Kasvumahdollisuuksien etsintä korostuu jatkossa
- Solidium nosti ääniosuuttaan Stora Ensossa

13,5 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

35,9 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

1 109 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Stora Enson tuottokehitys oli kuluneen kauden aikana hyvä, mikä näkyi myös osingon nostona."

Jesse Väisänen
Analyytikko
Solidium

TALVIVAARA

Saneerausohjelmalle vahvistus

Talvivaara kehittää uutta liiketoimintaa ja etsii rahoitusta tätä ja saneerausvelkojen maksamista varten.

Elokuussa 2016 pidetty Talvivaaran ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi kesäkuun 2016 lopussa sovitun kaivostointaan liittyvien omaisuuserien myynnin Terrafamelle. Tämä järjestely katkaisi yhteyden yhtiön alkuperäiseen liiketoimintaan, Sotkamon kaivokseen. Järjestely edesauttoi Talvivaaran yrityssaneerausprosessin etenemistä. Tämän jälkeen yhtiö aloitti valmistelut yrityssaneerausohjelmaehdotuksen mukaisen konversioannin toteuttamiseksi. Samaan aikaan yhtiö tutki uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Talvivaara allekirjoitti sopimuksen terästeollisuuden energiankäyttöä tehostavan teknologian hankkimisesta lokakuussa 2016.

Marraskuussa 2016 julkistettiin suunnattu osakeanti, jossa saneerausohjelmaehdotuksen mukaisilla etuoikeusvelkojen saneerausvelkojen haltijoilla oli oikeus konvertoida velkasaatavansa yhtiön osakkeiksi. Etenkin joukko ja vaihtovelkakirjalainojen haltijat päätyivät käyttämään konversio-oikeuttaan laajasti ja konversion kautta lähes puolet yhtiön uudesta osakekannasta tuli näille velkojille. Solidiumin osakeomistus liudentui tässä yhteydessä 15,1 prosentista 7,6 prosenttiin, mutta Solidium jäi edelleen yhtiön suurimmaksi osakkeenomistajaksi. Konversiossa Talvivaaran velat pienenevät noin 238 miljoonalla eurolla ja saneerausohjelmaehdotuksen mukaiset velat laskivat hieman alle 10 miljoonaan euroon.

Saneerausohjelmaehdotuksen erityisehdot täytetty ja ohjelmalle vahvistus

Konversioannin jälkeen yhtiö jatkoi valmisteluja ja työtä saneerausohjelmaehdotuksen erityisehtojen täyttämiseksi. Tähän liittyen Talvivaaran ylimääräinen yhtiökokous helmikuussa 2017 päätti antaa valtuutuksen yhtiön hallitukselle päättää osakeannista, jonka tuotoilla yhtiö voisi maksaa jäljellä olevat saneerausvelkansa ja/tai

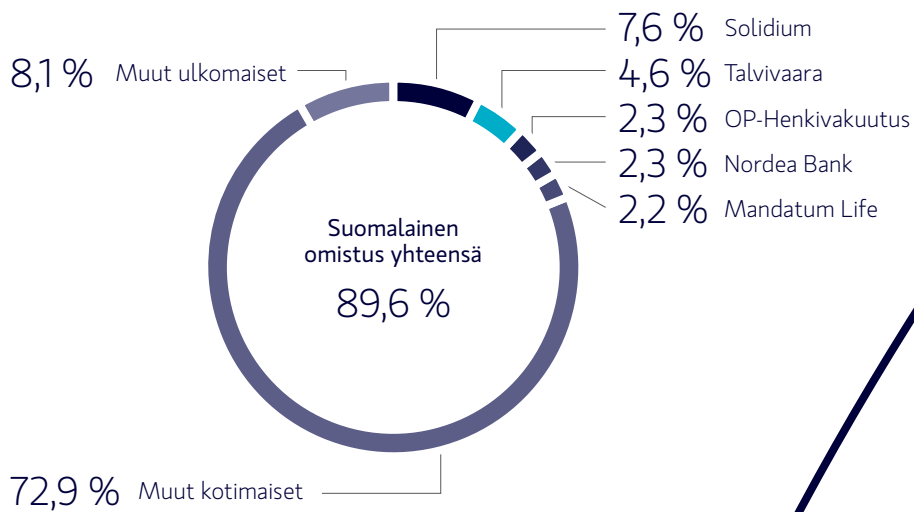
kehittää uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Enimmäismäärältään valtuutus on poikkeuksellisen suuri, uudet osakkeet edustaisivat enimmillään lähes 90 prosenttia yhtiön annin tai antien jälkeisestä osakekannasta.

Osakeantivaltuutuksesta päättämisen jälkeen Talvivaaran yrityssaneerauksen selvittäjä katsoi, että kaikki saneerausohjelmaehdotuksen vahvistamiselle ja voimaantulolle asetetut erityisehdot on täytetty ja hän jätti Espoon käräjäoikeudelle pyynnön ohjelman vahvistamisesta maaliskuussa 2017. Ohjelman vahvistaminen viivästyi, koska joukko velkojia antoivat lausuman, jossa he muun muassa vastustivat saneerausohjelman vahvistamista. Eri vaiheiden jälkeen Espoon käräjäoikeus kuitenkin vahvisti saneerausohjelmaehdotuksen kesäkuun 2017 alussa. Tämän jälkeen Talvivaaralla on kaksi vuotta aikaa maksaa saneerausohjelman mukaiset hieman alle 10 miljoonan euron suuruiset velkansa velkojille. Yhtiön tilanne on siten selkiytynyt ja se voi nyt keskittyä uusien liiketoimintojen kehittämiseen ja rahoituksen hankkimiseen.

Käräjäoikeudelta tuomioita liittyen Talvivaaran tiedottamiskäytäntöihin

Kesäkuun 2017 alussa Helsingin käräjäoikeus antoi päätöksensä Talvivaaran tiedottamiskäytäntöjä koskevassa oikeudenkäynnissä. Talvivaaran toimitusjohtajalle määrättiin tiedottamisrikoksesta ehdollinen vankeusrangaistus sekä oheissakko ja Talvivaara-yhtiölle yhteisösakko. Myös yhtiön kaksi entistä johtohenkilöä tuomittiin sakkorangaistukseen tiedottamisrikoksesta. Asian käsittely jatkuu hovioikeudessa. Lisäksi yhtiön kehitysjohtaja tuomittiin sisäpiiritiedon väärinkäytöstä ehdolliseen vankeusrangaistukseen, oheissakkoon ja menettämään rikoksen tuottaman hyödyn valtiolle.

Omistajat 30.6.2017

Hallitus
 Tapani Järvinen
 Stuart Murray
 Solveig Törnroos-Huhtamäki

Toimitusjohtaja
 Pekka Perä

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

■ Talvivaara
 ■ Bloomberg World Mining Index

* Kaupankäynti keskeytettiin 5.11.2014.

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Saneerausohjelmaehdotuksen erityisehdot täytetty ja ohjelma vahvistettu
- ② Käräjäoikeudelta tuomioita liittyen Talvivaaran tiedottamiskäytäntöihin

0,1 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

0 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

10 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Yhtiön tilanne on selkiytynyt ja se voi nyt keskittyä uusien liiketoimintojen kehittämiseen ja rahoituksen hankkimiseen."

Pauli Anttila
 Sijoituspäällikkö
 Solidium

Keskittyminen kotimarkkinoihin jatkuu

Telia Company -konserni tarjoaa televiestintäpalveluja Pohjoismaissa, Baltiassa, Euraasiassa, Turkissa ja Venäjällä.

Vuoden aikana Telia jatkoi keskittymistään Pohjoismaisille markkinoille. Yhtiö uudisti organisaatiotaan vuoden 2017 alussa, josta alkaen Pohjoismaiden toiminnot on raportoitu maakohtaisesti ja ne ovat edustettuina johtoryhmässä, mikä mahdollista aiempaa nopeamman ja tehokamman päätöksenteon. Telian kehitys oli vakaata päämarkkinalla Ruotsissa, missä yhtiö on selkeä markkinajohtaja. Norjassa kannattavuus parani huomattavasti aiemmin toteutetun Tele2:n Norjan liiketoimintojen oston myötä saavutettujen synergiahyötyjen ansiosta. Suomessa kannattavuus parani hieman ja yhtiö siirtyi käyttämään Telian nimeä aiemman Sonera-brändin sijasta.

Kesäkuun 2017 puolivälistä lähtien teleoperaattorit eivät enää saa periä asiakkailtaan lisämaksua palveluista toisessa EU-maassa kotimaan hintojen päälle, mikä ei kuitenkaan vaikuta Telian kannattavuuteen merkittävästi.

Keskittyminen Pohjoismaihin jatkui myös yrityskauppojen saralla. Vuoden aikana yhtiö osti norjalaisen Phoneron toiminnot ja saattoi loppuun Espanjan ja Tadžikistanin liiketoimintojen myynnit sekä pienensi suoraan osakeomistustaan turkkilaisessa osakkuusyhtiössä Turkcellissa. Turkcellissa pitkään jatkuneissa omistajien välisissä erimielisyyksissä saavutettiin edistysaskel, kun pääomistajat pääsivät sopuun osingonmaksusta.

Yhtiön ilmoitettua luopuvansa Euraasian liiketoiminnoista vuonna 2015 se on saattanut päätöksen kahden Euraasian maan liiketoimintojen myynnit. Prosessi on edennyt hitaasti ja viiden maan liiketoiminnot ovat vielä myymättä. Finturin kautta omistettujen osalta Telia edistää myyntiprosessia yhdessä toisen omistajan Turkcellin kanssa.

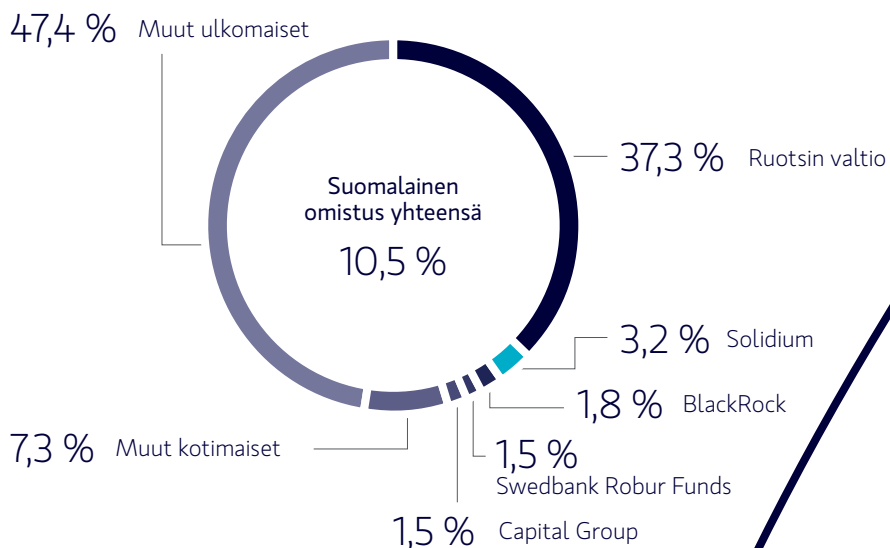
Tuotto verrokkiryhmän huonointa

Telian osakkeen tuotto on ollut verrokkiryhmänsä heikointa jo pidemmän aikaa. Osakekurssia on painanut suurien investointien myötä heikentynyt kassavirta, Euraasian liiketoimintojen myyntiprosessin pitkittyminen sekä Yhdysvaltojen ja Hollannin viranomaisten Uzbekistanin liiketoimintojen ostoon liittyneen korruption tutkinta. Yhtiön nettovelkaisuus on noussut, minkä myötä yhtiö laski liikkeelle 15 miljardin kruunun hybridilainan pysyäkseen tavoittelemassaan velkaantumisasteessa ja yhtiön luottoluokituksen säilyttämiseksi.

Datan käytön kasvu käännettävä kassavirraksi

Nopeiden internet-yhteyksien kysyntä kasvaa, kun korkean laadun videoiden ja muiden nopeaa datansiirtoa vaativien palveluiden käyttö yleistyy Pohjoismaissa. Tämä edellyttää operaattoreilta investointeja verkon lisäksi uusiin palveluihin. Telia on investoinut Suomeen avatta-vaan uuteen datakeskukseen, ja toukokuussa yhtiö ilmoitti ostavansa Suomen suurimman pk-yritysten pilvipalvelutoimittajan Nebulan. Lähivuosina teknologiamurros jatkuu markkinoilla, kun 5G-teknologia otetaan käyttöön.

Omistajat 30.6.2017

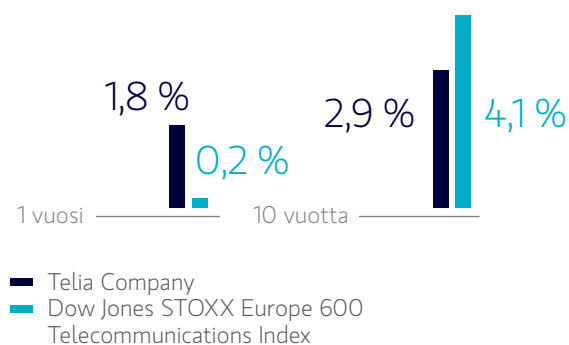
Hallitus

Marie Ehrling
 Olli-Pekka Kallasvuo
 Susanna Campbell
 Anna Setzman
 Mikko Kosonen
 Nina Linander
 Martin Lorentzon
 Olaf Swantee

Toimitusjohtaja

Johan Dannelind

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- Liiketoimintarakennetta ja johtoryhmää uudistettiin
- Kohdennettuja yritysostoja kotimarkkinoilla
- Yritysmyyntejä ydintoimintaan kuulumattomilla markkinoilla

6,7 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

29,9 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

552 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Euraasian tytäryhtiöiden myynti on edennyt hitaasti."

Petter Söderström
 Sijoitusjohtaja
 Solidium

Liikevaihto kääntyi nousuun

Tieto tarjoaa tietotekniikka-, konsultointi- ja tuotekehityspalveluita sekä ohjelmistoja useille yksityisille- sekä julkisen sektorin toimijoille lähinnä Pohjoismaissa. Tieto on markkinajohtaja Suomessa ja suurimpien toimijoiden joukossa Ruotsissa.

Kulunut vuosi oli Tiedolle varsin onnistunut. Keväällä 2016 uudistetun strategian vauhdittamana liikevaihto kääntyi kasvuun ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2011, mikä oli yhtiöltä hyvä saavutus. Orgaaninen kasvu oli markkinan mukaista ja kasvua vauhdittivat entisestään aiemmin toteutetut pienet tarjontaa täydentävät yritys-ostot. Vuoden 2016 liikevaihto kasvoi yli 30 miljoonaa euroa, ja kasvu on jatkunut vuonna 2017. Huolimatta kasvusta ja aiemmin toteutetuista tehostamistoimenpiteistä Tiedon kertaeristä oikaistu liikevoitto vuodelta 2016 jäi edellisvuoden tasolle noin 150 miljoonaa euroon. Kassavirta säilyi hyvänä ja yhtiö pystyi jälleen korottamaan osinkoaan.

Vuoden aikana IT-toimialan murros jatkui. Perinteisten IT-palveluiden kysynnän lasku jatkui noin viiden prosentin vuosivauhtia. Tieto vastasi tilanteeseen jatkamalla investointejaan tarjoaman kehittämiseen, mitkä olivat noin viisi prosenttiin liikevaihdosta. Tiedon toimenpiteet uusien kasvualueiden luomiseksi esimerkiksi investoimalla datapohjaisiin liiketoimintoihin ovat olleet tarpeellisia, jotta yhtiön liiketoimintaportfolio vastaisi digitalisaation tuomiin haasteisiin myös jatkossa.

Toimialaratkaisut kasvun veturina

Tieto panosti kuluneen vuoden aikana kasvuun Ruotsissa sekä omien toimialaratkaisuiden kehittämiseen. Tarjoaman kehittämiskustannuksia on nostettu asteittain noin 40 miljoonan euron tasolta noin 75 miljoonan euron

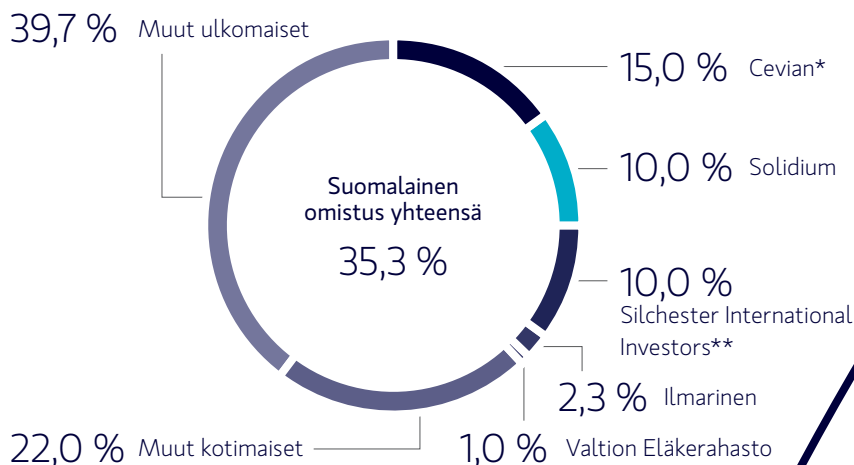
tasolle. Ne ovat pääasiassa kohdistuneet omien ohjelmistotuotteiden kehittämiseen. Myös yritysostoilla on vahvistettu toimialakohtaisia ratkaisuja. Vasta tulevat vuodet näyttävät kuinka hyvin kasvupanostuksissa on todella onnistuttu. Tulevaisuudessa Tieto tavoittelee valikoitujen ohjelmistotuotteiden kansainvälistä skaalamista, mikä on yksi avaintekijöistä siinä, onnistuuko yhtiön uusi strategia tuomaan merkittävää kasvua.

Uudistumista jatkettava

Viimeisen viiden vuoden aikana Tieto on onnistunut hyvin toimintansa tehostamisessa, mikä on näkynyt verrokki-ryhmän keskitason osaketuottona. Kasvava osinko ja kannattavuuden parantuminen ovat kannatelleet tuottoa, mutta jatkossa kasvun merkitys arvonluonnissa korostuu. Saavuttaaksensa tavoittelemansa raportoidun 10 prosentin kannattavuuden ja pitääkseen yllä verrokkeja parempaa tuottoa on Tiedon kasvettava sekä orgaanisesti että yritysostoin.

Tieto on edennyt strategiassaan vakaasti. Tulevaisuudessa kilpailu IT-palveluissa jatkuu kovana niin kansainvälisten jättien kuin pienten toimijoiden taholta. Myös hintapaineet tulevat jatkumaan, eikä yhtiö voi jäädä laakereilleen lepäämään, vaikka aiemmat toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi ovat olleet hyviä ja tuoneet tuloksia. Hyvä suoriutuminen edellyttää Tiedolta jatkossakin proaktiivisia toimenpiteitä arvonluonnin aikaansaamiseksi.

Omistajat 30.6.2017

* Perustuu liputusilmoitukseen 15.4.2015

** Perustuu liputusilmoitukseen 23.6.2015

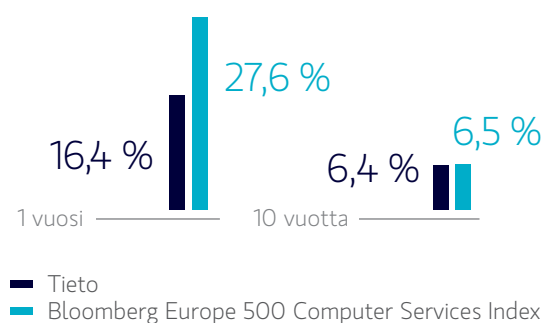
Hallitus

Kurt Jofs
 Harri-Pekka Kaukonen
 Timo Ahopelto
 Johanna Lamminen
 Sari Pajari
 Endre Rangnes
 Jonas Synnergren
 Jonas Wiström

Toimitusjohtaja

Kimmo Alkio

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Kurt Jofs hallituksen puheenjohtajaksi
- ① Liikevaihto kääntyi kasvuun neljän vuoden supistumisen jälkeen

2,4 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

10,2 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

201 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Tiedon toimenpiteet uusien kasvualueiden luomiseksi ovat olleet tarpeellisia."

Ilkka Tawast
 Analyytikko
 Solidium

Hyvä vuosi Valmetin omistajalle

Valmet on johtava teknologian, automaation ja palveluiden toimittaja ja kehittäjä sellu-, paperi- ja energiateollisuudelle.

Kulunut vuosi oli Valmetin omistajille suotuisa. Yhtiö nosti osinkoaan ja tuottokehitys keskeisiin verrokkeihin nähden säilyi hyvällä tasolla. Yhtiö menestyi myös vastuullisuustyössään. Valmet on saanut kansainvälistä tunnustusta kehittämistään teknologioista, jotka mahdollistavat uusiutuvien materiaalien käytön ja parantavat sen asiakkaiden raaka-ainetehokkuutta ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Valmetin operatiivinen kehitys oli monin tavoin myönteistä, mikä vahvistaa käsitystä yhtiön kyvystä nousta uudelle tasolle. Kysynnän kasvu näkyi saaduissa tilauksissa jopa niin suotuisasti, että Valmet antoi positiivisen tulosvaroituksen. Hyvä tilauskehitys ei kuitenkaan vielä ehtinyt konkretisoitua katsauskauden liikevaihtoon.

Markkina kasvanut odotuksia nopeammin

Valmetin kehitystä on tukenut suotuisa talouskehitys useilla sen markkinoilla. Etenkin energiamarkkina on piristynyt viime vuosiin nähden, joskin se on jatkossakin altis tukipäätöksille. Valmet on onnistunut laajentumaan maantieteellisesti, mistä osoituksena ovat energiakattilatilat Japanista. Myös paperikoneissa Valmet on onnistunut kehittämiensä modulaaristen ratkaisujen ansoista kasvattamaan markkinaosuuttaan.

Yhtiön toimintaympäristössä ei ole tapahtunut radikaaleja muutoksia aiempaan nähden, joten projektiliiketoiminnot (Sellu ja energia; Paperit) tulevat jatkossakin olemaan syklisiä. Esimerkiksi suurten sellutehtaiden kysyntä on tällä hetkellä vaimentunut, eikä lähi-vuosinakaan liene odotettavissa merkittävää markkinan piristymistä pitkäkuitusellutuotannon ylikapasiteetin takia.

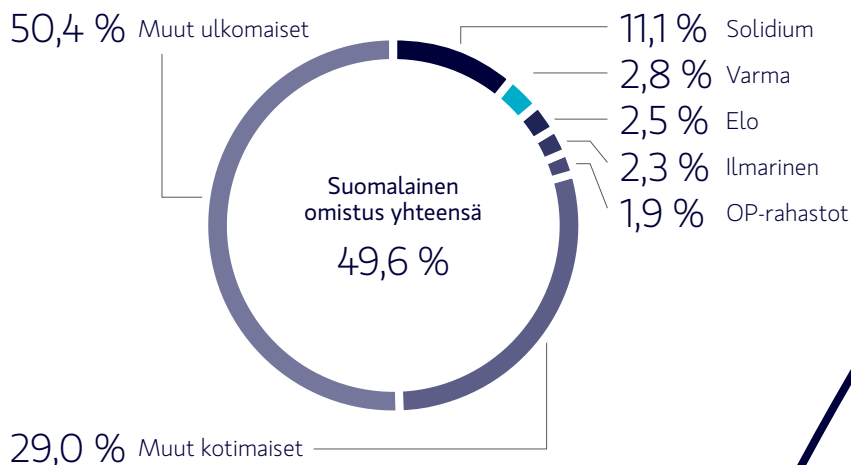
Kannattavuus parani edelleen

Valmet paransi jälleen kannattavuuttaan vuositasolla. Tulokseen on positiivisesti vaikuttanut vakaiden liiketoimintojen (Palvelut ja Automaatio) edelleen hieman kasvanut osuus sekä Valmetin omat sisäiset toimet hankinta- ja laatukustannusten alentamiseksi. Valmet käynnisti toimintapojensa selkiyttämisen lanseeraamalla sisäisen Valmet Way to Serve -konseptin, minkä vaikutuksia yhtiön kannattavuuteen ja kasvuun odotamme näkevämmä pidemmällä aikavälillä lisää. Hyvästä kehityksestä huolimatta Valmetilla on vielä matkaa kunnianhimoiseen kannattavuustavoitteeseensa (EBITA marginaali 8–10 prosenttia). Kannattavuuden nostaminen palveluita matalakattaisemmassa projektiliiketoiminnassa vaatii yhä parempaa onnistumista projektien toteuttamisessa ja johtamisessa. Projektiliiketoiminta on alusta, jolle vakautta tuova palveluliiketoiminta rakennetaan, ja joka antaa mahdollisuuksia myös automaatioliiketoiminnalle.

Valmet jatkaa kasvun tavoittelemista ja kannattavuutensa parantamista. Yhtiön teknologinen osaaminen antaa sille kilpailuedun ottaa aiempaa suuremman osan markkinasta tai kasvattaa kokonaan uusia liiketoimintoja. Tällainen esimerkki on biotuoteliiketoiminta, jossa ligniininerotuslaitteistot ovat ensimmäisiä liiketoiminnallisia avauksia. Mahdollisuuksia on myös Automaatioliiketoiminnassa, joskin niistä yhtiö on toistaiseksi viestinyt vasta vähän.

Omistajaa Valmetissa kiinnostaa tulevaisuuden arvonluonti ja mahdollisuus skaalautua. Tärkeitä ovat myös vahvistuvan taseen tarjoamat mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen.

Omistajat 30.6.2017

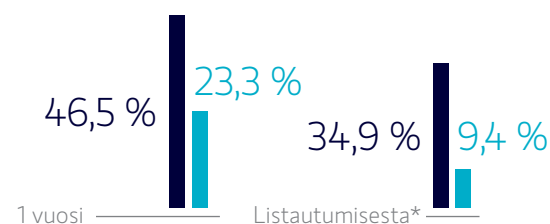
Hallitus

Bo Risberg
Jouko Karvinen
Aaro Cantell
Lone Fønss Schröder
Eriikka Söderström
Tarja Tyni
Rogério Ziviani

Toimitusjohtaja

Pasi Laine

Keskimääräinen vuotuinen tuotto

■ Valmet
■ Bloomberg Europe Machinery Diversified Index

* 2.1.2014–30.6.2017

Tärkeimmät tapahtumat

- ① Positiivinen tulosvaroitusta hyvän tilauskehityksen seurauksena
- ② Valmet nosti osinkoaan

3,5 % Osuus Solidiumin osakeomistuksista

7,0 milj. € Voitonjako Solidiumille 1.7.2016–30.6.2017

284 milj. € Omistuksen markkina-arvo 30.6.2017

"Valmetin operatiivinen kehitys oli myönteistä ja vahvistaa käsitystä sen kyvystä nousta uudelle tasolle."

Annareetta Lumme-Timonen
Sijoitusjohtaja
Solidium

Hallitus

Harri Sailas, puheenjohtaja
s. 1951, ekonomi

2007–2015 Keskinäinen Eläkevakuutus-yhtiö Ilmarinen, toimitusjohtaja.
–2007 Eri johtotehtäviä Nordeassa ja sen edeltäjäpankeissa, viimeksi pääkaupunkiseudun aluepankin johtajana ja Nordea Pankki Suomen varatoimitusjohtajana

Luottamustehtäviä:
2015– Finavia Oyj, hallituksen puheenjohtaja
2015– Finnvera Oyj, hallituksen jäsen
2015– Alko Oy, hallituksen puheenjohtaja
2015– Helsingin Diakonissalaitos, valtuuskunnan jäsen
2014– Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö, valtuuskunnan varapuheenjohtaja

Eija Ailasmaa, varapuheenjohtaja
s. 1950, VTM

2003–2011 Sanoma Media B.V., toimitusjohtaja
2001–2003 Sanoma Magazines Finland Oy, toimitusjohtaja
2000–2001 Helsinki Media Oy, toimitusjohtaja

Luottamustehtäviä:
2010– Outotec Oyj, hallituksen jäsen
2004– Huhtamäki Oyj, hallituksen jäsen

Aaro Cantell
s. 1964, DI

2005– Normet Group Oy, hallituksen puheenjohtaja, yrittäjä
1997–2007 Fenno Management Oy, osakas ja toimitusjohtaja
1993–1997 Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA, sijoitusjohtaja

Luottamustehtäviä:
2016– Valmet Oyj, hallituksen jäsen
2015– Teknologian tutkimus keskus VTT Oy, hallituksen puheenjohtaja
2013– Teknologiateollisuus ry, hallituksen jäsen
2005– Affecto Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja

Markku Hyvärinen

s. 1948, luonnontieteiden ylioppilas

1998–2008 Keskinäinen Eläkevakuutus-yhtiö Varma, varatoimitusjohtaja
1996–1998 Eläke-Sampo, toimitusjohtaja
1991–1996 Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, puoluesihtööri

Luottamustehtäviä:

2013– Tradeka-Yhtiöt Oy, hallituksen puheenjohtaja

Paula Lehtomäki

s. 1972, KTM, VTK

2015– Valtiosihtööri
2007–2011 Ympäristöministeri
2003–2007 Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri
1999–2015 Kansanedustaja

Luottamustehtäviä:

2012– Aleksanteri-instituutti, neuvottelukunnan jäsen
2010– UKK-Seura ry, hallituksen jäsen

Marjo Miettinen

s. 1957, kasvatustieteiden maisteri

2017– Ensto Invest Oy, hallituksen puheenjohtaja
2016– Boardman Oy, partneri
2016– Ensto Oy, hallituksen puheenjohtaja
2006–2014 EM Group Oy, toimitusjohtaja
2002–2006 Ensto Oy, hallituksen puheenjohtaja
1988–2001 Ensto Oy, useita johtotehtäviä

Luottamustehtäviä:

2017– Teknoliateollisuus ry, hallituksen jäsen
2015– TES – Tekniikan edistämissäätiö, hallituksen puheenjohtaja
2015– Avarte Group Oy, hallituksen jäsen
2013– Efore Oy, hallituksen varapuheenjohtaja
2005– EM Group Oy, hallituksen jäsen
2005– Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA, valtuuskunnan jäsen
1999– Ensto Oy, hallituksen jäsen

Henkilöstö

Antti Mäkinen

s. 1961, toimitusjohtaja, OTK

Yhtiön juoksevan hallinnon
organisointi ja toiminnan johtaminen
hallituksen antamien ohjeiden
mukaisesti, hallitusvalinnat
omistetuissa yhtiöissä

Annareetta Lumme-Timonen

s. 1967, sijoitusjohtaja, DI, TkT

Vastuu sijoitusjohtajana
Konecranesin, Outotecin, SSAB:n,
Stora Enson ja Valmetin
omistuksista, yritysvastuu

Petter Söderström

s. 1976, sijoitusjohtaja, KTM

Vastuu sijoitusjohtajana Metson,
Outokummun, Sammon, Telian ja
Tiedon omistuksista, talous- ja
rahoitushallinto

Pauli Anttila

s. 1984, sijoituspäällikkö, KTM

Vastuu sijoituspäällikkönä Elisan,
Kemiran ja Talvivaaran omistuksista,
analyysi sijoitustiimeissä,
tuotonlaskenta

Ilkka Tawast

s. 1987, analyytikko, KTM

Analyysi sijoitustiimeissä,
henkilöstöhallinto

Tiitta Helstelä

s. 1966, talousassistentti,
tietohallinto, KTM

Taloushallinto, IT-järjestelmä-
hankinnat ja -ylläpito,
vuosikertomus, yritysvastuu

Jaana Lahti

s. 1985, johdon assistentti,
tradenomi, HSO

Toimitusjohtajan avustavat tehtävät,
hallituksen kokousjärjestelyt,
henkilöstöhallinto

Peter Bergström

s. 1965, päälakimies, OTK

Lakiasiat ja toiminnan säännösten-
mukaisuus (compliance), hallituksen
sihteeri, henkilöstöhallinto, viestintä

Inka Virtanen

s. 1985, hallituksen puheenjohtajan
assistentti & toimistokoordinaattori,
tradenomi, HSO

Hallituksen puheenjohtajan
avustavat tehtävät, toimiston
ylläpitävät tehtävät ja niiden
koordinointitehtävät

Jesse Väisänen

s. 1988, analyytikko, KTM

Analyyysi sijoitustiimeissä,
yritysvastuu

Heidi Janoff

s. 1990, analyytikko, KTM

Analyyysi sijoitustiimeissä,
viestintä

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.7.2016–30.6.2017

Solidiumin toimialana on omistaa ja hallinnoida Suomessa toimivien yritysten osakkeita ja käyttää niissä omistajuuteen perustuvaa määräysvaltaa. Solidiumin koko osakekannan omistaa Suomen valtio.

Suomen valtioneuvoston talouspoliittinen ministeri-valiokunta käsitteli 15.9.2016 Solidium Oy:n uuden toimiohjeen. Sen mukaan Solidium on suomalainen ankuriomistaja, jolla on kansallinen intressi toiminnassaan. Yhtiöllä on sekä oikeus että velvollisuus kehittää omistuksiaan ja sijoituspäätösten sekä luopumisten tulee olla taloudellisesti perusteltavissa. Osakemyynneistä syntyvät varat käytetään pääsääntöisesti uusiin kohteisiin tai nykyisten omistusten vahvistamiseen. Lisäksi Solidiumilla tulee olla valmius niin päätettäessä vastata salkkuyhtiöidensä pääomahuollosta ja osallistua niiden osakeanteihin tai muihin rahoitusjärjestelyihin omistusosuutensa suhteessa.

Solidiumin hallituksen työskentelyssä keskeisiä painopistealueita tilikaudella olivat uuden toimitusjohtajan nimittäminen, strategiatyö, omistusyhtiöiden nimitystoimikuntatyö, omistettujen yhtiöiden hankkeiden arviointia ja osakehankintoihin ja -myynteihin liittyvät päätökset. Tilikauden aikana Solidium hankki osakkeita 162 miljoonalla eurolla ja myi osakkeita 169 miljoonalla eurolla.

Solidiumin hallinnointimallin kannalta keskeistä on aktiivinen vaikuttaminen omistettujen yhtiöiden hallituskokoonpanoihin, joten siksi Solidium osallistui katsauskaudella tiiviisti hallitusvalintoja valmistelevien nimitystoimikuntien työskentelyyn. Tavoitteena on muodostaa omistaja-arvon luomisen kannalta mahdollisimman hyvin toimiva ja yhtiön tarpeita vastaava hallituskokoonpano. Tilikauden aikana Solidiumin edustajat osallistuivat

11 yhtiön hallituksen jäseniä ja heidän palkkioitaan koskevan ehdotuksen valmisteluun nimitystoimikunnassa: Elisa Oyj:n, Metso Oyj:n, Outokumpu Oyj:n, Outotec Oyj:n, Stora Enso Oyj:n, Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n ja Valmet Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunnan puheenjohtajina sekä Kemira Oyj:n, SSAB AB:n, Telia Company AB:n ja Tieto Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäseninä. Solidiumin omistamien yhtiöiden hallituksiin valittiin tilikauden aikana yhteensä 9 uutta jäsentä, joista naisia oli 4.

Tuottokehitys

Tilikauden lopussa osakeomistusten markkina-arvo oli 8 223 miljoonaa euroa ja rahamarkkinasijoitusten markkina-arvo 707 miljoonaa euroa. Solidiumin kaikkien sijoitusten tuotto oli 32,4 prosenttia tilikauden aikana. Osakeomistusten tuotto oli 35,5 prosenttia. Rahamarkkinasijoitusten tuotto oli 0,5 prosenttia. Yhtiön substanssiarvo nousi tilikauden aikana selvästi 6 128 miljoonasta eurosta 7 695 miljoonaan euroon arvonmuutosten ansiosta huolimatta 278 miljoonan euron voitonjaosta.

Tilikauden lopussa 30.6.2017 Solidium omisti osakkeita kolmessatoista pörssiyhtiössä: Elisa Oyj:ssä, Kemira Oyj:ssä, Konecranes Oyj:ssä, Metso Oyj:ssä, Outokumpu Oyj:ssä, Outotec Oyj:ssä, Sampo Oyj:ssä, SSAB AB:ssä, Stora Enso Oyj:ssä, Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:ssä, Telia Company AB:ssä, Tieto Oyj:ssä ja Valmet Oyj:ssä. Solidium sai tilikauden aikana voitonjakoa omistamiltaan yhtiöiltä 314 miljoonaa euroa ennen veroja (1.7.2015–30.6.2016: 282 miljoonaa euroa).

Tilikauden tapahtumat

Tilikauden aikana Solidium toteutti omistajastrategiaansa Outokumpu Oyj:ssä pienentämällä omistusosuutensa 26,2 prosentista 23,8 prosenttiin myymällä osakkeita markkinoilta 93,7 miljoonalla eurolla. Osakkeiden myyntivoitto oli 56,4 miljoonaa euroa. Solidium myi elokuussa 2016 SSAB AB:n B-osakkeita markkinoille 7,9 miljoonalla eurolla. Osakkeet oli hankittu kesäkuussa 2016 yhtiön osakeannin toissijaisessa merkinnässä 4,1 miljoonalla eurolla.

Toukokuussa 2017 Solidium hankki 3,0 prosenttia Konecranes Oyj:n osakkeista 93,0 miljoonan euron kauppahinnalla. Konecranes on yksi maailman johtavista nostolaittevalmistajista, ja sen asiakkaita ovat muun muassa koneenrakennus- ja prosessiteollisuus, telakat, satamat ja terminaalit. Yritys toimittaa asiakkailleen toimintaa tehostavia nostoratkaisuja ja huoltopalveluita kaikille nosturimerkeille ja työstökoneille. Yrityksellä on 17 000 työntekijää ja 600 huoltopistettä 50 maassa. Konecranesin vahvat markkina-asetat ja ylivertainen teknologinen osaaminen koko kone- ja metallituotealalla luopuessa Konecranes-osakkeistaan Solidiumin sijoitus vahvistaa ja vakauttaa yhtiön kotimaista omistajuutta.

Kesäkuussa 2017 Solidium hankki Stora Enson A-osakkeita 68,6 miljoonalla eurolla ja myi Stora Enson R-osakkeita 67,3 miljoonalla eurolla. Kauppojen jälkeen Solidiumin osuus äänistä Stora Ensossa nousi 27,3 prosenttiin 25,1 prosentista ja osuus osakkeista pysyi ennallaan 12,3 prosentissa. Stora Enson äänivaltaisia A-osakkeita on harvoin suurempia määriä tarjolla, joten Solidium hyödynsi tilaisuuden ja luopui vastaavasta määrästä R-osakkeista. Osakkeiden myyntivoitto oli 35,6 miljoonaa euroa.

Tuloskehitys

Toiminnan kustannustehokkuutta kuvaava hallintokululuhe oli 0,07 prosenttia (0,05 prosenttia). Henkilöstökulujen määrä oli 2,7 miljoonaa euroa (2,1 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan muut kulut olivat 1,8 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa). Liikevoitto oli 89,1 miljoonaa euroa (-3,5 miljoonaa euroa) sisältäen osakkeiden myyntivoittoja 93,7 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot, 316,0 miljoonaa euroa (284,0 miljoonaa euroa), sisälsivät lähinnä osinkotuottoja (314,0 miljoonaa euroa ennen veroja) ja rahamarkkinasijoituksista saatuja tuottoja (1,9 miljoonaa euroa). Rahoituskulut olivat 0,3 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa). Rahoituseriin on myös kirjattu 74,9 miljoonan euron suuruinen arvonalennus Outokumpu Oyj:n, Outotec Oyj:n ja SSAB AB:n osakkeista tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden mukaisesti. Tilikauden verot olivat -114,0 miljoonaa euroa (32,5 miljoonaa euroa) ja voitto oli 1 032,6 miljoonaa euroa (11,2 miljoonaa euroa).

Maksuvalmius ja vakavaraisuus

Suurin Solidiumin pysyviin vastaaviin liittyvä omaisuus on kirjanpitoarvoltaan 4 344 miljoonan euron (3 516 miljoonaa euroa) pörssiosakkeet. Investoinnit, 162 miljoonaa euroa (172 miljoonaa euroa), olivat lähinnä osakehankintoja. Solidiumin rahavarat tilikauden lopussa olivat 705 miljoonaa euroa (661 miljoonaa euroa) ja taseen loppusumma 5 050 miljoonaa euroa (4 186 miljoonaa euroa).

Omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 91 prosenttia (92 prosenttia) ja maksuvalmius erinomainen ottaen huomioon 705 miljoonan euron rahavarat ja 400 miljoonan euron määräisen yritystodistusohjelman. Solidiumin 400 miljoonan euron määräisen yritystodistusohjelman puitteissa yhtiö voi laskea liikkeelle alle vuoden mittaisia yritystodistuksia. Tilikauden lopussa 30.6.2017 yritystodistuksia ei ollut laskettu liikkeelle.

Yhtiökokoukset ja hallitus

Solidiumin ylimääräinen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 29.7.2016. Yhtiökokous valitsi Solidiumille uudet hallituksen jäsenet 1.8.2016 lukien. Hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi Harri Sailas, varapuheenjohtajaksi Eija Ailasmaa sekä hallituksen jäseniksi Aaro Cantell, Markku Hyvärinen, Paula Lehtomäki ja Marjo Miettinen.

Solidiumin varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 7.9.2016. Yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen tilikaudelta 1.7.2015–30.6.2016 ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että omistajalle maksetaan osinkoa ja pääoman palautusta yhteensä 278 miljoonaa euroa. Hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka puheenjohtajaksi Harri Sailas, varapuheenjohtajaksi Eija Ailasmaa sekä hallituksen jäseniksi Aaro Cantell, Markku Hyvärinen, Paula Lehtomäki ja Marjo Miettinen. Yhtiökokous päätti pitää hallituksen palkkiot ennallaan ja vahvisti hallituksen puheenjohtajan palkkioksi 5 500 euroa kuukaudessa, hallituksen varapuheenjohtajan palkkioksi 3 000 euroa ja hallituksen jäsenten palkkioksi 2 500 euroa kuukaudessa. Lisäksi vahvistettiin 600 euron suuruinen kokouspalkkio kustakin kokouksesta. Solidiumin tilintarkastajiksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Raija-Leena Hankonen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka.

Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja osakkeenomistajasta, pois lukien Paula Lehtomäki, joka ei ole osakkeenomistajasta riippumaton. Hallituksen jäsenet eivät omista yhtiön osakkeita eikä yhtiöllä ole optio- tai osakepalkkiojärjestelmiä. Solidiumin hallituksen jäsenille maksettujen kuukausi- ja kokouspalkkioiden yhteismäärä oli 277 548 euroa (165 695 euroa). Solidiumin hallitus kokoontui tilikauden aikana 15 kertaa.

(10 kertaa) ja sen jäsenten osallistumisaste hallituksen kokouksiin oli 92 prosenttia (100 prosenttia).

Solidiumin hallituksella on kirjallinen työjärjestys. Työjärjestys täydentää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen hallitukselle määrittämiä tehtäviä muun ohessa siten, että hallitus päättää omistajan antaman toimintavaltuuden rajoissa yhtiön liiketoimintastrategiasta, päättää osakeostoista ja -myynneistä ja vahvistaa riskienhallinnan periaatteet. Työjärjestys sisältää menettelytapaohjeet kokouksien valmistelun, dokumentoinnin ja säännönmukaisesti käsiteltävien asioiden osalta. Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta yhtiön henkilöstön palkitsemiseen liittyvissä sekä henkilöstöhallintoon kuuluvissa asioissa mukaan lukien henkilöstöpolitiikan kehittäminen. Henkilöstövaliokunta kokoontui tilikauden aikana 8 kertaa ja sen jäsenten osallistumisaste hallituksen kokouksiin oli 96 prosenttia.

Solidium noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia tietyin poikkeuksin, jotka johtuvat yhtiön toiminnan luonteesta ja omistusrakenteesta.

Henkilöstö

Solidiumin toimitusjohtajana toimii Antti Mäkinen 2.5.2017 alkaen. Toimitusjohtaja ei omista yhtiön osakkeita tai optioita. Toimitusjohtajan palkkaus muodostuu kiinteästä 37 000 euron kuukausipalkasta ja suoriteperusteisesta vuosittain määräytyvästä tulospalkkiosta, joka on enintään 30 prosenttia kiinteästä palkasta. Toimitusjohtajan eläke-edut ja -ikä määräytyvät työntekijän eläkelain mukaan. Toimitusjohtajalla on 6 kuukauden irtisanomisaika.

Solidium tiedotti lokakuussa 2016 että toimitusjohtaja Kari Järvinen jättää tehtävänsä yhtiössä vuonna 2017. Järvinen jatkoi operatiivisessa työssään Solidiumin toimitusjohtajana 31.1.2017 asti, jonka jälkeen hän toimi yhtiön neuvonantajana toimitusjohtajan tehtävien päättymiseen 31.7.2017 asti. Toimitusjohtajan tehtäviä hoiti väliaikaisesti sijoitusjohtaja Petter Söderström 1.2.2017 alkaen siihen asti kunnes Antti Mäkinen aloitti tehtävässään 2.5.2017.

Solidiumin vakituisten henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli tilikaudella 11 ja tilikauden lopussa 12. Solidiumin johtoryhmään kuuluivat tilikauden lopussa toimitusjohtajan lisäksi päälakimies Peter Bergström sekä sijoitusjohtajat Annareetta Lumme-Timonen ja Petter Söderström.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Solidiumin toimintaan liittyvät keskeisimmät strategiset riskit ja finanssiriskit syntyvät markkinavoimista, jotka aiheuttavat volyymien ja markkina-arvojen heilahteluja ja siten voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön sijoituskohdeiden arvojen ja yhtiön tuloksen vaihteluun, rahoituksen

saatavuuteen sekä pitkän tähtäimen liiketoimintatavoitteiden saavuttamiseen. Strategiset riskit ja finanssiriskit voivat syntyä myös esimerkiksi väärän strategian valinnasta sekä puutteellisesta johtamisesta ja seurannasta tai hitaasta reagoinnista markkinatilanteesta ja muussa toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ovat sijoitustoimintaan liittyviä osake-, korko-, valuutta- ja likviditeettiriskejä. Nämä markkinoihin liittyvät riskit voivat aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia yhtiön tulokseen ja yhtiön omistamien osakkeiden arvoihin markkinahintojen (korot, valuutakurssit, osakekurssit, luottoriskimarginaalit) muutoksista tai hintavaihteluiden muutoksista johtuen. Yhtiö ei suojaa johdannaisilla tai muilla instrumenteilla osakesijoituksiaan ilman erillistä päätöstä, johon vaaditaan hallituksen hyväksyntä.

Keskeiset operatiiviset riskit liittyvät siihen, että puutteellisesti tai virheellisesti toimivat sisäiset prosessit, henkilöt, järjestelmät taikka yhtiön ulkoiset tapahtumat aiheuttavat suoria tai epäsuoria menetyksiä yhtiölle.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteista kerrotaan tarkemmin yhtiön nettisivuilla.

Ehdotus voitonjaoksi

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma tilinpäätöksessä on 4 258 561 236 euroa, mukaan lukien tilikauden voitto 1 032 560 304 euroa. Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta maksetaan osinkoa 307 000 000 euroa.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Ei merkittäviä tapahtumia.

Tulevaisuuden näkymät

Osinkotuotot, mahdolliset myyntivoitot, mahdolliset arvonalentumiset ja niiden palautukset muodostavat pääosan Solidiumin tuloksesta.

Solidium Oy:n tunnusluvut

	1.7.2016– 30.6.2017	1.7.2015– 30.6.2016	1.7.2014– 30.6.2015	1.7.2013– 30.6.2014	1.7.2012– 30.6.2013
Liikevoitto, milj. €	89,1	-3,5	534,5	400,3	65,5
Voitto ennen veroja, milj. €	1 146,6	-21,3	223,2	1 529,4	-216,4
Tilikauden voitto, milj. €	1 032,6	11,2	216,6	1 449,9	-232,3
Oman pääoman tuotto, %	24,5	0,3	4,6	28,6	-4,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	25,1	-0,4	4,0	26,2	-3,6
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	32,4	-7,4	4,3	31,3	13,9
Toiminnan hallinnointikulusuhde, %	0,07	0,05	0,07	0,07	0,09
Oma pääoma, milj. €	4 590,1	3 835,5	4 090,3	5 400,7	4 750,8
Substanssiarvo, milj. €	7 695,0	6 127,9	6 853,6	8 094,4	6 909,6
Pitkäaikaiset velat, milj. €	350,0	350,0	350,0	950,0	600,0
Omavaraisuusaste, %	90,9	91,6	81,1	83,9	88,5
Voitonjako (sisältäen osingot ja pääoman palautukset), milj. €	307,0*	278,0	266,0	1 527,0	800,0
Keskimääräinen henkilöstön lukumäärä	11	12	12	11	11

* Hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Oman pääoman tuotto	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (alkavan ja päättävän taseen keskiarvo)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat (alkavan ja päättävän taseen keskiarvo)}}$
Toiminnan hallinnointikulusuhde	=	$\frac{\text{Henkilöstökulut + poistot ja arvonalentumiset + liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Substanssiarvo (alkavan ja päättävän taseen keskiarvo)}}$
Substanssiarvo	=	Varat – velat <i>Julkisesti noteeratut arvopaperit ja sijoitusrahastot on arvostettu viimeiseen kaupantekokurssiin laskennallinen vero huomioden ja muut tase-erät kirjanpitoarvoonsa. Vahvistettujen tappioiden laskennallinen verosaaminen on huomioitu.</i>
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$

Tuloslaskelma

€	Liite	1.7.2016–30.6.2017	1.7.2015–30.6.2016
LIKEVAIHTO		0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	1		
Osakkeiden myyntivoitot /-tappiot		93 648 184,54	0,00
Henkilöstökulut	2		
Palkat ja palkkiot		-2 236 802,36	-1 653 077,51
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-440 097,35	-421 841,12
Muut henkilösivukulut		-68 658,01	-54 985,65
Henkilöstökulut yhteensä		-2 745 558,22	-2 129 904,28
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-60 624,66	-53 257,69
Liiketoiminnan muut kulut	3	-1 779 748,43	-1 278 462,41
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		89 062 253,23	-3 461 624,38
Rahoitustuotot ja -kulut	4,7		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		314 017 154,63	282 270 806,49
Muut korko- ja rahoitustuotot		1 931 857,39	1 736 035,15
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-287 054,49	-1 388 415,44
Arvonmuutokset muissa pysyvien vastaavien sijoituksissa		741 854 229,32	-300 459 120,52
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		1 057 516 186,85	-17 840 694,32
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		1 146 578 440,08	-21 302 318,70
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		1 146 578 440,08	-21 302 318,70
Tuloverot		-114 018 135,93	32 516 203,75
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		1 032 560 304,15	11 213 885,05

Tase

€	Liite	30.6.2017	30.6.2016
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		0,00	905,09
Muut pitkävaikutteiset menot		53 048,96	26 858,77
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	5	53 048,96	27 763,86
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto		134 007,06	92 905,29
Muut aineelliset hyödykkeet		15 707,94	15 707,94
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6	149 715,00	108 613,23
Sijoitukset			
Muut osakkeet ja osuudet	7	4 344 183 242,81	3 515 525 732,21
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		4 344 386 006,77	3 515 662 109,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Muut saamiset		0,00	234,42
Siirtosaamiset		825 943,91	9 104 766,91
Saamiset yhteensä	8	825 943,91	9 105 001,33
Rahoitusarvopaperit			
Muut arvopaperit		674 389 428,23	538 350 955,58
Rahat ja pankkisaamiset		30 496 544,56	123 130 936,27
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		705 711 916,70	670 586 893,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ		5 050 097 923,47	4 186 249 002,48

Tase

€	Liite	30.6.2017	30.6.2016
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	9		
Osakepääoma		331 500 000,00	331 500 000,00
Muut rahastot			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		3 225 639 966,11	3 410 639 966,11
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		360 965,81	82 147 080,76
Tilikauden voitto (tappio)		1 032 560 304,15	11 213 885,05
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		4 590 061 236,07	3 835 500 931,92
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	10		
Joukkovelkakirjalaina		350 000 000,00	350 000 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	11		
Ostovelat		37 614,77	32 641,57
Muut velat		70 179,26	51 564,85
Siirtovelat		109 928 893,37	663 864,14
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		110 036 687,40	748 070,56
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		460 036 687,40	350 748 070,56
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		5 050 097 923,47	4 186 249 002,48

Rahoituslaskelma

€	1.7.2016–30.6.2017	1.7.2015–30.6.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	89 062 253	-3 461 624
Oikaisut liikevoittoon *	-93 587 560	53 258
Saadut osingot ja pääomanpalautukset	314 017 155	282 270 806
Muut rahoituserät	1 659 922	347 620
Maksetut verot	2 887 457	24 345 505
	314 039 227	303 555 564
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaiset saamiset (lisäys -, vähennys +)	108 358	1 387 755
Korottomat lyhytaikaiset velat (lisäys +, vähennys -)	553 723	-2 480 324
	662 081	-1 092 569
Liiketoiminnan rahavirta	314 701 308	302 462 995
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-127 012	-8 092
Investoinnit osakkeisiin	-162 019 036	-171 756 009
Luovutustulot osakkeista	168 863 939	0
Investointien rahavirta	6 717 892	-171 764 101
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisen lainan takaisinmaksu	0	-600 000 000
Maksettu voitonjako	-278 000 000	-266 000 000
Rahoituksen rahavirta	-278 000 000	-866 000 000
Tilikauden rahavirta	43 419 200	-735 301 106
Rahavarat tilikauden alussa	661 481 892	1 396 782 997
Rahavarat tilikauden lopussa	704 901 091	661 481 892
Rahoitusvarojen muutos	43 419 200	-735 301 106

Rahavaroina käsitellään rahoituslaskelmassa pankkisaamisia, alle 3 kuukauden päästä erääntyviä pankkitalletuksia, lyhytaikaisia yritys- ja sijoitustodistuksia sekä osuudet sijoitusrahastoissa, jotka sijoittavat vastaavanlaisiin rahoitusinstrumentteihin.

*Oikaisut liikevoittoon	60 625	53 258
Poistot	-93 648 185	0
Myyntivoitto / -tappio	-93 587 560	53 258

Tilinpäätöksen liitetiedot

Solidium Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja -asetuksen ja osakeyhtiölain mukaisesti.

Solidium Oy:n kotipaikka on Helsinki. Solidium Oy:n tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Solidium Oy:n toimistossa, Fabianinkatu 29, 00100 Helsinki.

Arvostusperiaatteet

Rahoitustuotot

Pysyvien vastaavien sijoituksista saadut osinkotuotot kirjataan maksuperusteisesti. Korko- ja muihin rahoitus- tuottoihin merkitään vastaaviin "Rahoitusarvopaperit" ja "Rahat ja pankkisaamiset" merkityistä rahoitusvaroista saatavat korkotuotot. Tilinpäätöshetkellä saamatta olevat korot kirjataan tuotoksi ja saamiseksi siirtosaami- siin. Myynnit ja ostot kirjataan kaupantekopäivän perus- teella.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on arvostettu suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankin- tamenoonsa. Suunnitelman mukaiset poistot koneista ja kalustosta vastaavat verolaissa säädettyä 25 %:n enim- mäismäärää jäännösarvosta. Aineettomat hyödykkeet poistetaan 3–5 vuoden tasapoistoin.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno. Pysyvät ja olennaiset arvonalennukset vähennetään hankintamenosta. Arvon alentuminen kirjataan kun pysyvien vastaavien sijoituksen markki- na-arvo on ollut yli 20 prosenttia alle hankintamenon yli

9 kuukautta. Arvon alentumisen palautusta kirjataan hankintameno asti siinä tilanteessa, kun pysyvien vastaavien sijoituksen markkina-arvo ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon.

Vaihtuvien vastaavien arvostus

Lyhytaikaiset saamiset arvostetaan siihen määrään, mitä niistä arvioidaan kertyvän.

Rahoitusarvopaperit arvostetaan hankintahintaan tai, mikäli niiden markkina-arvo on alempi, tähän alempaan arvoon.

Saamiset ja velat ulkomaisessa valuutassa on arvos- tettu Euroopan keskuspankin vahvistamaan tilinpäätös- päivän keskurssiin.

Eläkkeet

Eläkkeet kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, johon eläkkeet liittyvät. Yhtiön henkilöstön eläketurva on järjestetty lakisääteisellä TyEL-vakuutuksella ja ryhmäelä- kevakuutuksella (31.7.2017 asti).

Verot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotet- tavaan tulokseen perustuvasta verosta. Tilikauden vero- tettavaan tulokseen perustuva vero lasketaan Suomen verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Tuloslaskelman liitetiedot

€	1.7.2016–30.6.2017	1.7.2015–30.6.2016
1. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Osakkeiden myyntivoitot	93 648 185	0
Osakkeiden myyntitappiot	0	0
Yhteensä	93 648 185	0
2. HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat	2 236 803	1 653 078
Eläkekulut	440 097	421 841
Muut henkilöstökulut	68 658	54 986
Yhteensä	2 745 558	2 129 904

Toimitusjohtajille (Järvinen 7 kk, Söderström 3 kk, Mäkinen 2 kk) maksettiin tilikauden aikana palkkaa (luontoisetuineen) 356 829 euroa (403 370 euroa, Järvinen 12 kk). Järviselle maksettiin yhtiön neuvonantajana toimimisesta 1.2.–31.7.2017 220 601 euroa (luontoisetuineen) ja irtisanomiskorvauksena 381 252 euroa, mikä vastaa 12 kk palkkaa. Järvisen maksuperusteisen lisäeläketurvan kustannukset olivat 135 942 euroa (131 311 euroa) ja suoriteperusteinen tulospalkkio 35 629 euroa.

Johtoryhmään kuuluville henkilölle (pois lukien toimitusjohtaja) maksettiin palkkaa 473 636 euroa (560 079 euroa) ja tulospalkkioita 76 500 euroa (104 702 euroa). Suoriteperusteinen tulospalkkio tilikau-

delta on 96 000 euroa (76 500 euroa) näiden henkilön osalta, eli 20 prosenttia maksetusta kiinteästä palkasta. Ryhmäeläkevakuutuksen kulut olivat 18 995 euroa (17 410 euroa) johtoryhmän osalta (pois lukien toimitusjohtaja).

Hallitukselle maksettiin kuukausi- ja kokouspalkkioita 277 548 euroa (165 695 euroa).

Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin	11	12
Henkilökunnan lukumäärä tilikauden lopussa	12	10
3. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Hallintokulut	1 185 629	723 914
Toimitilakulut	266 323	263 217
Muut	327 796	291 331
Yhteensä	1 779 748	1 278 462
Maksetut palkkiot tilintarkastusyhteisöille		
Tilintarkastus	14 012	10 106
Veroneuvonta	2 510	14 639
Muut palvelut	0	0
Yhteensä	16 522	24 745

€	1.7.2016–30.6.2017	1.7.2015–30.6.2016
4. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	314 017 155	282 270 806
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 931 857	1 736 035
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-287 054	-1 388 415
Arvonmuutokset muissa pysyvien vastaavien sijoituksissa	741 854 229	-300 459 121
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 057 516 187	-17 840 694

TASEEN LIITETIEDOT

€	1.7.2016–30.6.2017	1.7.2015–30.6.2016
5. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno tilikauden alussa	48 939	48 939
Lisäykset	0	0
Hankintameno tilikauden lopussa	48 939	48 939
Kertyneet poistot tilikauden alussa	48 034	42 604
Tilikauden poisto	905	5 430
Kertyneet poistot tilikauden lopussa	48 939	48 034
Vähennykset	0	0
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	0	905
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno tilikauden alussa	128 583	124 313
Lisäykset	41 241	4 271
Hankintameno tilikauden lopussa	169 824	128 583
Kertyneet poistot tilikauden alussa	101 725	84 865
Tilikauden poisto	15 051	16 859
Kertyneet poistot tilikauden lopussa	116 775	101 725
Vähennykset	0	0
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	53 049	26 859
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	53 049	27 764
6. AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja kalusto		
Hankintameno tilikauden alussa	448 574	444 753
Lisäykset	85 771	3 821
Hankintameno tilikauden lopussa	534 345	448 574
Kertyneet poistot tilikauden alussa	355 669	324 700
Tilikauden poisto	44 669	30 968
Kertyneet poistot tilikauden lopussa	400 338	355 669
Vähennykset	0	0
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	134 007	92 905

€	1.7.2016–30.6.2017	1.7.2015–30.6.2016
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno tilikauden alussa	15 708	15 708
Lisäykset	0	0
Hankintameno tilikauden lopussa	15 708	15 708
Kertyneet poistot tilikauden alussa	0	0
Tilikauden poisto	0	0
Kertyneet poistot tilikauden lopussa	0	0
Vähennykset	0	0
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	15 708	15 708
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	149 715	108 613
7. SIIJOITUKSET		
Muut osakkeet ja osuudet tilikauden alussa	3 515 525 732	3 644 228 844
Lisäykset	162 019 036	171 756 009
Vähennykset	-75 215 755	0
Arvon alentumiset ja -palautukset	741 854 230	-300 459 121
Muut osakkeet ja osuudet tilikauden lopussa	4 344 183 243	3 515 525 732

Osake	Määrä	Omistusosuus	Kirjanpitoarvo 30.6.2017	Markkina-arvo 30.6.2017
Elisa	16 801 000	10,0 %	164 004 496	570 057 930
Kemira	25 896 087	16,7 %	163 441 479	286 410 722
Konecranes	2 486 170	3,2 %	93 379 186	92 112 599
Metso	22 374 869	14,9 %	267 888 400	679 301 023
Outokumpu	99 149 385	23,8 %	780 470 499	693 054 201
Outotec	27 265 232	14,9 %	164 136 697	164 136 697
Sampo A	66 657 360	11,9 %	893 955 186	2 990 915 743
SSAB A	26 448 015	8,7 %*	106 056 540	106 056 540
SSAB B	149 736 423	20,6 %*	485 744 956	485 744 956
Stora Enso A	61 255 036	34,7 %**	391 214 148	704 432 914
Stora Enso R	35 792 540	5,8 %**	199 672 264	404 813 627
Talvivaaran Kaivososakeyhtiö	318 329 000	7,6 %	0	9 645 369
Telia Company	137 123 642	3,2 %	484 046 456	552 059 783
Tieto	7 415 418	10,0 %	115 560 419	200 735 365
Valmet	16 695 287	11,1 %	34 612 518	283 986 832
Yhteensä			4 344 183 243	8 223 464 301

* Solidium Oy:n osuus SSAB AB:n kaikista osakkeista on 17,1 % ja kaikista äänistä 11,0 %

** Solidium Oy:n osuus Stora Enso Oyj:n kaikista osakkeista on 12,3 % ja kaikista äänistä 27,3 %

€	30.6.2017	30.6.2016
8. LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Muut saamiset	0	234
Siirtosaamiset	825 944	9 104 767
Yhteensä	825 944	9 105 001
Erittely siirtosaamisten olennaisista eristä:		
Henkilöstökulujen jaksotukset	328 642	296 541
Rahoitussopimusten palkkiojaksotukset	251 517	465 145
Rahamarkkinasijoitusten tuottojaksotukset	212 257	124 423
Tuloverojaksotus	0	8 170 699
Muut erät	33 528	47 959
9. OMA PÄÄOMA		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma tilikauden alussa	331 500 000	331 500 000
Osakepääoma tilikauden lopussa	331 500 000	331 500 000
Sidottu oma pääoma yhteensä	331 500 000	331 500 000
Solidium Oy:llä on 2 000 osaketta. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.		
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto tilikauden alussa	3 410 639 966	3 410 639 966
Vähennys	-185 000 000	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto tilikauden lopussa	3 225 639 966	3 410 639 966
Edellisten tilikausien voitto	93 360 966	348 147 081
Osingonjako	-93 000 000	-266 000 000
Tilikauden tulos	1 032 560 304	11 213 885
Vapaa oma pääoma yhteensä	4 258 561 236	3 504 000 932
Oma pääoma yhteensä	4 590 061 236	3 835 500 932
10. PITKÄAIKAISET VELAT		
Joukkovelkakirjalainat	350 000 000	350 000 000

Syyskuussa 2018 erääntyy 350 miljoonan euron vakuudeton joukkovelkakirjalaina, jonka ehtojen mukaan lainanantajilla on laina-aikana oikeus vaihtaa lainasaamisensa Sampo Oyj:n osakkeisiin. Lainanantajien vaihto-oikeuden piirissä oli tilinpäätöshetkellä 7 390 905 Sammon osaketta eli efektiivinen vaihtohinta oli 47,36 euroa. Solidiumilla on oikeus käyttää sekä käteistä että Sammon osakkeita lainan takaisinmaksussa. Laina-aikana Solidium pitää lainaan kuuluvien osakkeiden osinkotuotot ja vaihto-oikeuden piirissä olevaa osakemäärää kasvatetaan vain, jos Sammon osakkeiden osinko ylittää tietyt kynnystasot vuosittain (1,95 euroa osakkeelta). Lainan kuponkikorko on 0,00 prosenttia.

11. LYHYTAIKAISET VELAT		
Ostovelat	37 615	32 642
Muut velat	70 179	51 565
Siirtovelat	109 928 893	663 864
Yhteensä	110 036 687	748 071
Erittely siirtovelkojen olennaisista eristä:		
Tuloverojaksotus	108 734 894	0
Henkilöstökulujen jaksotukset	1 149 787	653 156
Muut erät	44 213	10 708

€	30.6.2017	30.6.2016
12. MUUT SITOUMUKSET		
Tulevat vähimmäisvuokratulot vuokrasopimuksissa, joita ei voi purkaa, jakaantuvat seuraavasti:		
1 vuoden sisällä	185 961	242 522
1 vuoden jälkeen mutta 5 vuoden sisällä	840 443	461 501
yli 5 vuoden	436 496	0
Yhteensä	1 462 900	704 023

Edeltäjäyhtiö Solidium Oy:n jakautumisen seurauksena yhtiöllä on yhteisvastuullinen vastuusitoutumus Governia Oy:n kanssa. Vastuusitoutumus perustuu osakeyhtiölain 17 luvun 16 §:n säädökseen.

Voitonjakoehdotus

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma tilinpäätöksessä on 4 258 561 236 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemysten mukaan yhtiön maksukykyä.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoinen vapaa oma pääoma käytetään seuraavasti:

2 000 osakkeelle jaetaan osinkona 153 500 euroa/osake	307 000 000
jakokelpoiseen vapaaseen omaan pääomaan jätetään	3 951 561 236
	4 258 561 236

Jos hallituksen ehdotus hyväksytään, Solidium Oy:llä on voitonjaon jälkeen omaa pääomaa seuraavasti:

osakepääoma	331 500 000
sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	3 225 639 966
kertyneet voittovarot	725 921 270
	4 283 061 236

Toiminta- kertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä, elokuun 31. päivänä 2017

Harri Sailas
puheenjohtaja

Eija Ailasmaa
varapuheenjohtaja

Aaro Cantell

Markku Hyvärinen

Paula Lehtomäki

Marjo Miettinen

Antti Mäkinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, syyskuun 5. päivänä 2017

KPMG Oy Ab

Raija-Leena Hankonen
KHT

Tilintarkastus- kertomus

Solidium Oy:n yhtiö- kokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Solidium Oy:n (y-tunnus 2245475-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.7.2016–30.6.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiesaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa.

Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme

suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksesamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkitävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittamien voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 5. syyskuuta 2017
KPMG OY AB

Raija-Leena Hankonen
KHT

Solidiumin salkun tuottoluvut on laskenut ulkopuolinen riippumaton palveluntarjoaja, Suomen Sijoitustutkimus Oy.

Tässä vuosikertomuksessa esitetyt, täysiin tilikausiin liittyvät pörssiyhtiöiden tunnusluvut ovat yhtiöiden raportoimia lukuja.

Yhtiöiden suurimpia omistajia koskevissa taulukoissa lähteenä on käytetty pääsääntöisesti yhtiöiden julkistamia

omistajaluetteloita sekä liputusilmoituksia omistajien suhteen, jotka ovat ylittäneet viiden prosentin omistusrajan. Yhtiösideilla esitetyt yhtiöiden ja indeksien tuotot on laskettu käyttäen Bloombergin ja Nasdaqin dataa.

Luvut viittaavat 30.6.2017 tilanteeseen, ellei toisin mainita.

Solidium Oy

Fabianinkatu 29 B | PL 1148 | 00101 Helsinki
puh. 010 830 8900 | fax 010 830 8929
Y-tunnus: 2245475-9 | www.solidium.fi

Elisa | Kemira | Konecranes | Metso | Outokumpu | Outotec | Sampo
SSAB | Stora Enso | Talvivaara | Telia Company | Tieto | Valmet